

US 4. SZERDA
ZERKESZTŐ:
HÁZI ATTILA
RIK NAPJA
Nap két 4.53 —
szik 20.46 órakor

XLVII. ÉVF. 156.

ÁRA: 4,30 Ft

1990. VII. 5. CSÜTÖRTÖK

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP

Július 29-én népszavazás

Az Országgyűlés rendkívüli ülésnapja

Szabad György megbízott házelnök szerdán nem sokkal 14 óra után megnyitotta a Parlament rendkívüli ülésnapját. A megjelent 227 képviselő folytatta a népszavazásról és a népi kezdeményezésről szóló 1989. évi XVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitáját.

Balás István (MDF), az Alkotmányügyi, Törvényalkotási és Igazságügyi Bizottság alelnöke arról tájékoztatta a képviselőket, hogy a módosító javaslatok az aláírások gyűjtésével kapcsolatban tartalmaznak szigorítást, nevezetesen a javaslatot tevők tiltott tevékenységnek kívánják minősíteni a munkahelyi aláírásgyűjtést. Ezt a bizottság támogatja, akárcsak azt, hogy az ily módon gyűjtött aláírás érvénytelen. Nem támogatja viszont a bizottság azt a javaslatot, miszerint a munkahelyi aláírásgyűjtés vétség, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A vita a körül folyt, hogy a munkahelyi aláírásgyűjtés milyen jogkövetkezményekkel járjon. Kósáné Kovács Magda (MSZP), Horváth József (MDF) amellet foglalt állást, hogy a munkahelyen valóban korlátozni kell az aláírásgyűjtést, azonban visszaélés esetén elegendő a szabálysértés, azon belül pedig annak legsúlyosabb tétele, a 20 ezer forintos pénzbüntetés alkalmazása. Kőszeg Ferenc (SZDSZ) azonban hangsúlyozta: csak a vétségi alakzat ad jogi garanciát a visszaélések elkerülésére, hiszen azok a szervezettek, amelyek például fizetett hirdetésekben szólnak fel a népszava-

zásra, könnyedén kifizetnék a húszezer forintos bírságot. Ugyancsak vita bontakozott ki a népszavazás időpontját, illetve létjogosultságát illetően. Szokolay Zoltán (MDF) javasolta, hogy a „kezdeményező” MSZP és MSZMP járuljanak hozzá a népszavazás költségeihez. Király Zoltán (független) reflektálva az elhangzottakra, egy havi képviselői tiszteletdíját ajánlotta fel, mondván: éppen ő volt az egyik kezdeményező.

Mielőtt a képviselők határozatot volna, Demszky Gábor (SZDSZ) kérte Szabad Györgyöt: a Házbizottság vizsgálja meg, és tiltsák be azt a gyakorlatot, miszerint a plenáris üléssel egyidejűleg több bizottsági ülést is tartanak. Ez ugyanis szétzilálja a törvényalkotói munkát. A délutáni szünet után Szűrés Mátyas alelnök vezetésével a képviselők először a módosító indítványokról szavaztak. A benyújtott módosító javaslatok közül Vastagh Pál (MSZP), valamint Fodor István és Király Zoltán független képviselők javaslatait nem fogadták el. Kőszeg Ferenc módosításai közül kettőt — azt, hogy nem gyűjthető aláírás munkahelyen és munkaviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettség teljesítése közben; valamint, hogy a tilalom megszegésével gyűjtött aláírások érvénytelenek — igen, egy indítványát azonban nem támogatták. Elfogadták viszont Horváth József (MDF) módosító javaslatát, miszerint aki tiltott helyen gyűjt aláírást, húszezer forint pénzbírsággal sújtható. A képviselők ezután a már jóváhagyott módosításokkal

együtt 258 igen, 23 nem szavazattal és 5 tartózkodás mellett elfogadták a népszavazásról és a népi kezdeményezésről szóló 1989. évi XVII. törvény módosítását. Ugyancsak egy keddről áthúzódó napirendi pont megtárgyalásával az országgyűlési képviselők választásáról szóló, 1989. évi XXXIV. törvény megvitásával folytatódott az ülésnap. A módosító javaslat két paragrafust érint mindössze. Az egyik arra vonatkozik, hogy a választások törvényes, ugyanakkor gyors lebonyolítása megköveteli: a választási szervek tagjainak a száma mindig elérje a törvényben meghatározott legalacsonyabb számot. A választási szervek tagjainak megbízatása azonban többféle ok miatt megszűnhet, és ez a választások megakadályozhatja működésüket. A kiesett tagok pótlásáról a törvény szerint eddig csak a tanácstestület dönthetett. Am a tanácstestületek általában csak háromhavonta tartják üléseiket, ezért célszerű a gyakoribban ülésező végrehajtó bizottságot is felhatalmazni a választási szervek kiegészítésének jogkörével. A másik eleme a módosításnak arra vonatkozik, hogy a rendkívül költséges szavazatösszesítő számitógépes rendszert kisebb mennyiségű adatösszesítést igénylő feladat esetén egyszerűbb módszerrel válthassák fel. A módszer eldöntésére a belügyminiszter kapna felhatalmazást; közvetlenül a választást megelőzően rendeletben állapítaná meg a szavazatösszesítő módszerét.

(Folytatás a 2. oldalon)

Kormányzóivói közlemény

Antall József találkozója a szovjet nagykövettel

Antall József miniszterelnök szerdán parlamenti hivatalában fogadta Ivan Aboimov szovjet nagykövetet, és megbeszélést folytatott vele a magyar-szovjet kapcsolatok egészének helyzetéről és távlatairól.

Az eszmecsere során hangsúlyozták, hogy a két kormány korrekt, jószomszédi viszonyra törekszik. Tisztában vannak azzal, hogy mivel mindkét gazdaság a mélyreható átalakulás állapotában van, az átmeneti időszakban mindkét részről komoly erőfeszítéseket kell tenni azért, hogy a gazdasági kapcsolatok ne essenek vissza, hanem a

vállalatok megkeressék az újfajta együttműködés formáit. Antall József hangsúlyozta, hogy Magyarországnak továbbra is érdekében áll a Szovjetunióval való együttműködés, de nem érdekünk a gazdasági függőség, például az energetika terén.

A magyar miniszterelnök kifejtette, hogy hazánk érdekelte egy új európai biztonsági rendszer létrehozásában. Támogatását fejezte ki a szovjet peresztrojka és annak megalapozója, Gorbacsov elnök iránt.

Antall József és Ivan Aboimov beható eszmecsere-t folytatott a szovjet csa-

patok kivonásáról. A miniszterelnök ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy nem használják kapcsolatainknak az olyan nyilatkozatokat, mint amilyent legutóbb Matvej Burlakov vezérezt, a szovjet Déli Hadregszóport főparancsnoka tett az Izvesztyijában a még függőben lévő anyagi kérdések rendezéséről.

A magyar kormányfő végül felvetette, hogy az 1956-os szovjet fegyveres beavatkozás hivatalos szovjet átértékelése lényegesen hozzájárulna a magyar-szovjet kapcsolatok egyik tehertételének eltávolításához. (MTI)

A viharkár nem jelentős

A kukoricát megmentette az eső

A nagyhegyesi termelőszövetkezetben — a szárazság ellenére — hat tonna körüli termésátlagot várnak hektáronként

Az elmúlt hét közepén a megye több termelőszövetkezetében megkezdtek a búza aratását. Ehhez a munkához száraz idő kell, ám a mezőgazdászok most mégsem nagyon bánták az esőt, hiszen csak ez menthette meg a többi növényt — a kukoricát, a cukorrépát, a napraforgót — a véres szomjúhozástól. Ideális persze az lett volna, ha a csapadék erős szél és jég nélkül jön. Így bizony károkat is okozott. Először ennek mértékéről érdeklődünk Kosdi Árpádtól, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetőjétől.

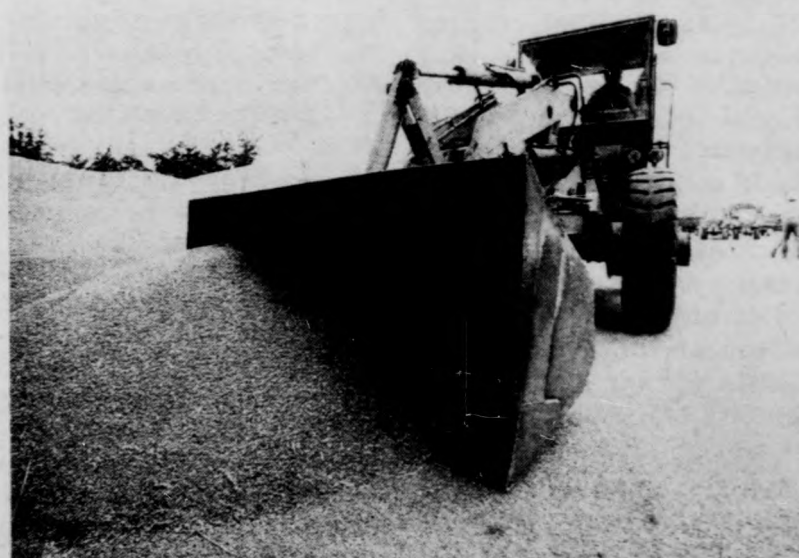
— Számtalozó viharkárokról nem beszélhetünk — felelte. — Volt ugyan jég — ez főként hajdúszomsóni, hajdúhadházi és debreceni térség földjeit érte —, de túlzás volna jelentős jégkárnak nevezni. Igaz, megdőlt a búza, kicsit a kukorica is, kidőlt egy-két fa, és megszagatta néhány rogyant épület tetejét a szél. De ennél sokkal nagyobb veszteségeink lettek volna, ha nem jön az eső. Ez a fontosabb: Sárrétudvari, Hajdúszóvát és Kaba térségében ugyan csak 20–22 milliméter hullott, viszont Hajdúnánás, Hajdúböszörmény és Balmazújváros vidékén 50 millimétert is mértek.

— Bizhatunk tehát abban, hogy a növények még pótolhatják a szárazság miatti kieséseket? — Sajnos, a borsón, a felsült kalászosokon és szíki gyepeken ez már nem segít; de igen jól jött a kukoricára, bár a szárazság miatt már így is sok helyen vannak benne komoly károk. Akárcsak a borsóban, amely az idén gyengébb lesz a tavalyinál. Búzából szintén kevesebbre számíthatunk, bár én remélem, hogy a szövetkezetek a becslétnél nagyobb termést, hektáronként öt tonnát meghaladó mennyiséget takarítanak be.

— A hírek szerint azonban egyelőre nincsenek jó piaci kilátások. — Igen, a várható termésnek még alig több, mint ötven százaléka van leszerződve. Nincs lekötvé az export, problémák vannak az árral — felelte Kosdi Árpád, majd egy mondat erejéig visszatérve a földekre, jobb hírrrel zárta a tájékoztatást. — Az árpa aratását befejezték, és a megyei termésátlag közel öt tonna lett. Ez több, mint amire korábban számítottak.

(Fotó: F. Szilágyi Imre)

A vihartól többhelyütt megdőlt a búza

Az eső elől tető alá hordják a betakarított gabonát

US 4. SZERDA

ZERKESZTŐ:
HÁZI ATTILA

RIK NAPJA

Nap két 4.53 —
szik 20.46 órakor

ATÓ IDŐJÁRÁS: A
on felszakadozik a
Újabb zápor, ziva-
keleten valószínű.
irányú szél ziva-
harossá fokozódik.
agasabb nappali
let általában 23 és
zött alakul.

DULÓNAPTÁR

éve, 1920. július 4-én
Graselly Gyula geo-
egyetemi tanár, a
tudományos Akadé-
zó tagja.

BÁKOM. Ákombá-
zségfejlesztő nap-
glalkozást indít
knak a Kőlcsey
si Központ július
g, naponta fél 8-tól
Érdeklődni és je-
a művelődési köz-
rmációjában vagy
es telefonszámon

Hírlap

OLVASHATJA
MA REGGELI
HÍRLAPBAN:

színi tudósítás az
szági labdarúgó-
nokságról. Ringbe
a ruhagyáriak. A
ni Ruhagyár ózdi
ységére testáltak a
adósságállomá-
88 millió forintot.

lgárháborús álla-
lenére még elekt-
áramot is lehet
bejűti üzletekben.
ár muzulmánok
számban: tavaly
házezen távoztak,
óta hazatért, de a
váltakozatlanul a
szági menekült-
ban várnak a
apokra. (5. oldal)
madárként újul
poraiból Berlin.
atilag már most
s a város. Munka-
helyszíni képi-
8. oldal)

dú-Bihari
Napló

őszerkesztő:
Bakó Endre
kesztő-helyettesek:
Gulyás Imre
Nagy Zsuzsa

zerkesztőség:
024 Debrecen,
thfalusi tér 10.
élfon: 12-144.
íróv: 17-152.
Kiadja
dú-Bihar Megyei
Könyvkiadó Vállalat
Debrecen,
thfalusi tér 10.
Postacím:
n. Postafiók 72. 4001.
élfon: 12-144.
élfax: 17-985.
adó: Szabó Imréné

Ényvszedés:
dú-Bihar Megyei
Könyvkiadó Vállalat.
Nyomás:
Nyomda, Debrecen.
felelős vezető:
iktor vezérigazgató.

delési száma: 0122.
Magyar Posta. Előfi-
hírlapkézbesítő posta-
nál és kézbesítőknél.
díj: egy hónapra: 105
évre: 315 Ft. fél évre:
egy évre: 1260 Ft.
ndex: 25 627

SN 0133-1051

Az Országgyűlés rendkívüli ülésnapja

(Folytatás az I. oldalról)

A betervezett törvényjavaslatokhoz a Magyar Szocialista Párt parlamenti csoportja nevében Vastagh Pál nyújtott be módosító indítványt, amely lényegileg azt szorgalmazta, hogy a szavazás napján az állandó lakóhelyüktől távol lévő választópolgárok postai úton is beszerezhesék az ideiglenes lakóhelyükön, illetőleg tartózkodási helyükön a szavazáshoz szükséges igazolást.

A vita szokatlanul rövid ideig, alig több mint tíz percig tartott, az Alkotmányügyi, Törvényelőkészítő és Igazságügyi Bizottság nem támogatta a módosítást, s Horváth Balázs belügyminiszter is fenntartotta a kormány nevében az eredeti előterjesztést. Megjegyezte, hogy az MSZP-s módosító indítvány elfogadása esetén olyan véletlen vagy szándékos technikai hibák csúszhatnak be, amelyek alkalmasak lehetnek a manipulációra. A szavazásokról a jelenlévő képviselők kétharmadának egyező akaratára volt szükség, amelyet — 191 igen, 21 nem, 3 tartózkodás — a törvényjavaslat megkapott. Ezután az Országgyűlés 200 támogató, 19 elutasító szavazattal, 12 tartózkodás mellett határozott arról, hogy 1990. július 29-ére, vasárnapra tűzik ki a köztársasági elnök megválasztásának módjával összefüggő népszavazást. Nem volt persze egyszerű a határozat elfogadásához eljutni, mert a vitában lényeges elmentések mutatkoztak meg. A képviselők egymást idézték, egészítették ki, pontosították. Nem egyszer leckét adtak egymásnak alkot-

mánytanból, jogszabályismeretből, meteorológiai tudnivalókból, s ki-ki megmutathatta az időszéri mezőgazdasági munkákban szerzett jártasságát. Ugyanis a vita a népszavazás időpontjának meghatározása körül csúcsosodott. A szocialisták frakciója nevében Vastagh Pál módosító indítványában a szeptember 30-ai vasárnapot — a helyhatósági választások napját — jelölte meg, míg a Fodor István—Király Zoltán független kettős eredeti módosító indítványát módosítva december 2-át jelölte meg a legalkalmasabb napként a népszavazás kiírására.

A sokszereplős vitát Balás István bizottsági előadó nyitotta, aki bejelentette, hogy egyik módosító indítványt sem támogatják. Többben felhívták a figyelmet arra is, hogy a decemberi időpont a jelenleg hatályos törvénnyel ellentétes, hiszen az rögzíti: az országos népszavazást az elrendelésétől számított három hónapon belül kell megtartani. Ugyancsak kivihetetlen az is, hogy szeptember 30-án legyen a népszavazás, hiszen azt egy ezen a rendkívüli ülésnapon elfogadott törvény módosítás már lehetlenné teszi. Mindezek ellenére mindegyik időpontnak voltak támogatói. A leggyakrabban az időjárás okozta kényelmetlenségeket hozták fel érvként a vitázók. A július 29-i nyári nap a szabadságolások, a forróság miatt kapott kritikát, a decemberi pedig a havazás, az ónosos miatt alkalmatlan a népszavazás időpontjává. Ennél súlyosabb érvek is elhangzottak: Szabó Lajos (FKGP) úgy vélekedett, hogy népszavazást provokálni

most felelőtlenség. Roszik Gábor (MDF) felszólította a Fodor—Király módosító indítványt tevő párost, tüstént vonja vissza újabb módosító indítványát, ne játsszon több százezer ember aláírásában kifejeződő akaratával, az Országgyűléssel. Szent meggyőződését fejezte ki, hogy a népszavazásra semmi szükség. Az MSZP-s Katona Béla kijelentette: nagy hibát követ el a Parlament, ha a népszavazást átkos pártállami maradványként vagy a személyes ambíciók kiéléseként könyveli el. Hangzottak: nem Göncz Árpád személye ellen irányul a népszavazás, inkább azért lenne fontos, hogy a számára az alkotmányban biztosított jogokat hatáskörrel, pártbefolyással nélkül tudja érvényesíteni. Végül is Bánffy György (MDF) javaslatára szavazással lezárták a vitát.

Az Országgyűlés határozata szerint állampolgári kezdeményezésre az Országgyűlés népszavazást megrendelését rendeli el az alábbi kérdésben: „Kívánja-e Ön, hogy a köztársasági elnököt közvetlen módon válasszák meg?” A szavazólapon a kérdés alatt zárójelben magyarokat szerepel, amely rögzíti: „(Igenlő válasszal elutasítja, nemleges válasszal megerősíti az Országgyűlést ebben a kérdésben már meghozott döntését, mely szerint az Országgyűlés elnökét az Országgyűlés választja.)”. E határozat egyébként a kihirdetés, azaz a Magyar Közlönyben való megjelenése napján lép hatályba.

Az Országgyűlés július 9-én, hétfőn 10.30-as kezdettel tart újabb plenáris ülést. (MTI)

Romániai magyar oktatásügyi nyilatkozat

A román oktatásügyi minisztérium magyar nemzetiségi osztálya nyilatkozatot tett közbe a magyar iskolahálózat ügyében. Ezt az indokolta, hogy Romániában ismét felerősödtek azok a nacionalista csoportok, amelyek rendszeres provokációkkal próbálnak újabb nemzetiségi összecsapásokat kirobbantani.

A közlemény felidézi a közelmúlt történéseit, így azt, hogy az oktatásügyi minisztérium dr. Demény Lajos miniszterhelyettes vezette küldöttségét Marosvásárhelyen megakadályozták hivatali feladatának elvégzésében, majd egyszerűen „kitoloncolták” Maros megyéből. Megemlíti a közlemény Adrian Motiu, az erdélyi ügyekért felelős miniszteri rangú államtitkár sok zavart okozó tevékenységét is.

Különösen sok izgalmat okoztak az ellentétes rendelkezések, amelyek az egyetemre és főiskolákra való, anyanyelven történő felvételre vonatkoztak. Még áprilisban Mihai Sora oktatásügyi miniszter körlevelében erősítette meg, hogy az anyanyelvi felvételi vizsgák rendszere biztosított. Ezt támasztotta alá Petre Roman miniszterelnök május 12-én kiadott határozata is. Ennek ellenére egy miniszteri körlevél érvényben kívül helyezte a parlament által is jóváhagyott határozatot. Csak a minisztérium magyar nemzetiségi osztályának határozott fellépésével sikerült a törvényes állapotot helyreállítani.

A fejleményekhez tartozik, hogy Maros megyében a tanfelügyelőség a minisztérium által is tervebe vett magyar tanfelügyelőségi osztályok

megszervezését önkényesen nem engedélyezte, és most a helyi nacionalista körök bevonásával igyekeznek megakadályozni a magyar tanfelügyelőségi osztályok létrehozását. A közlemény szerint az utóbbi időben tapasztalt önkényes, provokatív, egyoldalú intézkedések késztették a minisztérium magyar nemzetiségi osztályát arra, hogy a nyilvánosság tájékoztatásával védje meg állásfoglalásait.

A tények ismeretében a nemzetiségi osztály leszögezi: a jövőben csak a törvényes úton hozott határozatok tekinthetnek érvényesnek. Az alábbi véleménye szerint az utóbbi időszakban hozott önkényes döntésekkel erőszakosan nemzetiségi világlátásokat akartak kirobbantani, ezért a magyar nemzetiségi osztály kéri a fiatalokat, a tanárokat és a szülőket, hogy legyenek türelmesek, őrizték meg nyugalmukat és tanúsítsanak fegyelmezett magatartást. Felhívja a tanulókat, hogy felkészültségükkel, megfelelő magatartásukkal támogassák a demokrácia kibontakozását, minden leheto módon fejlessék a román nép és a más nemzetiségű fiatalok baráti kapcsolatát.

„Tudjuk, hogy a demokratikus kibontakozás útjében határozta meg az anyanyelvű iskolahálózat alakulását az óvodától az egyetemig. Ezért minden eszközzel támogatjuk a jogállam és a civil társadalom fejlődését, kibontakozását. Jogainkat a decemberi forradalom szelvével, minden erőszak nélkül, Románia demokratikus érzelmű csoportjaival és polgáraival együttműködve kívánjuk megvalósítani” — fejeződik be a nyilatkozat.

Albán menedékkérők

Tirana, Washington, Róma, 1990. július 4., szerda (Reuters/AFP/AP) — Becsült adatok szerint mintegy kétszázra nőtt a tiranai diplomáciai képviselőket menedéket kereső, külföldre távozni kívánó albánok száma. A nyugatnémet, az olasz, a francia, a görög, a török, a magyar, a lengyel, a csehszlovák, a bolgár, az egyiptomi és a kubai nagykövetségre érkeztek menedékkérő albánok. Az utóbbi három nagykövetségről kiutasították őket, és átadták az albán hatóságoknak — állították a Reuternek nyilatkozó nyugati diplomaták.

A tiranai rádió beszámolója szerint mintegy négyszázan — „csavargók, bűntetett előéletűek, illetve megfélemlített kamaszok” hétfőn megpróbáltak behatolni egy külföldi nagykövetségre. A „közrendet megzavaró csoportosulást” a hatóságok szétoszlatták, s ennek során néhányan könnyebb sérüléseket szenvedtek — jelentette a rádió. A tiranai televízió értékelése szerint a „zavarkeltők” az albán demokratizálási folyamatot akarták megakasztani fellépésükkel.

Az országot elhagyni vágyók felbolydulásának valószínű oka az idén elfogadott új útlevéltörvény elmentmondásossága. Névváltoztatás jogát a szabad kiutazásra, de — mint helyi megfigyelők állítják — a gyakorlatban csak kevés kiváltságos élhet ezzel a joggal.

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma Richard Boucher szóvivő újján elítélte az albán menedékkérőkkel szemben alkalmazott rendőri erőszakot. Az olasz külügyminisztérium felvetette, hogy az Európai Közösségek tagországi hangolják össze az albán menedékkérők ügyében teendő lépéseiket.

Közvélemény-kutatás az SZKP kongresszusán

Az SZKP XXVIII. kongresszusán részt vevő küldöttek egy része, 44 százaléka az egyértelmű eszmei irányvonal hiányában, másik részük — 40 százalék — pedig a gazdasági reform megvalósításának felemás voltában látja a Szovjetunió jelenlegi válságának okait. Döntő többségük, 84 százaléka ugyanakkor a megtisztított és továbbfejlesztett marxista-leninista gondolkörben véli megtalálni a kiutat az ország kritikus helyzetéből. Erről tanúskodnak az SZTA Szociológiai Intézetének munkatársai segítségével a kongresszusi küldöttek körében végzett közvélemény-kutatás adatai. Az adatokat az SZKP ideológiai osztályának egyik helyettes vezetője ismertette kedd esti sajtótájékoztetésén.

A küldöttek 11 százaléka munkás, 5,4 százaléka paraszt, míg a „hivatásos” pártmunkások aránya eléri a 40 százalékot. Életkori megoszlás szerint a 40–50 év közötti korcsoport a legnépesebb. Párttagságuk keltette tekintve legtöbben azok vannak, akik a hatvanas évek közepe és a hetvenes évek közepe között léptek be az SZKP-ba.

A Szovjetunió jövőjét illetően a döntő többség — 70 százalék — továbbra is a föderáció híve, míg a küldöttek 14 százaléka úgy véli, hogy bizonyos konföderációs elemekkel a szövetségi rendszert meg kell újítani. A megkérdezettek 11 százaléka egyértelműen az ország konföderációvá alakítását tartja a jövő útjának.

A szovjet kommunista párt jövőjét illetően a kongresszus résztvevőinek meg lehetősége nagy hányada, 80 százaléka úgy véli, hogy az SZKP fő feladata a szocialista eszmék őrzése, míg 15 százaléka gondolja úgy, hogy a pártnak elsősorban a munkásosztály érdekeit kell védenie. A megkérdezettek 73 százaléka elfogadhatónak tekinti a „korlátozott mértékű” magántulajdont, 12 százaléka viszont teljesen kizártnak tartja azt.

A közvélemény-kutatásból levonható következtetés, hogy az OSZSZSZK Kommunista Pártjának alapító kongresszusa hozzájárult az SZKP-n belüli polarizálódáshoz is. Jelentős mértékben nőtt azoknak a száma, akik az elmúlt egy hét során úgy döntöttek, hogy valamelyik platformhoz csatlakoznak.

Brüsszelben szerdán 24 fejlett tőkés ország miniszteri szintű — többségében külügyminiszterek vezette — küldöttségei ültek tárgyalásztalhoz, hogy a kelet-európai országok gazdasági talpraállását célzó, egy évvel ezelőtt beindított segítségnyújtásokat folytatásukról döntsék. A brüsszeli tanácskozásról a magyar külügyminiszter tájékoztató beszédet mondott.

A huszonnégyes — a G—24-ek csoportja, mely most másodikszor tart miniszteri találkozót — a tavaly kezdett PHARE-program keretén belül jelentős támogatásban részesítették Magyarországot és Lengyelországot. Az elmúlt hónapokban az NDK, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Bulgária is előterjesztette igényeit a nyugati támogatásra. A brüsszeli tanácskozást azért hívták össze, hogy azon politikai döntések szülessék a PHARE-program folytatásáról, illetve kiterjesztéséről.

A találkozó résztvevői elé (a magyar kormány képviselőiben Kádár Béla, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok minisztere utazott el a belga fővárosba) jelenléte terjesztették a „24-ek Közép- és Kelet-Európába irányuló egyeztetett segélyeiről”, s a tárgyalásztalra került az EK bizottsága által még májusban készített akcióterv is. Ez a dokumentum a segélyért újonnan folyamodó országok sorában

Huszonnégyesek csoportja

említést tesz Romániáról is. A mostani találkozóra azonban csak hat kelet-európai ország kapott meghívást. A G—24 lépéseit koordináló EK bizottsága a júniusi bukaresti üntetésnek előjósaita után döntött úgy, hogy ténymegállapító küldöttséget szándékozik Romániába küldeni. A jelentés megállapítja, hogy a 24-ek az elmúlt év során elsősorban a jobb értékesítési feltételek megteremtésében, a mezőgazdaság átalakításában, az élelmiszerellátásban, a környezetvédelemben és a képzés terén, a beruházások és az ipari modernizáció előmozdításában nyújtottak támogatást Magyarországnak és Lengyelországnak. E kiemelt területekkel négy munkacsoport foglalkozott. Az egyeztetett erőfeszítéseknek köszönhetően január elsejétől megkönyvítették a magyar és lengyel áruk piacra jutását, Lengyelország megállapodásra jutott az IMF-fel, sikeresen befejezték Magyarországnak a tárgyalásait is az IMF-fel (beleértve egy készenléti hitel jóváhagyását is) és rendelkezésre bocsátottak egy egymilliárd dolláros stabilizációs alapot Lengyelország számára.

A jelentés szerint Magyarország és az EK bizottsága között megállapodás jött létre a közpénzügyi szférában, egymilliárd dolláros kölcsön első, 350 millió ECU-s, azaz mintegy 420 millió dolláros

részletéről. Japán egyidejűleg azt mérlegeli, hogy részt vegyen a Világbank által Magyarországnak nyújtandó 200 millió dolláros struktúra-alakító hitel finanszírozásában.

A Lengyelország és Magyarország számára a Huszonnégyesek által kilátásba helyezett kölcsönök összege meghaladja a 11 milliárd ECU-t, melyből hatmilliárdot tennének ki az adományok. Az EK 1990-es költségvetéséből 300 millió ECU-t irányított elő (adomány formájában) Magyarországnak és Lengyelországnak. Az európai beruházási bank három évre tervezi ki a két országnak szánt egymilliárd ECU-s kölcsönt.

A betervezett dokumentum szerint a Kelet-Európában végbement gyors politikai és gazdasági változások új egyeztetett erőfeszítéseket tettek szükségessé a 24-ek részéről. A jelentésből kiderül, hogy a közösség kiterjeszti támogatását — igaz, szerényebb mértékben — a meghívott további négy kelet-európai ország számára is. A közösség az idén 200 millió ECU-t biztosít ezeknek az országoknak. A közösség 1990—92-ben kétfélemilliárd ECU-t szán (adományként) Közép- és Kelet-Európa valamennyi érintett országának. A 24-ek közül több ország most szabadít fel újabb alapokat kelet-európai piacgazdaságok előmozdítására.

A Vörös Brigádok kelet-európai kapcsolatai

Claudio Vitalone olasz külügyminiszter kedden újságíróknak megerősítette, hogy az olasz kormány tájékoztatást kért több kelet-európai ország kormányától ezen államok titkosszolgálati és olasz terroristacsoportok, köztük a Vörös Brigádok esetleges korábbi kapcsolatairól.

Vitalone egy beszélgetés során utalt azokra a tényekre, amelyekre a közelmúltban derült fény a nemzetközi terroristáknak nyújtott kelet-európai támogatás ügye kapcsán, de óvott a nyugat- és kelet-európai titkosszolgálatok összejáratására vonatkozó „polémiaiktól”.

Ferdinando Imposimato vizsgálóbíró, aki részt vett a Moro-gyilkosság ügyében folytatott nyomozásban, a sajtónak elmondta, hogy Párizsban a Vörös Brigádok nemzetközi kapcsolatait után kutatva megtudta: nem sokkal Aldo Moro elrablása előtt a Vörös Brigádok képviselői és „más országokból származó terroristák” Párizsban találkoztak, és erről „bizonyos titkosszolgálatok” is tudomást szereztek.

Megállapodás MOSZ növényipar k

Eredményes egyezkedés a Moszkvai Szövetkezők Országos Szövetsége (MOSZ) ipartermesztői válogatásának és az Országos Növénytermesztési Vállalat közötti megállapodásról. Az egyezmény életre kelte a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez. Hosszú évek óta a szövetkezők megállapodás nélkül nem lehetett a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez. Hosszú évek óta a szövetkezők megállapodás nélkül nem lehetett a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez. Hosszú évek óta a szövetkezők megállapodás nélkül nem lehetett a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez.

A tsz-ek és az ipar közötti egyezkedésnek köszönhetően a szövetkezők nem sikerült közös álláspontot értek el, hogy a szövetkezők megállapodás nélkül nem lehetett a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez. Hosszú évek óta a szövetkezők megállapodás nélkül nem lehetett a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez.

Várhatóan egyezkedés lesz a szövetkezők és a nemzeti vállalatok között a közpénzügyi reformok megvalósításáról. A szövetkezők megállapodás nélkül nem lehetett a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez. Hosszú évek óta a szövetkezők megállapodás nélkül nem lehetett a szövetkezők kedvezményes juthatnak hozzá az ipari késztermékekhez.

Meg- állapodás a MOSZ és a növényolaj- ipar között

Eredményes volt az egyezkedés a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének (MOSZ) ipari növénytermesztői választmánya és az Országos Növényolajipari Vállalat között; sikerült ismét életre kelteni a néhány évtizeddel ezelőtti gyakorlatot: a szövetkezeti tagok kedvezményes áron juthatnak hozzá növényolajipari késztermékekhez. Hosszú évek óta folyt a vita erről, míg az idén, a nyári szezonban létrejött a megállapodás a partnerek között. Eszerint mintegy 15–20 százalékos árkedvezményrel, termelői áron juthatnak hozzá ételajhoz, margarinhoz, mosóporhoz — a növényolajipar termékeihez — azok a termelőszövetkezeti tagok, akiknek gazdaságában napraforgó, repce és szója termesztésével foglalkoznak. A hatalmas érdeklődés még a MOSZ-t is meglepte, a gazdaságokban tonnaszám rendelik az ipari termékeket, és a tsz-tagok, alkalmazottak külön is üdvözlik azt a kezdeményezést, hogy számos nagyüzemben a gazdaság kocsijával a faluba szállítják az ipari központokban átvett árut.

A tsz-ek és a növényolajipar közötti egyezkedés több menetesnek ígérkezik, hiszen néhány kérdésben még nem sikerült kialakítani a közös álláspontot. A MOSZ sürgeti, hogy minél előbb állapodjanak meg a jövő évi felvásárlási árakról, az egyeztetéseket a MOSZ szakemberei vállalják. Sürgetik azt is, hogy az értékes takarmány, az úgynevezett extrahált dara árát a gazdasági évre határozza meg az ipar, ne pedig a naptári évre, ez ugyanis ellentétes a mezőgazdasági gyakorlattal, és egyaránt hátrányos a termelők, valamint a háztáji gazdák szempontjából. A MOSZ álláspontja szerint az olajos magvakat le kell venni az úgynevezett kivételi listáról, hogy ezzel a termelői közönség számára is felszabadítsák a külpiaci kereskedelmet.

Várhatóan közös meg egyezés lesz abban, hogy a termelők és a növényolajipar megszünteti a partneri láncban a közreműködők hálózatát, kiiktatva egyebek között például a termelési rendszereket, amelyeket a MOSZ egyre inkább „felesleges közvetítőkné” tart. A TSZKER-eket, ezeket a szövetkezeti értékesítő vállalkozásokat szintén igyekeznek „távol tartani” a tsz-ipari kapcsolatból, tevékenységük ugyanis — a MOSZ szerint — az ipari növényeknél sokszor csak adminisztratív jellegű. (MTI)

Három százalék vagy kamatos kamat?

MINDEN JOGSZERŰ, CSAK...

A lakáshoz jutás évtizedek óta emésztí az emberek idegeit. Még azokét is, akik viszonylag könnyebb anyagi körülményekkel a hátuk mögött, mondhatni gazdagon vásárolnak lakást vagy építenek házat. És mégis ez a legfontosabb, amire áhítozik a fiatal, a középkorú és az idős ember egyaránt. Érthető, hiszen ez jelenti a nyugalmat, a biztonságot és a békés családi életet. Néhány négyzetméter megszerzése, megvásárlása azonban sok esetben nem jelenti a felhőtlen boldogságot. Az örömben nem ritkán ürmös is vegyül.

Igy érzi ezt most jó néhány debreceni bérlő. A Libakertben is felkínálták a 25 éves lakásokat a bérlőknek megvásárlásra. Az eladási ajánlatban megfogalmazottak szerint a vételár tíz százalékát, ha a bérlő a szerződés megkötésekor kifizeti, akkor a vételárhátralékot évi 3 százalékos kamattal 35 év alatt kell megfizetni. Sokan erre felkapták fejüket, s azt mondták: ez igen kedvező ajánlat, nem szólva arról, hogy az 55 négyzetméteres lakás forgalmi értéke nem éri el a 300 ezer forintot. Ez olcsó — nyugtázhathatnák — ismervé a mai négyzetméterenkénti lakásárakat. A bérlők osztottak-szoroztak és — nem részletezve számításai-

kat — nem egészen 600 forint törlesztő részletet számoltak ki. Lévény hogy az említett lakásokban jobbára nyugdíjasok laknak, ezt elfogadható fizetési kötelezettségnek tartották. Annak rendje s módja szerint megkötötték sokan a szerződést, majd ezt követően, mint derült égből a villámcsapás, érte a bérlőket a felsorolás: közel ezer forint a részlet-törlesztés, újabb ezer forint körüli összeg az úgynevezett közös költség és még száz forint feletti összeg a biztosítás. Mindent egy kalapba rázva az eddig bérlőként fizetett 1100 forintos lakbér helyett immár tulajdonosként 2100 forintot illene fizetni. És nyugdíjasainknak ez nem kis meglepetést okozott, hiszen az eladási ajánlatban minderről részletesen nincs szó. Voltak, akik kamatos kamatot említettek a bérlők közül, és becsapottnak érezvén magukat, visszamondták megkötött szerződésüket.

Kettőnk nyugdíjából nem tudunk ennyi pénzt a lakásra áldozni. Megvenni is azért szerettük volna, hogy ha teljesen leesünk a lábunkról, talán a lakásért találnunk volna valakit, aki ellát majd bennünket. Mi csak a 270 ezer forinttal és annak három százalékos kamatával számoltunk. Most pedig kiderül, hogy ennél jóval

többe kerül ez a lakás. Mi is visszamondtuk a szerződést, mert még mindig jobb ezer forint lakbért fizetni, mint 2100 forintos törlesztés mellett majdhogynem éhen halni — panaszkodott az egyik nyugdíjas házaspár.

Meghallgatva a másik felet, az ingatlankezelő vállalat jogászát, Karsay Sándort is, egyértelművé vált, hogy törvénytörtés nem történt, szó sincs kamatos kamatról, elvileg minden jogszerűen történt. S valami mégis hibádzik. S ez nem egyéb, mint a pontatlan tájékoztatás. Tudni kell, hogy a 60–70 éves bérlők többsége eddigi életét tanácsi bérlényben élte. Járatlan a társasháztulajdonnal járó egyéb kötelezettségekben. S ezért jó lett volna még a szerződés megkötése előtt pontosan tájékoztatni őket arról, hogy a 270 ezer forintos forgalmi értékhez még közel 153 ezer forint kamattal járul, és a továbbiakban a közös költség is megjelenik a fizetési kötelezettségek sorában.

Debrecenben még körülbelül hét-nyolcezer az eladható lakások száma. Ennél lényegesen többen várnak saját otthonra, és közülük sokan albérlőként a beugróra valót is nehezen tudják összekuporgatni. Kilátástalannak tűnik az ő helyzetük. Többen közülük bizonyára vállalnák az említett 2100 forintos költséget, de hát ez nem az ő lehetőségük. A másik oldalon pedig ott vannak azok, akik az 55 négyzetméterről lemondának egy kisebb garzonért is, csak épp lakásgazdálkodásunk ma még ezt nem teszi zökkenőmentessé.

Vagyis ez alkalommal sem történt törvénytörtés, az intézkedések jogszerűek voltak, csak épp az emberek érzik magukat becsapottaknak, félrevezetetteknek.

R. I.

Heti kommentátorunk:

CSONTOS JÁNOS

Bányarém

Befejeződött a márkushegyi bányászok sztrájkja. Ugyan, mi dolgunk vele? — legyinthetnénk, hiszen messze is van, meg ezen a vidéken amúgy sincsenek mutatónak sem szénbányák. Fűteni viszont itt is kell, ha jön a zimankó, s vannak olyan vállalatok is, ahol a munkások és a vezetők a legalapvetőbb kérdésekben sem értenek egyet. Akarva, nem akarva, az ipari miniszter az effajta nézeteltérések elsímítására teremtett precedenst akkor, amikor meginvitálta a minisztériumba a vitázó feleket és szakértőket, valamint önnön becses személyét szervirozva az igazgatóság-munkástanács találkozóhoz, végül is megoldotta a gordiuszi csomót. Nincs azonban a minisztériumnak annyi terve, s a készsége miniszternek annyi fölős ideje, hogy ennek az országnak minden hasonló munkajogi kérdése ezen a módon válaszolható legyen. Ő maga is tudja ezt: valljuk, hogy a helyi vezetőkkel kell megtárgyalni a helyi problémákat. Nehéz azonban épp a kiskirálynál bepanaszolni a kiskirályt — felsőbb döntőbíráskodásban reménykedni, arra számítani pedig lényegében nem más, mint a korábbi sokszor kárhözott központi kézi vezérléses irányítás újjáélesztése vagy életben tartása.

A munkástanács rokonszenves vezetője pironkodva ismeri el, hogy követeléseikbe olyan, különben jól hangzó pontokat is belefoglaltak, amelyek, ha jobban megvizsgáljuk, ellentétesek a sztrájkoló bányászok érdekeivel. „Tanulnunk kell még a demokráciát” — mondja korántsem mentegetőzőképpen, és a kibicet ettől megszállja valamiféle megmagyarázhatatlan nyugalom: lám, az érdekeikért immár síkra szállni képes kétkézies a lelkek mélyén bíznak ebben a keservesen formálódó demokráciában, hiszen megtanulhatónak gondolják annak technikáit. Magát a munkástanács koordinálta sztrájkot pedig hatékony eszköznek az érdekvégyesítésre: a legújabb vívmány szerint például huszonöt év föld alatti munka esetén, már akár 43 éves korában nyugdíjba mehet a bányász.

Ez utóbbira persze lehet azt mondani, hogy némely funkcionárius is megteheti ezt, holott aligha volt már módja részt venni bármiféle földalatti mozgalomban — ha pedig igen, akkor esetleg éppen kormány-párti képviselő a szentem. De ne legyünk maliciózusak: a magyar bányászok sem azok. Ha már nagyon keserves az élet, hát sztrájkolnak egy illedelmeset, de eszükbe sem jut, hogy holmi politikai bányarémként botot ragadjanak, spontánul feltűdüljanak a székesfővárosba, és rohamosztagosoknak is becsületére való szakszerűséggel osztogassák a nembányászok fejére és veséjére a jó szerencsét.

Felvételi alsó ponthatárok az egészségügyi felsőoktatásban

Július 3-án a népjóléti miniszter, a művelődési miniszter 25/1988. (XII. 22.) MM sz. rendelete 23. paragrafusának 1. bekezdésében foglaltakra figyelemmel, az egészségügyi felsőoktatás az évi felvételi alsó ponthatárait az alábbiak szerint állapította meg:

Semmelweis Orvostudományi Egyetem, egyetemi képzés: Általános Orvostudományi Kar 108 pont, Fogorvostudományi Kar 103 pont, Gyógyszerésztudományi Kar 90 pont.

Debreceni Orvostudományi Egyetem, egyetemi képzés: Általános Orvostudományi Szak 107 pont, Fogorvostudományi Szak 100 pont.

DOTE Nyíregyházi Egészségügyi Főiskolája, főiskolai képzés: Védőnőképző Szak 80 pont, Általános Szociális Munkásképző Szak 78 pont.

Pécsi Orvostudományi Egyetem, egyetemi képzés: Általános Orvostudományi Szak 105 pont, Fogorvostudományi Szak 107 pont.

Főiskolai képzés: Dietetikusképző Szak 80 pont, Védőnőképző Szak 84 pont, Gyógytornásképző Szak 87 pont, Általános Szociális Munkásképző Szak 77 pont.

Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem, egyetemi képzés: Általános Orvostudományi Kar 107 pont, Fogorvostudományi Szak 108 pont, Gyógyszerésztudományi Kar 90 pont.

Főiskolai képzés: Védőnőképző Szak 80 pont, Gyógytornásképző Szak 90 pont, Általános Szociális Munkásképző Szak 78 pont.

Orvostovábbképző Egyetem, Egészségügyi Főiskolai Kar: nappali tagozat: Védőnőképző Szak 82 pont, Dietetikusképző Szak 80 pont, Gyógytornásképző Szak 95 pont, Közeg.—Járv. ü. Ell. képző Szak 82 pont, Diplomás Ápoló 80 pont.

Levelező tagozat: Szakoktatóképző Szak 86 pont, Mentőtisztképző Szak 90 pont, Diplomás Ápolóképző Szak 80 pont.

Az ideai felvételiknek két — a korábbi évektől eltérő — sajátossága is van. Egyrészt nem központilag határozták meg, hanem maguk a felsőoktatási intézmények tették javaslatot a felvételi alsó ponthatáira, másrészt valameny jelentkező felvételt nyert, akinek a pontszáma az alsó ponthatárt elérte.

A hét elején átadták az első Skoda Favoritokat a debreceni Merkur-telepen. Az igencsak szegényes hazai autókínálatot hivatott színesíteni északi szomszédunk olcsónak nem nevezhető gyártmánya. A 308 ezer forintos vételár valószínűleg nagyon sok család számára elérhetetlen lesz a közeljövőben. Ugyanakkor az értékesítők szerint az idei évre tervezett tízezer darab gépkocsi gyorsan gazdára fog találni. A szállító ezt az 1289 köbcentiméteres, nálunk korszerűnek mondható autót négyfajta színben forgalmazzák: fehér, beduinbarna, világoszöld és mimózasárga. Először a leállított Skoda 120-as sorszámok tulajdonosai vehetik át álmaik autóját.

Albán dékkerők

Washington, 4. július 4., szerda (FP/AP) — Becsült mintegy kétezer a tiranai diplomatekén megérkező, külföldre utazó albánok száma. A nyugatnémet, az francia, a görög, a magyar, a lengyel, a holland, a bolgár, az és a kubai nagykövetségekre érkeztek menekélyes albánok. Az utóbbi időben a külföldi munkaviszonyok kiutazók, és átadták az albánok — állami uternek nyilatkozó diplomaták.

A rádió beszámoló szerint mintegy négyszáz, csavargók, bűnelőttek, illetve „kamaszok” próbálták behatolni a külföldi nagykövetségeket. A „közrendet csoportosulást” a szétosztatták, s során néhányan sérüléseket szenvedtek. A rádió, televízió értékelés „zavarkeltők” az oktatási folyamat megakasztani.

Az elhagyott elbolydulásának oka az idén elfogult törvényesség. Névtelen a szabad kiutazás — mint helyi állítják — a csak kevés lehet ezzel a

Államok minisztériuma Richer szóvivő útján albán menekélyesben alkalmazott erőszakot. Az egyminisztérium hogy az Európai tagországai össze az albán török ügyében te-

Vörös gádok európai csolatai

Vitalone olasz amittkár kedden megerősítette, az kormány tá- kért több kelet- zág kormányától titkosszolgá- terroristacsoport a Vörös Brigá- tes korábbi kap-

egy beszélgetés azokra a tények- re a közelmúlt- fény a nemzet- stáknak nyújtott pai támogatás- án, de óvott a kelet-európai tit- tok összejárás- kozó „polémiák-

do Imposimato b, aki részt vett aosság ügyében nyomozásban, a lmondta, hogy Vörös Brigádok kapcsolatai után tudta: nem sok- ro elrablása előtt gádok képviselői szágokból szár- sták” Párizsban és erről „bizo- szolgálatok” is zereztek.

Megújuló érdekképviselet a mezőgazdaságban

Versenyre magyar!

Hosszú vajadás, megannyi vita után nyolcvankilenc júliusában — Magyarországon elsőként — megalakult Hajdú-Bihar megyében a Mezőgazdasági Kamara. Azóta eltelt egy esztendő, s mintha elcsúszott volna a kamara létrejötte előtt tapasztalt hév — az utóbbi hónapokban épp csak elvétve hallatott magáról a fiatal szervezet. Vajon mi a hallgatás oka? — kérdeztük Iván Bélát, a Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Kamara ügyvezető titkárát.

— Egyelőre mintha légtérben mozognánk, hiszen még nem született meg a kamarai törvény, amely legitimitást biztosítana a szervezet számára. A szándékunk szerint a törvénytervezet legkésőbb szeptemberben a Parlament elé kerül. Ugyanakkor a kormányzati szervekkel sem jöhetett még létre megállapodás a működésünket illető kérdésekről, nem tisztázott, mely feladatokkal fogunk bennünket megbízni. A kamara akkor tudja majd maradéktalanul betölteni a hivatását, ha végre kialakul a valódi piacgazdaság, létrejönnek a szakmai szövetségek, s ezekben koncentráltan megjelennek egy-egy szakma érdekei. A kamara a szövetségekben kikristályosodó érdekközpontok számára kíván fórumot biztosítani.

— Egyáltalán: miért kellett életre hívni egy újabb, egy második, sőt napjainkra harmadik érdekképviseleti szervezetet?

— A Mezőgazdasági Kamara egy alulról jövő kezdeményezés eredménye. Az agrárvertikumon belül jöcskán megváltozott a szereposztás, ma már új mezőgazdasági módszerekre van szükség. A tervezetben az eltérő szabályozás miatt elkülönültek egymástól az ágazat szereplői, s ahhoz, hogy a mesterséges falakat lebontassuk, létre kellett hozni egy új érdekképviseleti fórumot, amely már nem az államigazgatás meghosszabbításaként funkcionál.

— A Mezőgazdasági Kamaráról először tavaly év elején, az állami gazdaságok országos konferenciáján hallottam, akkor még pusztán óhajként. Azóta sokan úgy tartják, hogy a kamara lényegében egy „ellen-TOT”, s az ÁGOK megszűntével a mezőgazdasági vállalatok érdekképviseletét kívánja megoldani. Mi a véleménye erről?

— A szektor-, a tulajdon- és a versenysemlegesség a kamara alapszabályának sarokpontjai, az élelmiszer-gazdaság bármelyik szereplője tagja lehet szervezetünknek.

— Hány tagja van a megyei mezőgazdasági kamarának a kik azok?

— A hajdú-bihari kamara

ma huszonhárom tagot számlál; van köztük állami gazdaság, termelőszövetkezet, kistermelő, állatorvos, és ott van a Deko, a cukorgyár, az Agrobank, a Vetomag Kft., az Agrober stb.

— Parasztszövetség, MOSZ, Agrárkamara — némi túlzással akár azt is mondhatnánk: a mezőgazdasági termelők ma már tobzódnak a rengeteg érdekképviseleti szervezet között. Félő, hogy nem a legjobb értelemben válnak egymás versenytársaivá.

— Számos közös ügyünk van, hiszen az alapvető érdekeink azonosak; meg kell találnunk a közös fellépés lehetőségét. Az MGK a nemzetközi kapcsolatok, a szolgáltatások terén jó alapokkal, megfelelő infrastruktúrával rendelkezik, ezt ki kell tudni használni. Egyébként a kamara a közelmúltban egyéves együttműködési megállapodást kötött a Parasztszövetséggel. Ami pedig a „nagy versenytár-

sat” illeti, úgy vélem, korántsem olyan komoly rivalizálás a MOSZ és közöttünk, mint ahogyan azt sokan gondolják, már csak azért sem, mert a mi munkánk az övékéhez képest néhány tipikusan kamarai feladattal is kiegészül.

— Ön szerint mi az, ami vonzóvá teszi a gazdálkodók számára a kamarát?

— Olyan programot, segítséget igyekeznénk nyújtani, ami megfelel a termelőknek — természetesen az egyesületi törvény keretein belül. Az új gazdasági rendszer új érdekeket hoz felszínre, s ezért új érdekképviseleti rendszerre van szükség.

— Aligha lehet kétséges, a többi érdekvédő-képviselő fórum vezetőjétől sem hallhatnánk egyebet...

— Az a szervezet fog fennmaradni, amelyik a feladatát maradéktalanul el tudja látni.

Horváth Árpád

A képviselő válaszol

„Látszik, hogy ez obstrukció”

Két hónap telt az új Parlament megalakulása óta. Mint tudjuk, az MDF már az alakuló ülésen megkötötte egyezségét a Szabad Demokraták Szövetségével, kormányprogramja betervezése során pedig száznapos türelmi időt kért a kormány számára. Azóta annyi történt, hogy ezen egyezség pontjait próbálták törvényben — alkotmányban — szentesíteni. Az első igazán fontos — a kormány által benyújtott — törvényjavaslatot július 2-án kezdték tárgyalni a képviselők — hétfőn is, kedden is eredménytelenül. Az ügyrendi viták, s az egyéb sürgősségi törvényjavaslatok kerültek előtérbe, melyek elfogadását újabb egyéni javaslatok benyújtása „torpedózt” meg. Kovács Bélától, megyénk egyetlen kiscgazdapárti képviselőjétől kérdeztem, hogy érzi magát e parlamenti munka purparléktól, személyeskedésektől sem mentes légkörében?

— Nagyon rosszul. A választások utáni aggodalmam jogos volt. Bebizonyosodott, hogy a Parlament „mennység” dolgozik. Döntéseit egy hét múlva módosítja, aztán a módosítást korrigálja. Látszik, hogy ez obstrukció. Az ellenzék minden eszközzel meg akarja akadályozni, hogy a számára nem kívánatos javaslatokat elfogadjon a Parlament. Nézzé, én a második világháború elején kétszer voltam parlamenti ülésen — nem mint képviselő, hanem mint meghívott —, akkor a szélsőséges nyilasok viselkedtek úgy, mint most egyesek. És sajnos nagyon engedékenyek a ház elnökei. Meg kellene nyomni a viharcsengő gombját és rendre utasítani személyeskedőket. Mert ha ez így megy sokáig...?!

— Mit tapasztal, a megye lakossága hogy vélekedik a Parlament munkájáról?

— A közelmúltban jártam Berettyóújfaluban, Biharnagy-

bajomban, Kabán, ahol nagyon sokan kérdezték, Béla bácsi, mi megy ott a Tisztelet Házban? Miért nem tudnak rendet tartani? Nem tudtam rá mit válaszolni, hiszen nem nekünk kellene ott rendet tartani, hanem rábírnunk egyes képviselőket az önműködésre. Ne higgyék azt, hogy egyedül ők hivatottak véleményt mondani. Tiszteletben kell tartani mások véleményét is.

— A hétfő délelőtti ügyrendi vita — mely a napirendi tárgyalásának módja körül bontakozott ki — során mi is történt tulajdonképpen?

— Tulajdonképpen ez is egy obstrukció volt. Szerintem taktikai szempontok motiválták, s az volt a cél, hogy megakadályozzák az érdemi munkát. Egyesek a nép, mások a demokrácia nevében kértek szót, hogy szerepelhessenek a televízió nyilvánosság előtt, hogy lássák az otthoniak, milyen bátran elmondják a véleményüket a nép, a demokrácia érdekében.

— Vannak, akik úgy vélik, hogy az MDF és az SZDSZ között megkötött paktum felbomlásban van, s az SZDSZ egyre inkább vállalja az ellenzéki szerepet. Vagy ez is csak taktika?

— Ezt még mi sem tudjuk. Mindenesetre több kiscgazdapárti képviselővel beszéltem erről, s arra a megállapodásra jutottunk, hogy feltétlenül beszélni kell Antall miniszterelnök úrral, hiszen több esetben előfordult, hogy egy-egy betervezett javaslatról tudott az MDF, az SZDSZ, de sem a Kiscgazdapárt, sem a Kereszténydemokrata Néppártot nem tájékoztatták erről előre. Úgy véljük, mielőtt a kormány döntést hoz vagy betervez egy javaslatot, a koalíciós pártoknak előre tudni kell róla, már csak taktikai okokból is.

A **HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ** és a **MICROSYSTEM** közös számítástechnikai versenye

Diákok, figyelem! A fődíj egy IBM-XT!

Mint arról már tegnapi számunkból értesülhettek, lapunk július 5-ei kezdettel versenyt hirdet a számítástechnika iránt érdeklődő fiatalok számára. A verseny tíz héten át tart, a minden héten csütörtökön megjelenő feladatok megoldásait 18 éven aluliak hozhatják, illetve küldhetik be postán szerkesztőségünkbe. (A középiskolák idén érettségizett tanulói akkor is részt vehetnek a versenyben, ha már betöltötték 18. életévüket.) A versenyt támogató Microsystem egy IBM-XT kompatibilis számítógépet ajánlott fel első díjnak. A második díj

egy üzenetrögzítő, a harmadik egy menedzserkalkulátor, s emellett egyéb tárgyjutalmakat kapnak a helyezették. A versenykiírás szerint a feladatok eleinte könnyebbek, majd egyre nagyobb felkészültséget és gyakorlatot igénylők lesznek. Minden héten egy alkalommal a Hajdú-bihari Napló 4. oldalán jelennek meg. Tekintettel a nyári szünetre, a feladatok beküldési határidejét nem szabtuk szűkre. Kezdetben a feladatok megoldását a megjelenéstől számított harmadik héten, csütörtökön délután 5 óráig kell szerkesztőségünkbe eljuttatni. A kilencedik feladat beküldési határideje a megjelenéstől számított második, míg a tizedik feladat beküldési határideje a megjelenéstől számított első csütörtök délután 5 óra. A megoldásokat postán juttathatják el a szerkesztőség címére, zárt borítékban, „A Napló és a Microsystem közös számítástechnikai versenye” felirattal, vagy ugyanígy zárt borítékban, ugyanezzel a felirattal a Napló portáján elhelyezett gyűjtődobozba dobhatják be.

Feladványainkat valamennyi alkalommal sorszámmal fogjuk ellátni, ugyancsak sorszámmal kap majd a feladatok alatt minden alkalommal megjelenő Microsystem-hirdetés is. A megoldásokat csak

abban az esetben fogadjuk el, ha a zárt borítékban elhelyezik az újságból kivágott, „a Hajdú-bihari Napló és a Microsystem közös számítástechnikai versenye” sorszámmal ellátott fejléccel és a sorszámmal ellátott hirdetés csíkjával.

A beküldött megoldásokat a jelenlegi egyetemi felvételihez hasonló pontrendszerben javítjuk, tehát a rész megoldásokért járó pontokat összegezve alakul ki a végső eredmény. Mivel a feladatok megoldását a megjelenéstől számított harmadik héten, csütörtökön délután 5 óráig kell szerkesztőségünkbe eljuttatni. A kilencedik feladat beküldési határideje a megjelenéstől számított második, míg a tizedik feladat beküldési határideje a megjelenéstől számított első csütörtök délután 5 óra. A megoldásokat postán juttathatják el a szerkesztőség címére, zárt borítékban, „A Napló és a Microsystem közös számítástechnikai versenye” felirattal, vagy ugyanígy zárt borítékban, ugyanezzel a felirattal a Napló portáján elhelyezett gyűjtődobozba dobhatják be.

Részeredményeket nem közlünk, a megoldásokat összesítve, csak a verseny végén értékeljük ki.

A versenyen elért eredményről valamennyi versenyzőnknek tájékoztatni fogjuk lapunk hasábjain. Tervezzük, hogy a beküldött megoldásokon minden alkalommal tüntessék fel nevüket, személyi számukat és pontos lakcíkjukat. A megoldásokat csak

1. feladat

Írj programot, amely egy N oldalú (N páratlan) bűvös négyzetet állít elő! Készítsd el a folyamatábrát is!

A bűvös négyzet előállításának algoritmusai:

A négyzetbe a természetes számokat írjuk 1-től N²-ig.

Beírom az 1-et az első sor közepére. Eggyel növelem az oszlopszámot, eggyel csökkentem a sorszámot.

Ha felül lépünk ki, akkor ugyanezen oszlop (a növelt) legelső elemébe pakolom a következő számot.

Ha jobb oldalra lépünk ki, akkor ugyanezen sor (csökkentett) első elemébe.

Ha olyan helyre lépünk, ahol már van számjegy vagy ha a jobb sarkon lépünk ki, akkor az al írom, ahonnan lépünk.

Példa:

8	1	6
3	5	7
4	9	2

Tatár Éva

4026 Debrecen Darabos u. 7
Tel.: (52)22-821
1122 Budapest XII., Városmajor u. 74.
Tel.: 156-5366

Most már Debrecenben is kéznél vagyunk!

Canon FC-5 II fénymásoló: 64 800 Ft+ÁFA
Murata M1-HUN telefax: 62 820 Ft+ÁFA
Casio SF-9000 manager kalkulátor: 19 800 Ft+ÁFA

1

Stockholms Ka

Az 1967-ben alakult zenei egyesület tagjai kamarakórus, melytől kapták a mai lemez-, több rádió- és kórusfesztiválon való részvétel jogát. Ausztriában operakórus is fellépett a városban, Svédországban, Csehszlovákiában.

„Josif

Zrenjanin városában zenei egyesület keretében nemzetközi fesztiválokra kerültek ki. Debrecenben több társulat Zrenjanin városi kórusaival együtt részt vett a városi kórusversenyben és világhírű klasszikusok.

A Klaipedai Tanítóiskola Elsősorban a Szovjetunió műsoraiban főként rabjait adják elő. Repertoriára két kórusverseny és 1988-ban a Litván

Stockholm

A vegyeskórus 35 tagjával dolgozik szlovákiai és zenekarok között. A „Salvini” című műve a barokk és kortárs művészetek találkozási pontja. 1987-ben első díjat nyert.

„Gilija” vegyeska

A KÓRUSVERSENY RÉSZTVEVŐI

VEGYESKAROK

Stockholms Kammarkör

„Josif Marinkovic” vegyeskar, Zrenjanin

Lille Muko (Dánia)

Az 1967-ben alakult kórus tagjainak többsége a koppenhágai egyetem zenei tagozatának hallgatóiból áll. Harminc főből álló kamarakórus, mely főleg cappella zenét énekel, különös hangsúlyt fektetve a mai skandináv és dán dalokra. Ezidáig nyolc lemez-, több rádió- és tévéfelvételt készítettek. Sok nemzetközi kórusfesztiválon vettek részt az Egyesült Államokban, Olaszországban, Ausztriában és Spanyolországban. Olaszországban mint operakórus is felléptek. Turnéztak Angliában, Skóciában, Franciaországban, Svédországban, Svájcban, Lengyelországban és Csehszlovákiában.

„Josif Marinkovic” (Jugoszlávia)

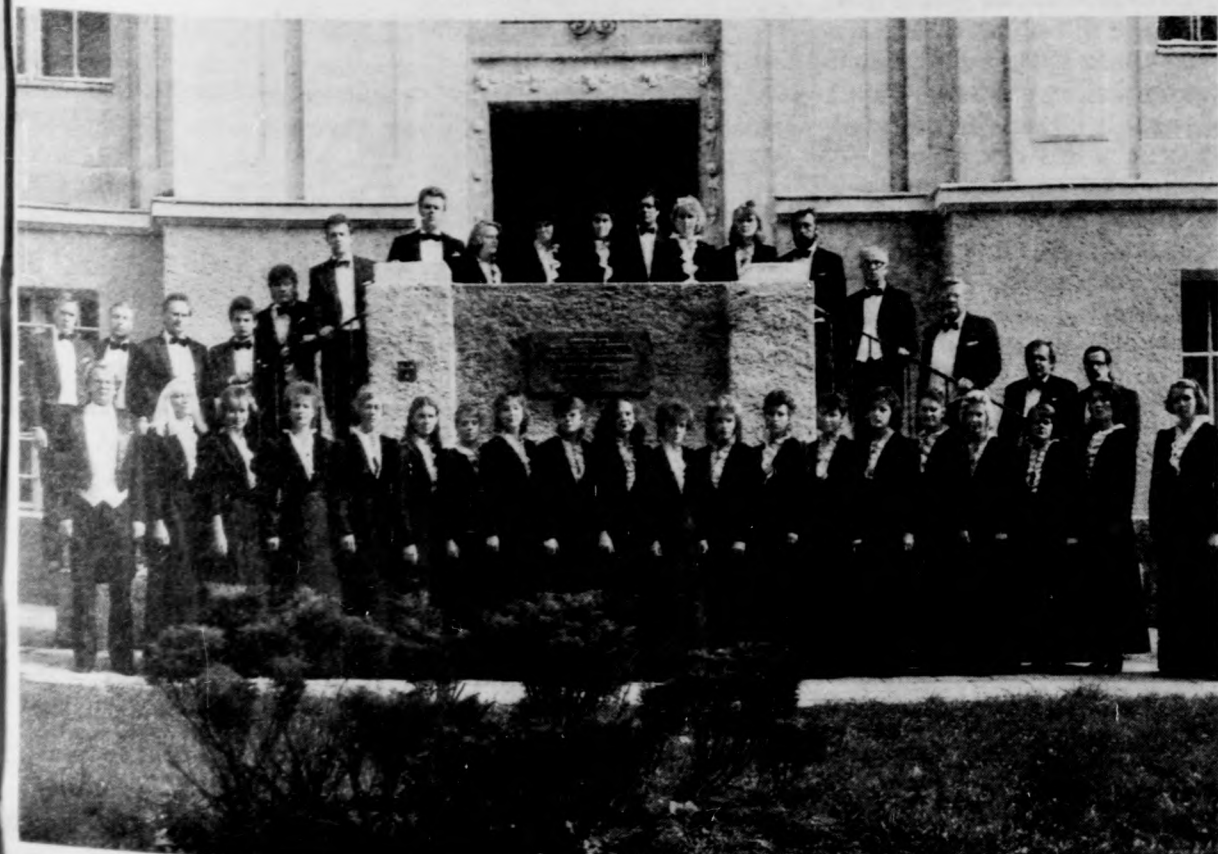
Zrenjanin városában 1956 óta működnek a Josif Marinkovic zenei egyesület keretében. Kitűnő eredményeket értek el hazai és nemzetközi fesztiválokon: Makrojanban, Nisben, Dubrovnikban, illetve Varnában, Debrecenben, Ulmban, Bécsben, Brnóban. Eredményeikért több társadalmi elismerésben részesültek: megkapták Zrenjanin város és a Vajdaság Felszabadulás-díját, a szerb köztársaság ifjúsági díját. Repertoárjukban jugoszláv kórusművek és világhírű klasszikus zeneszerzők művei egyaránt megtalálhatók.

Gilija (Litvánia)

A Klaipedai Tanítók Háza vegyeskórusa 1966-ban alakult. Elsősorban a Szovjetunióban és Csehszlovákiában koncerteznek, műsoraikban főként balti, orosz és nyugat-európai szerzők darabjait adják elő. Repertoárjukban sok kantáta és oratórium szerepel. Két kórusversenynek volt eddig babérkoszorúsa: 1987-ben és 1988-ban a Litván Dal- és Táncfesztiválon.

Stockholms Kammarkör (Svédország)

A vegyeskórus 35 tagból áll. Már a kezdetektől, 1981-től széles repertoárral dolgozik. Készítettek színpadi előadásokat, 1985-ben szöulistákkal és zenekarral utaztak Olaszországba, ahol az „Adelson et Salvini” című opera első bemutatóját tartották. Műsoraikban a barokk és kortárs szerzők darabjai egyaránt megtalálhatók. 1987-ben első díjat nyertek Tours-ban, 1988 nyarán a Szovjetunió

„Gilija” vegyeskar, a Klaipedai Tanítók Háza Kórusa

balti köztársaságaiban turnéztak. Az utóbbi években több felvételt készített velük a svéd rádió és televízió.

Hagerstens Motettkör (Svédország)

Az északi ország egyik legnagyobb tekintélyű énekkara 1965 óta. Imponálóan széles repertoárjuk sarokkövei a kórusirodalom nagyszabású és technikailag sokat követelő művei, például Bach passiói és motettái vagy a nagy romantikus irodalomba tartozó Brahms- és Verdi-művek. Kedvenc 20. századi zeneszerzőjük Poulenc és a svéd Sandström. A kórus otthona a hagerstensi templom, a svéd főváros harmadik legnagyobb egyházközségének központja. Skandinávián kívül Európában is rendszeresen turnéznak, Magyarországon utoljára 1983-ban szerepeltek.

Musik og Ungdoms Kor (Dánia)

A 35 tagból álló kórus 1966-ban alakult. Gyakran látni őket Koppenhága koncertjein, régi és mai dán szerzők műveit adják elő leggyakrabban. Fontosnak tartják, hogy a műveket a szerző elképzelésének és a kor stílusának megfelelően közvetítsék. Múltjukból érdemes megemlíteni: holland, jugoszláv, lengyel, olasz, spanyol előadásokat, valamint az 1987-es wallisi fesztivál második díját.

Coro Nacional (Nicaragua)

Nicaragua nemzeti kórusa amatőr kórus, amely az ország kórusművészetét kívánja bemutatni, különös tekintettel a folk és a kedvelt nemzeti dalokra. Külföldi szerepléseiken országukat, népüket szeretnék megismertetni a világgal. A zenét azon kifejező eszközök egyikének tekintik, mely az emberek közti barátságot és szeretetet képviseli.

Kujbisev Állami Tudományegyetem Énekkara (Szovjetunió)

A tomszki egyetem énekkara 1959-ben alakult. Jelenleg munkájában diákok, tanárok, tudományos munkatársak, az egyetem volt növendékei vesznek részt. Műsoraikban elsősorban cappella stílusú művek és jelentős számban Szviridov, Sosztakovics, Gavrilin, Scedrin és Tomisz művei szerepelnek. Vendégszere-

„Lille Muko” vegyeskar, Koppenhága

peltek Lengyelországban, Bulgáriában és az NDK-ban. 1988-ban a csehszlovákiai nemzetközi kórusverseny győztese lettek. A kórus „Az orosz föderáció népi műkedvelő kollektívája” tiszteletbeli címet viseli.

Abrasevic (Jugoszlávia)

A belgrádi vegyeskart 1905-ben alapították, így egyike Jugoszlávia legidősebb kórusainak. Az eltelt időben több ezer tagja volt, rengeteget szerepelt az országban és külföldön. Legutóbbi eredményeik: első díjak egy belgrádi, egy szerb és egy görög versenyen. Repertoárjukban klasszikus zeneművek, ortodox egyházi, 19. századi és kortárs jugoszláv zene szerepelnek, valamint vegyes kórusra adaptált popzenei feldolgozások.

Ankara Coksesli Korusu (Törökország)

Az 1965-ben alakult kórus amatőr, mely különböző ankarai főiskolák és egyetemek hallgatóiból áll. Kezdetben ifjúsági kórusnak hívták, később madrigalkórus lett. 1985-től polifonikus kórusnak nevezik. 1973 óta a világ számos országában szerepelt fesztiválokon és kórusversenyeken, legutóbb a Bydgoszczban megrendezett „Golden String” versenyen, ahol megszerezte az első díjak jó részét. Magyarországi kórusversenyen először vettek részt, több kategóriában is indulnak.

Maróthi György Pedagógus Kórus (Debrecen)

A jelenleg 100 tagú együttes két, korábban önállóan működő vegyeskar, a Maróthi György Kórus és a Debreceni Pedagógus Kórus egyesüléséből jött létre. Névadójuk a Debreceni Református Kollégium egykori jeles tanára, a többszölamú zoltáréneklés magyarországi úttörője. Szerepeltek többek között Angliában, Finnországban, Franciaországban, Spanyolországban. Díjaik mellé kitüntetések is kaptak: Kiváló Együttes címet és a Népművelési Intézet dívját. Az elmúlt években több jótékonysági koncertet adtak a romániai menekültek, az örményországi föld-rengéskárosultak, a koraszülöttek és az árvák javára. Gyakran adnak elő cappella stílusú műveket, rendeznek oratóriumkoncerteket.

1

STEM

nye

KT!

ben fogadjuk
rt borítékban
az újságból
Hajdú-bihari
Microsystem
technikai ver-
sionnal ellátott
a sorszámmal
és csíkot is.

megoldásokat
vetemi felvéte-
pontrendszer-
tehát a rész-
járó pontokat
akul ki a vég-
Mivel a felada-
jobb nehézsé-
több pontot
asaikért kapni.
éppen ahhoz,
végső értéke-
ehessen, nem
nyí feladatot
sak az számít,
gtöbb pontot.
setén az azo-
ot elérő ver-
ts sorsolással
sok sorrendet.
ényeket nem
megoldásokat
ak a verseny
ük ki.

n elért ered-
amennyi ver-
ékoztatni fog-
sábjaiban. Ter-
érjük, hogy a
megoldásokon
emmel tünest-
ket, személyi
pontos lakcí-

ratlan) bővös
brát is!

usa:
uk 1-től N²ig.
gyel növelem
számot.
lop (a növelt)
mot.
zen sor (csök-

zámjegy vagy
om, ahonnan

unk!
1

Embert barátjáról...

(A felvételeket Veres Attila, a 127. Számú Ipari Szakmunkásképző Intézet végzős fotós tanulója készítette)

Hírek a világgazdaságból

Szupervonat – óceántól óceánig

Dél-Amerikában a következő tíz évben három grandiózus közlekedési tervet akarnak megvalósítani:

Vasútvonalat építenek, amely összekötné az Atlanti-óceánt a Csendes-óceánnal. A 3481 kilométeres „Los Libertadores” vasút Buenos Airest kapcsolná össze a perui Matarani kikötőjével, és a forgalmat egy 204 kilométeres szakaszon a Titicaca-tavon bonyolítanák le komphajókkal.

Egy másik terv szerint vízi utat létesítenének az Ezüsfolyó (Rio de la Plata) medencéjében, Brazília, Paraguay, Bolívia, Uruguay és Argentína között. A hajók a Paraná és az Uruguay folyón és mellékfolyóin közlekednének. Ezáltal a tengertől elvágott Bolívia és Paraguay is kiutat nyerne az Atlanti-óceánhoz.

A dél-amerikai térség '90-es években remélt integrálódása szempontjából a legfontosabbnak egy országút felépítését tartják a brazil Sao Paulo városa és a chilei Antofagasta kikötője között. Közismert, hogy Sao Paula nemcsak Brazília, hanem egész Dél-Amerika legfontosabb ipari övezete. (MTI)

Jönnek a koreaiak

Százhetvennégy százalékkal nőtt az elmúlt negyedévben Dél-Korea exportja a kelet-európai országokba a múlt évi azonos időszakhoz képest. A szülői kereskedelmi és ipari minisztérium által közzétett adatok szerint ennek az összértéke közel 101 millió dollár volt. A legerőteljesebben a Jugoszláviával, Bulgáriával, Magyarországgal és Csehszlovákiával bonyolított forgalom nőtt. Az exportcikkek listáját az elektronika és az elektromos háztartási készülékek vezetik. A szülői kormány három beruházást engedélyezett az első negyedévben, mindhárom Magyarországon. (MTI)

Védik a családi házak építőit — Franciaországban

Biztosítékokat kapnak ezentúl Franciaországban a családi házak építetői az építők esetleges visszaélései ellen, sőt arra az esetre is, ha az építési vállalkozó csődbe menne. Évente mintegy négyezer francia család jut súlyos helyzetbe amiatt, hogy a vállalkozó cserbenhagyja őket. A minisztertanács most törvénytervezetet fogadott el az építetők

védelmére. Franciaországban évente jelenleg mintegy 180 ezer családi ház épül. A sajátos építés rendkívül ritka, szinte kivétel nélkül vállalkozók végzik el az építést. Az új rendelkezés életbe lépté esetén a vállalkozóknak biztosítást kell kötniük az építetők javára, illetve bankgaranciát kell biztosítani neki arra, hogy a vállalat határidőre és minőségben elvégzi a megrendelt munkát. Ha a vállalkozó csődbe menne, a biztosító intézet vagy a bank fedezi a szükséges költségeket, keres új építőt és biztosítja az építkezés befejezését, s a szerződés megszegése esetén pedig kártalanítást fizet. Azokat az építési vállalkozókat, akik megszegik a szerződést, az új törvénytervezet jelentős pénzbírsággal vagy akár börtönbüntetéssel kívánja sújtani. (MTI)

Kit lehet az utcára tenni?

A kisvállalatoknál sem bocsáthatók el ezentúl a munkáltató kénye-kedve szerint az alkalmazottak annak a törvénynek az alapján, amelyet hosszú előkészítés után a napokban fogadtak el véglegesen az olasz törvényhozásban. A dolgozók jogállására vonatkozó törvény 1970 óta tiltja a kello indoklás nélküli elbocsátásokat a közép- és nagyvállalatoknál. Az új törvény most kiterjeszti ezt a 16 főnél kevesebbet foglalkoztató vállalkozásokra (üzemek, üzletek, szolgáltató cégek) is, amelyekre eddig nem volt érvényes. Kellően nem indokolt elbocsátás esetén a törvény most arra kötelezi a munkáltatót, hogy visszavegye a dolgozót vagy 3-6 hónapi bérnek megfelelő kártérítést fizessen számára, a dolgozó választása szerint. A törvény mintegy nyolcmillió alkalmazottat érint — az olasz munkaerőpiac közel egy-harmadát. (MTI)

Mindent tudó napelem

Japánt előntötte a Hongkongból származó, napelemmel működő szórójárándékok áradata. A pántos szemárnnyékoló felső lapjába épített 3x6 centiméteres napelem tökéletesen elegendő a leheletkönnyű AM/FM rádió működtetéséhez, ráadásul a fülhallgató is egybe van építve a szemárnnyékolóval, így kocogás, teniszezés vagy horgászás közben hallgatható a műsor. A zenélő vagy szűnyogirtó kulcstartó szintén napelemről kapja az energiáját, csakúgy, mint a kulcstartó-zseblámpa.

Az igényesebb szerkezetek közé sorolható az ugyanilyen elven működő akkumulátortöltő, illetve elemtesztelő. Napelem működteti a kocsis szélvédőjéhez rögzíthető ventilátort, a kocogók karjára és kerékpárra rögzíthető lámpát vagy akár a modellezőjátékok meghajtó mini motorját. A technika nem különösebben bonyolult, s ezek a tárgyak 5-10 dollárért megkaphatók. (MTI)

Küzdelem a fákért

A levegő szennyezettsége még a vele szemben nagyon ellenállóknak vélt lombhullató fákat is megbetegíti és elpusztítja. Ilyen fa a bükk. Az NSZK-ban állományának már kerekén a fele beteg. Ez készítette a „Mentsétek meg az erdőt” mozgalmat arra, hogy a bükkfát „Az 1990. év fája”-nak nyilvánítsák.

A mozgalom jelképe az ország leggyakrabban lefenyképezett fája a Jura-hegységben. Pondorf közelében lévő kerekén 900 éves „Bajor bükk”. A nyolc méter magas fa koronájának átmérője több mint nyolcvan méter. (DAD)

Ahol az erdő is bank

Svédország az egyetlen olyan fűrészáru-termelő ország a világon, ahol több fát telepítettek, mint amennyit kivágtak. Ez egy messzire tekintő nemzeti stratégia eredménye, amelyet még a múlt században dolgoztak ki, s 1903-ban törvényerőre emeltek. E csaknem 90 éves jogszabály előírja, hogy minden kipusztított fa helyébe három éven belül többet kell elültetni.

A világon uralkodó fakitermelési koncepciókkal ellentétben Svédország erdőit nem bányának, hanem banknak tekintik — nyilatkozta a svéd erdőgazdasági szövetség vezetője. (Financial Times)

Nemcs „SZOC

Tisztelt Vollein János! Kissé meglepette a Napló hasábjain arra, hogy amikor köztetek, azt válaszoltam: „Egy szociális párt.” Természetesen tudnod kell, hogy nem szükségesnek tűnő elutasítás sem, még „nagyon” részét, így szűk ki, akik éppen munkásarisztokrácia már a ma vezető politikusok publikált állásfoglalásai munkástagozat létrehozása az alakuló gyűlésre az erdő utca forgalmának kezdetét jelenti még hiányának kényszerű munkásember nem hallgat a mély. Dozsin szemvillanásokat és emlékeivel és a rajta múltjával, a múlttal a jövővel, mely a leghalványabból a múltból jön diktatúra leledzett, hogy azt a „mély” párt miatt felismerni nem begették előtte a rendszert, vagyis a „

A „társadalmi” megkapott. A pluralista homogén rendszere esett, mivel éppen az ortodox pártok a Szocialisták tagadják a munkások kommunizmusát egyik sem az? Vagy Lehet gyilkos a gyilkos tiltott. Következésképpen alkalmazott. Hogy a dönteni sem én, senki, aki nem által munkás nem hajlandó politikai ágyúütéssel ember sem mert a demokrácia” sem a demokrácia”.

A r

Ugyanez a válaszadójában látni lehet választók jó része a megcsúfoló eredményekben be is következett betűnőbb példa megelső fordulónban több által kiesőszakolt választók. Ezt bizony amit nők, férfiak, idős (Napló, 1990. március) az országban, miért a második fordulónban, és 67 százalékos eredményt! Több jutott a Parlamentbe ellenében. Azonban is negatív. 59 300 nem mandátumot a 3-as demokrácia? Hol a

Tovább menve. A ni lehet, mert vállaltatást, de mi a helyzabástyái mögé bújva kiesőszakolt lehetőségek nem kelt bennem tiszta mint nap azt kell látni rováására pártpolitikát nyújtott a te volt párt demokratikus választások demokratává” vált. A

A Napló január 1-én nemből bíráló G. S. népet még egyszer taposni”. Akkor a v. Ma ugyanezeket eszmert tőlük sem ideg. Vegyük az SZDSZ-t!

azzal szereztek, hogy többek között az elratuknak hátat fordított emeltek, arra h nem nézték a költséget. MDF el akarta számolni a milliárd dollárnyi támogatás, hogy mi lenében vagy anélkül közösen, a néppel együtt háta mögött kötött. Vajon az általad végmögött, még ha utólag örömmel tapasztalható, és hajlasz a költségvetés, tőkésítése felkikerekíteni közös eszűgyűjtve azok értÉrdemes oda is kite

Nemcsak az SZDSZ „szociáldemokrata”

Tisztelt Vollein József úr!
Kissé meglepetten, de annál nagyobb érdeklődéssel olvastam a Napló hasábjain publikált írásodat. Emlékeztetni szeretnék arra, hogy amikor megkerdezted tőlem, miért nem megyek közéték, azt válaszoltam: azért, mert a szociáldemokrácia kétarcú. Ebben a meggyőződésemben erősítettem meg az elemzésem ezen mondatát: „Egy szociáldemokrata mozgalom nem lehet munkáspárt.” Természetesen nem éppen a kétarcúsága miatt, de azt is tudnod kell, hogy nélkülünk nem is lehet az egyébként valóban szükségesnek tűnő erős balközép meghatározója egyetlen csoportosulás sem, még „néppárti alapon” sem, mert a munkavállalók túlnyomó részét, így a választók zömét is mi, a munkások teszük ki, akik éppen úgy éltéljük a ma is felszínre lévő munkárisztokrácia „viselt dolgait, mint bárki más. Ezt a tényt már a ma vezető pozícióban lévő pártok is felismerték. A sajtóban publikált állásfoglalások szerint a MDF, a Kisgazdapárt munkástagozat létrehozásán fáradozik. Az SZDSZ meg is hirdette az alakuló gyűlést, bár a tömeg nem veszélyeztetette a Monti ezredes utca forgalmát. Ez a munkás emberszámba vételének a kezdetét jelenti még akkor is, ha ez nem más, mint a tömegbázis hiányának kényszere. Azonban a fenti tény azt bizonyítja, hogy a munkásember nem kíván többé „politikai ágyúutótelék” lenni. Hallgat a mely. Dolgozik, figyel, összehasonlít. Hangsúlyokat, szemvillanásokat és hangos szavakat vet össze egymással, emlékeivel és a rajta csattanó kesernyészű, valós tényekkel, a múlttal, a múltjával, a múlttal, a már alig elviselhető jellel és azzal a jövővel, mely a legfőbb létbizonytalansággal kecsegtet, mert abból a múltból jön, ahol a demokrácia egésze alatt kegyetlen diktatúra leledzett, olyan fondorlatos módon, álnokul megbújva, hogy azt a „mely” politikai képzettségével annak egyoldalúsága miatt felismerni nem volt képes, mert művelői amulettként lebegteték előtte a marxi gondolatokra hivatkozó Sztálin ortodoxiáját, vagyis a „talmi demokráciát”.

A „társadalmi mely” azóta egy új típusú politikai képzést kapott. A pluralista világnézet káoszának heterogén jellegében is homogén rendszere taglózta le. Az egyik kábulatból a másikba esett, mivel éppen a pluralizmus hívei tagadják a pluralizmust. Az ortodox pártok minősítik konzervatívnak a konzervatívakat. Szocialisták tagadják más szocialisták szocialista voltát. A kommunisták kommunisztázzák le a kommunistát, holott lehet, hogy egyik sem az? Vagy talán mégis? Melyik az igaz és melyik a gaz? Lehet gyilkos a gyilkos attól, hogy tette nem bizonyított, de ráfogni tiltott. Követet el az elkövető erőszakot anélkül, hogy erőt alkalmazott. Hogy is van ez? Mi lenne jó s mi lenne rossz, eldönteni sem én, sem te nem tudod. Egyet azonban tudhat mindenki, aki nem áll velünk, munkásokkal szöbe állni, hogy a munkás nem hajlandó többé a törtétek szekerét tolni. Nem kíván politikai ágyúutótelék lenni, de a józanul gondolkodó parasztember sem, mert világosan látja, hogy a jelenlegi „gyakorló demokrácia” sem más, mint ortodox elméleten alapuló „talmi demokrácia”.

A nép háta mögött

Ugyanez a választások tükrében. Már a választások első fordulójában látni lehetett, hogy a fenti felismerésből eredően — a választók jó része távol maradt, — így a demokrácia lényegét megsejtető eredmény fog születni, mely tény a második fordulón be is következett. Erre talán a legdurvább, de a legszembevetőbb példa megyénkben a 4-es választókerületben, ahol az első fordulón több, mint 58 százalék nemet mondott a pártok által kérészközt választási törvény igazságosságára, sőt jogszerűségére. Ezt bizonyítja azoknak a nyilatkozatoknak a lényege, amit nők, férfiak, idősek, fiatalok tettek az újságíró kérdésére. (Napló, 1990. március 28., 4. oldal.) „Úgy is nélkülük dől el minden az országban, miért érdekeli őket, mit akar néhány politikus?” A második fordulóra még többen ismerték fel a pártok fondorlatát, és 67 százalék maradt távol. Most nézzük a meglepő végeredményt! Több mint 40 000 főből csupán 4000 főnyi voksal jutott a Parlamentbe a győztes a 36 000, személyére nem mondó ellenében. Azonban a megye legjobb eredményét elérő győzelmére 59 300 nimmel szemben 14 700 körüli igennel szerzett mandátumot a 3-as választási körzet győztese. Hol van itt a demokrácia? Hol a többségi akarat?

Tovább menve. Az egyéni körzetekben indulókat csak tisztelni lehet, mert vállalták nyílt sisakos küzdelemben a megméretést, de mi a helyzet azokkal, akik gyáván, a listák biztonságos bástyái mögé bújva lovagolták meg a pártállam parlamentjétől kérészközt lehetőséget? Azt kell mondanom, hogy az ilyen eljárás nem kelet bennem tiszteletet, sőt ellenszenvet vált ki, mikor nap mint nap azt kell látnom, hogy a Parlament az érdemi munka rovására pártpolitikai propaganda színtere. Ehhez segítséget nyújtott a te volt pártod is, mert nem szorgalmazta egy valóban demokratikus választási törvény létrejöttét, miáltal „szociáldemokratává” vált. A hazugságot kiirtani művészet.

A Napló január 12-i számának 7. oldalán igen kemény hangnemen bírálod C. Szabó Botond azon állítását, hogy a „magyar népet még egyszer be lehet csapni, meg lehet alázni, el lehet taposni”. Akkor a védelmedbe vettem majdnem egy tucat pártot. Ma ugyanezeket orosztod. Egyik-másikat szerintem is joggal, mert tőlük sem idegen a C. Szabó úr itt is idézett megállapítása. Vegyük az SZDSZ-t! A választási előkészületekben a legtöbb hívet azzal szerezték, hogy népszavazást csikartak ki több kérdésben. Többek között az elnökválasztás ügyében is. Ma ennek az akaratuknak hátat fordítanak és azt szorgalmazzák, ami ellen akkor szót emeltek, arra hivatkozva, hogy félmilliárdba kerül. Akkor nem nézték a költségeket. Mellesleg ez az állításuk sem igaz. Az MDF el akarta számoltatni a kormányt, hogy hova lett a húszmilliárd dollárnyi tartozásunk tőkéje. Ma nem akar számot adni a népek, hogy mi módon süllyedt el a keleti piacon rubel ellenében vagy anélkül. Akkor így írtál: „Először győzni kell, közösen, a néppel együtt, a népért, a nép szolgálatában, s nem a háta mögött kötött paktumok csodatevő erejében reménykedni.” Vajon az általa védett pártok nem paktumot kötnek a nép háta mögött, még ha utólag nyilvánosságra is hozzák azt? Végezetül örömmel tapasztalom, hogy félted a nemzetet a latin-amerikai úttól, és hajlasz a dolgozók tulajdonossá tétele, vagy, ha úgy tetszik, tőkésítésé felé. Hiszem, hogy a sokféle ortodoxiából sikerül kikerekíteni közös erővel egy időálló, rugalmas elméletet, összegyűjtve azok értékeit, hasonlóan az USA politológusaihoz. Érdemes oda is kitekinteni, hiszen nemcsak Európa a világ.

Balogh Gyula
Debrecen

Maffiaszerű hatalomátmentés

1990. március 25-én Magyarországon rendszerváltás történt a nép akaratából. Majdnem félszázados diktatúra után összeült a szabad, a nép mellett elkötelezett Országgyűlés, és közös erővel hozzáálltak a pártállam maradványainak a lebontásához. A kezdeti nagy lendület a vidék „hátánál” megtorpant. A hivatalban lévő vezetők minden erejükkel ügyeknek lassítani a rendszerváltást. Az eddig olyannyira mellőzött törvények most „előkerültek” és a fejlődés kerékkötőjévé váltak. A pártállam törvényei lehetővé teszik még egy ideig a hatalomátmentést és azt, hogy a volt kommunista vezetőket

Mit vár a választópolgár a Magyar Demokrata Fórumtól?

A kormányzópartok közül az MDF számolja a legtöbb tagot és a legtöbb szimpatizánst, mutatja ezt az elért választási győzelem. Következésképpen a legtöbb akaratot egyesíti. Ez az akarat nem más, mint nagyobb keménység tanúsítása az átalakulást akadályozókkal szemben, és ezt az akaratot véghez kell vinni. Úgy érzem, hogy a régi hatalmi intézmények vezetői nem veszik tudomásul, hogy a hatalomváltás már megtörtént. Még mindig a diktatúra szerepét akarják betölteni, és törekednek arra, hogy saját érdekeik szerint maximálisan befolyásolják a rendszerváltást.

A tanácsi és közigazgatási szervezetek „átrostálása”

Erre a kényes operációra több okból is szükség van. Elsősorban azért, mert rendszerváltás történt. A pártapparátus felszámolásával számos kommunista vezető az oktatásban, a közigazgatásban, a termelőegységekben lett „elhelyezve”. Gyakori az az eset, hogy az elhelyezett képzettsége, iskolai végzettsége (több esetben politikai főiskolai „diploma”) nem felel meg a beosztásának. Új, felesleges szervezeti egységeket hoztak létre azért, hogy a volt elvtársat méltó beosztásba tudják helyezni nagy fizetésért. Etikátlan dolog olyan embereket vezetővé avasztálni, akik a gyakorlati rutint a pártházban szerezték és nem az oktatásban, a termelésben és a közigazgatásban. Senkivel szemben nem lehetnek előnyben, hiszen eddig mindig élvezték kiváltságos helyzetüket.

Másodsorban az egész hatalmi rendszer még mindig a klikkek érdekeit szolgálja és nem a közt. Az egész felépítmény kísértetiesen

hasonlít Móricz Zsigmond-nak a Rokonok című könyvében megálmodott maffiára. Félő, hogy ha a helyükön maradnának, akkor konzerálnák ezen klikkek hatalmát. Tehát az operáció fel-fogható egyfajta jogos védekezésnek, hiszen ezek az emberek már bizonyították „hűségüket”. Nem szabad engedni, hogy az államapparátus helyi szerveinek az átrostálásakor személyes sértődések, bosszúállások legyenek a mérvadók. Továbbá nem szabad a kommunisták által elkövetett klasszikus hibába esni, miszerint a megfelelő képzettségű szakértőgardát elküldték, és beültették a hivatalokba a saját képzetlen kádereiket. Látjuk negyven év elteltével, hogy mi lett az eredménye.

Vagyoni helyzetek felülbírálosa

Az elmúlt hónapokban megtörtént az országos vezetők vagyoni elszámoltatása, de nem történt meg a megyei, illetve a középszíntű vezetők vagyoni helyzetének vizsgálata. Közélszámba megy már azt emlegetni, hogy milyen rablógazdálkodás folyt Magyarországon a pártállam idején. Ennek most fizetjük az árát. A

többség becsülettel éhbérért végiggürcölte az életet, addig a vezetők többsége harácsolts és tisztességtelen úton szerezte vagyonát. Az új „tőkés” kétharmada ezt a pénzt mosta át a vállalkozásba. A tegnapi kommunista ma vállalkozó! Erkölcsi kötelessége az új hatalomnak, hogy elszámoltasson minden középszíntű vezetőt, hivatalnokot, volt funkcionáriust. Balgaság lenne azt gondolni, hogy a tisztességtelen úton szerzett javak még mindig a nevükön lennének, hanem átiratták valamelyik családtagjuk nevére. Javasolni kell az Országgyűlésnek egy olyan törvény megalkotását, amely lehetővé teszi a családtagok elszámoltatását is. Egyidejűleg gondoskodni kell arról, hogy a tisztességtelen úton szerzett javak ki ne jussanak külföldre, és meg kell akadályozni a tisztára mosásukat. A személyre szóló elszámoltatáskor mindenkinek igazolni kell vagyona eredetét. Aki nem tudja hitelt érdemlően igazolni, annak meg kell vizsgálni korábbi beosztását, jövedelmeit, egyéb körülményeket. Ha nem legális a vagyon, akkor vissza kell venni köztulajdonba. Ezen problémák rendezése elengedhetetlen feltétele a sikeres rendszerváltás és a jövő demokratikus Magyarország szempontjából.

Dávid Imre

Bontjuk az állampártot és építjük a kormánypart államát?

Még nincs okom különösebb bizalmatlanságra. Nagyon remélem, hogy a Magyar Demokrata Fórum és az SZDSZ parlamenti tevékenysége kizárólag az ország felvirágztatását eredményező intézkedéseket hoz majd. Azt is hiszem, hogy sikertelenségük esetén sem folyamodnának sem a terror, sem a jogalkotás olyan eszközeihez, amelyek megvédik hatalmukat akkor is, ha már kárt okoznak majd. Minden konkrét körülménytől függetlenül tiltakozom az ellen, hogy bármely kormány elsőként az Alkotmányt módosítsa. Különösen úgy, hogy annak értelmében a parlamenti kisebbségek véleménye teljesen figyelmen kívül hagyhatóvá válik lényeges törvények megalkotásakor. Már az első szabad választás is bebizonyította, hogy előbb tanulunk meg a politikai ellenfél tisztességtelen lejáratását, a tömegek tudatának manipulálását „kapitalista” példaképeinktől, mint a demokrácia működtetését. Mi véd meg bennünket az ellen, hogy egy kormányfő, ha nagyon akarja, királlyá ne koronáztassa magát? Szélsőséges a példa, de átéljük már a teljes törvényesség látszata mellett elburjánzó totális diktatúra és a személyi kultusz állapotát is.

Alkotmányt csak Alkotmányozó Nemzetgyűlés hozhat létre vagy módosíthat és szentesítse azt a nép! A köztársasági elnök ne egy kormánykoalíció bábja legyen, hanem olyan méltóság, amely a pártok közötti rivalizálás során a nép érdekeit szolgálja. Válasszák őt meg maguk az állampolgárok! Ma még nem éleződtek ki teljességgel a különböző érdekcsoportok közötti ellentétek, hiszen a kormány konkrét cselekvési programját még nem ismerjük. A társadalom jövőjének kulcskérdése a „privatizáció” módszerének megválasztása lesz. Egy biztos: ma a köztársaság Parlamentben olyan erő, amely hatékonyan képviseli a népet az állami tulajdon magánkézbe adása során a dolgozó tömegek érdekeit. Uram-bátyám szocializmus helyett, ugye nem akarunk uram-bátyám „kapitalizmust”?

A privatizáció alapvető módszereit és a tulajdonhoz való jogot tehát az Alkotmányban kell majd lefektetni. Ez, s ezekhez a jogosultságokhoz ne nyúlhasson akárki.

Ma még talán nincs késő ahhoz, hogy megteremtjük államunk demokratikus működésének jogi feltételeit, s ezen az úton igen komoly lépés annak elhatározása is, hogy népszavazással vagy parlamenti szavazással bízzuk meg a köztársasági elnököt.

Ne felejtsük meg azonban jogaink alkotmányos garanciájáról, döntsön a nép arról is, hogy Alkotmányt létrehozni vagy módosítani is egyedül a teljes közösség legyen jogosult.

V. I.

A Vélemény, vita, ellenvélemény címet viselő oldalainkon nem a lap belső munkatársainak írásai látnak napvilágot, hanem olvasói levelek és az ezekre adott esetleges válaszok. A közlés ténye nem jelenti azt, hogy ezekkel a szerkesztőség egyetért. A lap kollektívájának véleménye a társadalmi, gazdasági jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, problémákról a munkatársak cikkeiből olvasható ki. Hangsúlyozzuk: csak a névvel és laccimel ellátott küldeményekkel foglalkozunk. A továbbiakban fenntartjuk a jogot a közölt vélemények rövidítésére, részletek kiemelésére.

A látható semmi

Az üstökösöket a csillagászok már sokféleképpen próbálták jellemezni. Babinet francia tudóstól származik a látható semmi kifejezés; Voroncov-Veljaminov, a híres szovjet „üstökös vadász” az égbolt kaméleonjának nevezte őket. Ugyancsak találó és tudományos szempontból nem kifogásolható a Whipple amerikai csillagásztól származó megjelölés: „a szennyezett jéghegy”. De vajon miért tekinthetjük jogosnak e kissé regényesen hangzó elnevezéseket?

Nos, Babinet-et azért, mert az üstökösöknek óriási méreteik ellenére sincsen jelentős tömegük (még a Jupiter legkisebb holdacskaiknak a mozgását sem változtatták meg azok az üstökösök, amelyek az óriásbolygó közelében haladnak el), és anyaguk átlagos sűrűsége roppant kicsiny. A vilánykörte belsejében nagyobb a gázok sűrűsége, mint az üstökös csóvájában!

A Voroncov-Veljaminovtól származó megjelölés szellemesen fejezi ki az üstökösök nagyfokú változékonyságát, amely nem egyszer már néhány napos megfigyelés során is kitűnik. Végül Whipple-nek is igaza van, mert mai ismereteink szerint az üstökösök fejének laza meteorikus tömegét, amelyben jócskán fordul elő egészen finom kozmikus törmelékanyag, kozmikus por is, valóban jég cementezi össze. Ez persze nemcsak víz-jég, hanem fagyott, szilárd halmozott állapotú egyéb anyag, például szén-dioxid, metán stb. is lehet. Ez a jég akadályozza meg, hogy a mag idő előtt szétbomoljék.

Amikor egy üstökös még nagyon messze van a Naptól, a világ legnagyobb teleszkópjával sem észlelhető. Ebben az időszakban csupán az összefagyott mag kóborol magányosan a világűrben, a Newton-féle általános tömegvonzási törvénynek engedelmeskedve és szigorúan a Kepler-féle pályatörvényekhez igazodva, akárcsak a kisbolygók vagy a különböző meteoritok. Amikor megkezdődik és felfokozódik az üstökös magját övező ritka gázburkolat — az úgynevezett kóma —, valamint a magból hosszán kinyúló csóva képződése, egyre hevesebb ütemben különféle gázok szabadulnak fel az üstökös magjából, s ezek a kitóduló gázok bizonyos rakétahatást keltenek. Ennek következtében az üstökös, mintha csak saját „hajtómotorja” volna, kisebb-nagyobb mértékben letérhet eredeti pályájától.

Az üstökösök egyik jellegzetessége, hogy mindig a Nappal ellentétes oldalon vannak. Amikor tehát az üstökös a Nap felé közeledik, a fej halad előre s a csóva követi. Amikor a Nap megkerülése után a helyzet megváltozik: a csóva halad elől s a fej marad hátra.

Mintegy 170 olyan üstökös ismerünk, amely rövidebb-hosszabb idő elmúltával újra visszatér. Vannak azonban olyanok is, amelyeknek a pályája szinte a végtelenbe nyúlik, s egy-egy visszatérésükre tízezer, sőt százezer éves időközökben kerül csak sor.

Az Austin üstökös volt a legutóbbi látogatónk; április közepén hajnalonként Európában is látható volt

Harc az AIDS ellen

A nyolcvanas évek egyik borzalma, amely a világot alaposan megrettentette, az AIDS, „korunk pestisének” a megjelenése volt.

Az első nyom, amely felidézhető, nem a régmúltba nyúlik vissza. Egy dán orvosnő három évre Afrikába ment dolgozni, Zairébe. Afrikai tartózkodása idején hasmenés gyötörte, és 1976-ban rosszabbra fordult az állapota: állandóan fáradtnak érezte magát, nyirokcsomói megduzzadtak. 1977-ben ismeretlen betegsége drámai fordulatot vett: súlyos légzési bántalmak léptek fel. Hazarepült, de ártalmatlannak tűnő tüdőgyulladás és szájüregében sarjadzó gombafertőzésen kívül mást nem tudtak megállapítani. Még 1977-ben meghalt: valószínűleg az első egyike volt, akinek életét követelte a halálос járvány, mielőtt az megkapta volna az AIDS (immunhiányos tünetegyüttes) elnevezést.

Az már az 1985. év szenzációja volt, hogy az 59 éves

világhírű amerikai színész, Rock Hudson, az akkor már AIDS-nek nevezett betegségben elhunyt. Sőt akkor már azt is tudták, hogy a titokzatos és borzalmas betegséget vírus terjeszti. Alig egy év eltéréssel egy francia és egy amerikai kutatócsoport egymástól függetlenül megállapította, hogy egy vírus a felelős a rejtélyes haláloklban. 1983 májusában a párizsi Pasteur Intézet professzora és háromtagú kutatócsoportja a világban elsőként fedezte fel az AIDS vírusát. A rá következő tavaszon az Amerikai Egyesült Államokban, a bethesdai Országos Rákku-tató Intézet neves vírus- és rákkutatója bejelentette, hogy orvoscsoportjával azonosította és nagy mennyiségben képes elkülöníteni a vírust. Az amerikai professzor azt állította: az AIDS kórokozója a retrovírusok közé tartozó HTLV-III.

A retrovírusok többsége rákkeltő — állatokban immunhiányos betegségeket és daganatokat okoznak —,

ilyenek például a fehérvérűséget okozó leukémiavírusok, továbbá a szarkómavírusok. Két retrovírusról tudjuk, hogy leukémiát okoznak, ezek neve HTLV-I. és HTLV-II. Az elnevezés a Humán T Sejtes Leukémia Vírus kezdőbetűinek rövidítése. A szám a vírus „jellemvonásának” — bázissorrendjének — különbözőségére vonatkozik. A HTLV-III. jelű vírus okozza az AIDS-t.

Szerencsére a HTLV-III. nagyon érzékeny: a külvilágra kerülve hamar elveszíti fertőzőképességét, csak testnedvekkkel, vérrrel, ondófoládokkal, illetve fehérvérsejtekkel juttatható át egyik szervezetből a másikba.

Újabb hírről érkezett hír, hogy Franciaországban, az Országos Egészségügyi és Orvosi Kutatóközpont laboratóriumában Jean-Claude Chermann professzor (kémpünkön) olyan antitestet fedezett fel, amely meggátolja az AIDS-vírus szaporodását az egészséges emberi sejten.

Az aradi vértanúk emlékműve

„Ha jó a cél, mit kitűzél magadnak, akadnak biztos eszközök.”
Széchenyi István

A Hajdú-bihari Napló június 26-i számában Haranghy Sándor: „Kerüljön Debrecenbe az aradi vértanúszobor!” című cikkében javaslatl, illetve felhívással élt Debrecen város lakosságához, pártjaihoz, hatóságaihoz, karolják fel a gondolatot, hogy városunkban állítsassék fel ez az emlékmű. Ezen javaslat megvalósításának koordinálásáért pedig a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége vállalta.

Nagyon bízom abban, hogy a felhívás nem lesz pusztába kiáltott szó. A terv megvalósításában tevékenykedni nekem, mint magánembernek, nincs lehetőségem. De ahhoz van lehetőségem, hogy a jó ügyet tollammal szolgáljam a Debrecenbe hozandó emlékszóbor történetének rövid bemutatásával, hogy közismertté váljon a megemlézési akció tárgyának hányt-vetett sorsa.

A szobor rövid története

A kegyelet adóját róta le a nemzet, amikor a vesztes szabadságharc után 41 év múlva emlékművet emelt az Aradon kivégzett mártírok s egyben a szabadságharc emlékének. Az Aradon megjelenő Alföld szerkesztője, Tiszi Lajos 1867. június 15-én indítványozta, hogy az 1849. október 6-án kivégzett tizenhárom vértanú emlékére állítsanak fel szobrot. Huszonhárom év telt el, míg végre a gondolat megvalósult.

A szükséges anyagiak biztosítására gyűjtést szerveztek. Mintegy 19 ezer adakozó filléreiből emelték az emlékművet. A gyűjtés 1867-ben indult meg, s a gyűjtőbizottság Atzél Péter elnöke alatt működött. Kilencszáznyolcvanöt gyűjtőfívet küldtek szét az akkor még történelmi méretű Magyarországon. Ezekből 1877-ig 268 érkezett vissza, adományokkal. Az első gyűjtés 1870-ig 52 501 frt. 62 kr-t eredményezett. A második gyűjtést Salacz Gyula polgármester indította meg. A szétküldött 713 ívből 152 érkezett vissza, s a gyűjtés összege felment 132 913 forintra. (Természetesen a forint több mint száz évvel ezelőtti vásárlóértéke nem azonos a maival.) Az adakozók között tekintélyes összeggel szerepel Debrecen város közönsége.

Az emlékmű-kompozíció

Az anyagiak gyűjtésével párhuzamosan képzőművészeti pályázatot hirdetett az emlékmű megalkotására. Az első díjat, 250 körmőci aranyat és a Szabadság-szobor elkészítésére a megbízást Huszár Adolf nyerte el. A szobor alakjai közül „Hungária” Huszár Adolf remeke. A pályadíjnyertes szobrász 1885-ben meghalt, emiatt a munkát nem tudta befejezni. A szobor további készítését Zala Györgyre bízták azzal a meghagyással, hogy ragaszkodjon az eredeti tervhez. Ő azonban csak a témát tartotta tiszteletben, s a szabadság eszméjét önálló művészi felfogásban jeleníti meg. Zala a vértanúk emlékszóbor alkotásának folytatását 1885. október 15-én kezdte meg, s 1889 augusztus havában fejezte be hatalmas művét. S még ez év augusztus havában került a szobor Turbain ércöntődjébe. A szoboregyüttes oly erős, hogy ha egyes alakjai a talapzatról leestek volna, akkor sem törték volna össze. Turbain ágyúkat olvasztott, s az így nyert ércből készült a vértanúk emlékszóbor. A mű öt év alatt készült el teljesen.

A gyönyörű alkotás részletei: A Schickedanz Albert műépítész tervezte talapzat alsó peremét a tizenhárom vértanú dombormű portréja koszorúzza. A középső talapzatra allegorikus szoborcsoportokat állítottak: az Ébredő szabadság; a Harckészesség; az Áldozatkészesség és a Haldokló harcos kompozíciókat. Följükk emelkedik a központi oszlop, s ezen áll Hungária, avagy a Szabadság-szobor. A női alak magasra emelt tölgy- és babérszörűt tart jobb kezében, s letekint a tizenhárom vértanúra.

Talán nem érdektelen, s ha másért nem, hát kuriózumként felemlítjük, hogy mennyit nyom a vértanúk emlékszóbor? — Az „Ébredő szabadság”: 22 métermagas. A „Haldokló harcos”: tíz mm. A „Hungária” húsz

mm. Az ércek 25—28 kilogramm súlyúak, a címer pedig hatvan kilogramm.

Az emlék szobor felavatása

A vértanú szoborcsoportozatról száz évvel ezelőtt, 1890. október 6-án hullott le a lepel ezek szeme láttára Aradon, az egykori Szabadság, a mai Avram lancu téren. Ott állt a hatalmas, gyönyörű alkotás, melyet örök időkre szánt a nemzeti kegyelet.

A szoboravatás előkészületei során két hazánkfiának sikerült rávenni a száműzetésben élő Kossuth Lajost, hogy belebeszéljen a fonográfba. Kossuth azt kérdezte, hogy miről beszéljen. Az aradi ünnepélyről — mondták a hazafiak —, és csakugyan, másnap, szeptember 20-án belemondta a fonográfba az ékesszólás egyik remekét, a szobor-leleplezési ünnepély dithirambját. Három henger adja vissza a beszédet. Tiszán kivehető Kossuth meghatottsága, sőt csaknem hallható a zokogás is, mely a beszédet itt-ott megszakította.

A szoboravatás alkalmára a Petőfi Társaság irodalmi pályázatot írt ki vers műfajban. A „pályakoszorúzott” költemény Palágyi Lajos, „Az aradi vértanúk” című verse. Jelige: „Nem haltak ők meg.” A szoboravatás ünnepségen Somló Sándor színész magyar díszöltönyben szavalta el Palágyi pályázatnyertes ódáját, mely után a lelkesedés vihara zúgott végig az óriási tömegen.

Az országos méretű szoboravatás ünnepség ismertetésére a terjedelmi korlátok miatt itt ki nem térhetünk. Csupán annyit jegyzünk meg, hogy Debrecen város is kivette a maga részét az emlékünnepség keretében küldöttével és koszorúzásával. Sőt, mint a „Szabadság örvárosa”, a szoboravatás napján Debrecenben emlékünnepséget rendezett, melynek ismertetése megérdemelne egy önálló cikket, a százéves évfordulón — 1990. október 6-án.

Az egész ország küldöttéi előtt végbement szoboravatás napját szépen örökíti meg a Varga Ottó tanár által szerkesztett s Arad város közönsége, valamint a Kölcsey Egyesület által kiadott „Aradi vértanúk albuma” című vaskos kötet, melyet Zichy Mihály nagyhatalmú kompozíció díszítenek. A sok érdekes közlemény között...

Az emlékmű balsorsa

A szobor sorsát is Trianon pecsételte meg azzal, hogy Arad Romániához került. Az emlékművet 1923-ban ledöntötték. A szobor részzeit hosszú ideig a városi lovarda raktárában őrizték. Dr. Kovács Géza szerint egy román — magyar egyezmény alapján 1955-ben fel akarták állítani a régi helyére. Meg is

kezdték az alapozást az egykori Szabadság téren. Ekkor háromszáz román értelmiségi aláírásával beadvány ment a kormányhoz. Eszerint „a szobor az ezeréves Magyarországot jelképezi, s érte a románok nemzeti érzését”. Ezért az emlékmű visszaállítására elmaradt. Később a szobor részzeit az aradi vársáncba szállították. A Szabadság-szobor egykori helyére pedig a román katona szobrot állították fel.

A magyar kormány többszöri közbenjárásának nem volt foganatja, hogy a szobrot Dömötör László műépítész terveinek és Cristea Milos műépítész mérnöki számításainak felhasználásával az 1970-es évek elején felállítsák. — A román kormány felajánlotta, hogy vigyék el a szobrot és állítsák fel Magyarországon. Ezt azonban Magyarország nem fogadta el, hogy az emlékmű történelmi városa Arad.

Ezek után, valamint a múlt év decemberi és az idei romániai események ismeretében kell látni, hogy az emlékmű egykori városában való visszaállítására nincs remény. Éppen ezért mindent meg kell tenni, hogy Románia kiadja a szobrot Magyarországnak. A Szabadság-szobornak hazai felállítására Debrecen város a legilletékesebb, a szabadságharcban betöltött történelmi szerepe jussán.

A szobor részeinek feltalálásához pedig fel kell használni Cristea Milos műépítész jóindulatú adatszolgáltatását. Ő úgy tudja: a szobor az aradi vársáncba, a gránitalapzat és öntöttvas kerítés az ingatlankezelő vállalat raktárába került. A szobor nagy makettjét és a tizenhárom vértanú dombormű plakettjeit a megyei múzeum raktárában találták meg és fényképezték le.

Darida János aradi műépítész szerint is mindent el kell követni, hogy a Szabadság-szobrot ez év október 6-ig felállítsák valamely megfelelő, a történelmi Arad múltját tükröző környezetben. Ő minden bizonnyal segítségére lesz a Magyar Politikai Foglyok Szövetségének az emlékmű újrafelállításában.

Közölni illeik meg Mózes István kutatót, aki „A vértanúk emlékszóbor Aradon” című cikkében olyan értékes adatokat szolgáltat a szobor 1923 utáni sorsáról s részleteinek hová kerüléséről, melyek eddig nem voltak ismertek. Adatai érdemben járulnak hozzá az emlékmű részének összeszedettségéhez. Értékes információ tőle az is, hogy Cristea Milos és Darida János aradi műépítészek szerették az emlékszóbor újrafelállítását. Éppen ezért nagyon valószínű, hogy segítségükre bizton számíthat a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége az emlékmű Debrecenbe juttatását illetően. (A cikkletlásd: Népszabadság, 1990. február 20. 48. évfolyam, 43. szám, 6. l.)

Varga Júlia

Új fahíd

Ha Fonyóton, s ha Balánapsütés, mit emlékekkel telnyár... Ez kikapcsolódó jebb akkor tóparti telep beborul az étlás helyett j a program.

Ezekben a ban — netán aztán meginjön-megy ott Lelle között, érdekesebb la kor tévednek helység vára nyaihoz, és il nek rá, hogy a lapos duná építettek eg máig megma

Fonyód — szór egy 108 levélen örö Funoldi néve templomot é a román st alakították át XV. század f

Az oklev kiolvasható, Szigliget vára Tóti-Lengyel volt, s ez a fa várfalak alap híres-neves lett a gazda, Lengyel ut folytatata az

RÉGI KEZDETTANYÁNKAT RÉTÜRÁKI

Fonyód vára

Új fahíd a külső várak felett

Ha Fonyód, akkor Balaton, s ha Balaton, akkor víz, napsütés, minél több kedves emlékekkel teli hosszú, forró nyár... Ez a receptjük a kikapcsolódóknak, s legfőképpen azoknak, akik a tóparti település múltján, ha beborul az ég, és a strandolás helyett jobb híján sétálás a program.

Ezekben a bánatos órákban — netán napokban — aztán megindul a nép, és jön-megy ott a Fenyves és Lelle között, keresve valami érdekesebb látványt. Ilyenkor tévednek el néhányan a helység várának maradványaihoz, és ilyenkor döbbennek rá, hogy rome, még ezen a lapos dunántúli vidéken is építettek egy, nyomai ma még megmaradt erősséget.

Fonyód — ez a falu legelőszőr egy 1082-ben kelt oklevélen örökítődött meg Funoldi néven — előbb egy templomot épített, majd ezt a román stílusú egyházat alakították át várrá a XIV—XV. század fordulóján.

Az oklevelekből az is kiolvasható, hogy Fonyód — Szigliget várával együtt — a Tóti-Lengyel család birtoka volt, s ez a familia rakta le a várfalak alapjait. Utánuk a híres-neves Magyar Bálint lett a gazda, s ő, mint a Tóti-Lengyel utódok gyámja, folytatta az építkezést.

Nemcsak híres vitéz, hanem okos ember is volt Magyar Bálint: jól tudta, hogy érdemes ott a templom körül építkezni, hiszen Fonyód akkoriban még a lápok, mocsarak szorításában élő félsziget volt, s csak a délkeleti irányból lehetett megközelíteni.

A Habsburgok jeles hadmérnöke, Giulio Turco vette számba a törökök elvonulása után a Dunántúl hadi építményeit. Egyebek között a fonyódi várat is aprólékosan lerajzolta, és vázlatainak tanúsága szerint ez a „palánk” két részből állt. Belül a lakóházzá átalakított ősi templom magasodott; ezt falak és vízes árkok védték. Kívülről pedig egy százszor száz méternyi alapterületű, úgynevezett külső vár falai alkottak négyzetet, amely körül megintcsak mély árkok húzódtak. A négyzetnek mind a négy sarkán kerek földbástyák emelkedtek.

Turco mérnök azt is lerajzolta, hogyan lehetett ebbe a kettős erődítménybe bejutni. Előbb a külső, majd a belső vár felvonóhidját kellett leereszteni, ilyenformán tehát nem volt valami könnyű ott a „közlekedés”. A várfalak cölöpsor közé vert földből készültek. Ez a megoldás már csak azért is jónak bizonyult, mert a

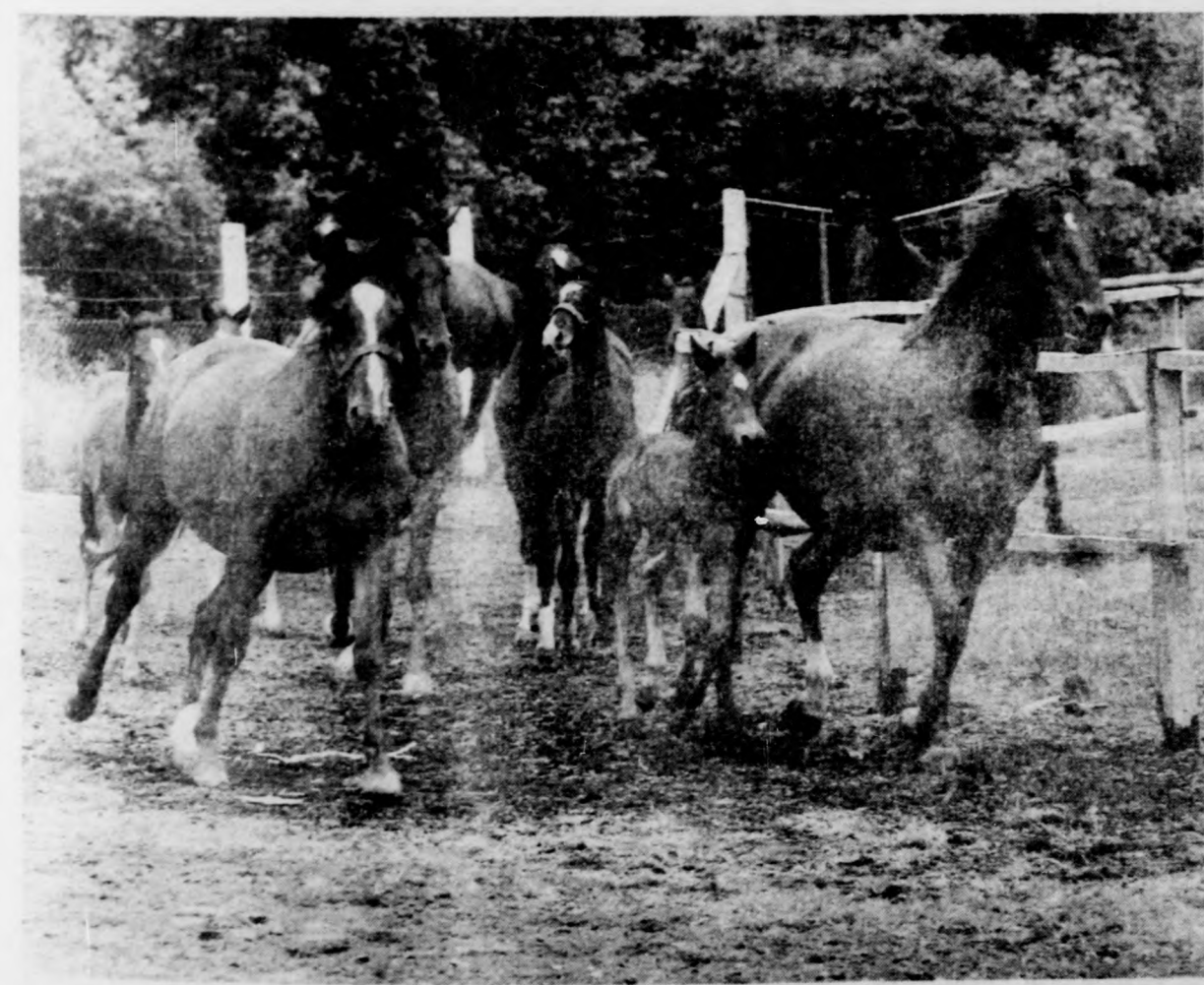
portyázó törökök nem tudták felgyújtani a várat. S nemcsak maga a földfal állt ellen a tűznek, hanem a rákent tapasztás is. (Maga a csöppnyi falu is a külső vár falain belül helyezkedett el. A házak ugyancsak vert falból, tapasztással készültek.)

Magyar Bálint tehát ügyesen építkezett. S nemcsak ott, Fonyódon, hanem Szigligeten és Kanizsán is, ahol szintén várkapitány volt, s vitézül szolgált.

Fonyód vára 1555-ben esett át a legnagyobb vizsgán. Egy bizonyos Naszuf bég támadta meg ekkor nagy erővel, ám hiába mentek neki a szó szoros értelmében tűzzel és vassal, a kettős földfal mindvégig ellenállt. Igaz, a falu gabonáktárait sikerült felgyújtani, de a vár bevehetetlennek bizonyult. Egészen 1575-ig. Ekkor azonban — Magyar Bálint már nem élt, helyette két hadnagy, Trombitás Balázs és Boromissza Mátyás irányította a védelmet — a támadás sikerrel járt, és a Balaton déli partjának egyetlen végvára elesett. A korabeli jegyző így öröközte meg ezt a szomorú eseményt: „...Fonodot megvették, az benne valót mind levágták.”

Sajnos a fonyódi várból manapság már alig lehet valamit látni. A tó partja felől délre, a Bozót-csatorna felé indulva egy nagy zöld réten fedezhet fel egyet s mást az utas. Legelőbb egy fahíd tűnik a szemébe, majd egy emlékoszlop, s mindezek mellett árkok, földhányások maradványai. És ezek is csak 1959 óta, amikor a régészek ott ásattak, s amennyire tellett, a török világnak ezt a romantikus emléket helyreállították. Napjainkban azonban csak a fű nő, s még a helybeliek sem igen tudják, mi emelkedett azon a helyen. Magyar Bálintnak és hős vitézeinek emléke bizony valamivel több törődést érdemelne...

A.L.

RÉGI MAGYAR LÓFAJTA, A KISBÉRI FÉLVÉR TENYÉSZTÉSÉBE KEZDTE NAGY IMRE ÉS KÉT TÁRSA EGY GYÖNGYÖS MELLETTI TANYÁN. AZ ELEGÁNS, SZÉP KÜLLEMŰ, JÓL KEZELHETŐ LOVÁKAT RÉSZBEN A MÁTRÁBAN SZERVEZETT KOCSI- ÉS LOVAS-TÚRÁKHOZ, RÉSZBEN EXPORTRA SZÁNJÁK.

Szigetek királynője

Királynők szigete — szigetek királynője. Margitsziget. Legendákkal, százados tölgyekkel, Árpád-kori templommal, rózsákkal, a messze múltat idézi. Az úttörőstadion, a teniszpályák, a hullámfürdő, a gépzene a legmaibb valóságot. Változó év- és napszakokban gyerekek, fürdőzők, sportrajongók, operabarátok, szerelmek veszik birtokukba.

Arany, Tompa, Krúdy vagy az Árpád-házi királyné és a sziget kapcsolata mindenki előtt ismert. De az már kevésbé, hogy az 1. században, amikor a mai Margitsziget helyén még 3—4 szigetek állt, a rómaiak védővárát építettek ide, hogy Aquincumot védjék. A ligetes-berkes köztéren a római istenek szentélyeit, pogány templomokat építettek. S az 1838-as nagy árvíz római sírköveket, áldozati oltárokat hozott felszínre. Akkor kerültek elő a sziget északi csúcsától a Dunán át Újpest irányába ívelő híd feliratos kőlapjai.

I. István, sőt Árpád is vadaskertnek használta már a fákkal, bokrokkal, nyulakkal, őzekkel gazdag szigetet. Mint Óry György, a Margitsziget tudós kutatója írja: „A hajdani időben a királyoknak ezen a szigeten tartott vadaskertjéről nevezetett Nyulak szigetének.” Királyi vadászalok, nyaralók, királynők nyári palotái, püspökök, érsekek rezidenciái tették rangosabbá a szigetet.

Imre király nyaralóját Pierre Vidal, a francia trubadúr is megénekelte.

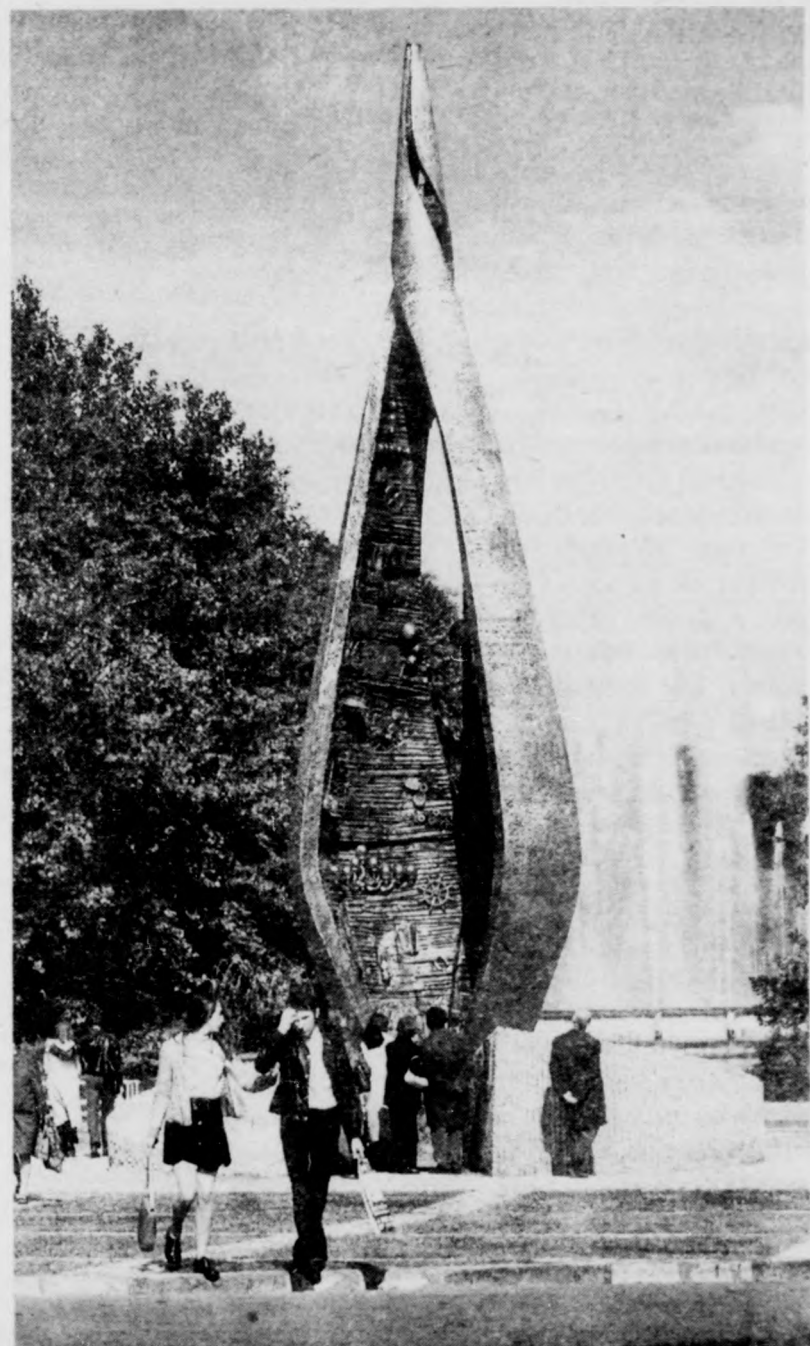
IV. Béla, fogadalmához híven — a királyi palota mellé — 1252-ben felépítette a Domonkos apácák kolostorát, és 10 éves korától itt neveltette lányát, Margitot. A margitszigeti várban halt meg 1270. május 3-án, 64 éves korában IV. Béla, és két évvel később fia, V. István is — tanúsítja a Túróczi-krónika.

IV. László 1278-ban kelt adománylevele már említett a ferenceseknek, a domonkos és a johannita szerzetesrendek kolostorairól, valamint az esztergomi érsek váráról.

A 70 domonkos apácán és a sok szerzetesen kívül „ezeknek nagyszámú cselédei, kézművesek, parasztoi és más függetlenek — érseki, királyi —, de több főúri paloták hivatalnokai s tisztjei, szolgái is itt laktak, s utóbb a sziget lakossága s lakházaik annyira elszaporodtak, hogy szükségessé lett tereket is és utcákat kijelölni, falakat, korlátokat, kerítéseket emelni.”

1526-ban a domonkos apácák a török elől elmenekültek.

Beél Mátyás tudósít róla, hogy a „Margitsziget egész területét szilárd fal erősítet-

Margitszigeti pillanat a szökőkúttal

te, a hullámok szinte töltések által gátoltak, de midőn a törökök Budát hatalmukba kerítették, a szigetet is elmagányosodni indult, s a Duna bántalmainak annál inkább megnyílt, minél hanyagabban tartottak az elmosás ellen állított töltések, és ily módon nemcsak az épületek elrombolódtak, hanem a szigetnek is nagy része a hullámoktól elmosott.”

A törökök kivonulása után már csak kaszálóként adhatták bérbe az egykori királyi fényű szigetet. Mayer öbudai lakos volt a Margitszigeti kaszáló utolsó bérlője.

Majd akkor a pozsonyi országgyűlés Sándor főherceget, II. Leopold király fiát választotta meg országnádornak, a királyi rendelet a Margitszigetet jelölte évi 500 forintért mulató kertjének. Sándor főherceg tüstént építkezni kezdett, de a Margitsziget a palatinusi rangban őt követő József nádor alatt teljesedett ki. József nádor „a szigetből gyönyörű parkot varázsolt, s azt az egész közönségnek nyitva tartotta — a bejárást azonban kis csónakokon a budai oldalról engedte meg.” A nádor maga is szenvedélyes kertész volt. Hárs-, platán-, vadgesztenye- és tulipánfákat ültetett.

A Duna szabályozásakor az addig két részből álló szigetet egyesítették. Nem sokkal később, a múlt század hatvanas éveiben fűrták a szigeten az első artézi

kutat. Vízét felhasználva fürdőt, gyógyszállót építettek Ybl Miklós tervei szerint. Megépült a mai Nagyszálló és a második világháborúban elpusztult Margit-fürdő.

Ahol most városnéző autóbusszok viszik a turistákat, ott kocogott végig először 1871-ben a lovasút. A Casinó helyén a 10. században a Johanniták vára emelkedett. A sziget közepén a királyi lak régi fényét csupán a rommaradványok hirdetik. A különös sorsú királyné alakját is csak a legendák őrzik. A szoborszerető irodalmunk, képzőművészeti és zenei életünk nagyjait sorakoztatja. Néhány szobor még ide kíváncskoznak — Margit királyné vagy a 16. századi kódexíró-másoló apácái, Ráskai Leáé. Mint ahogy szívesen látnánk valamiféle múzeumot, amely a sziget történetét tárna a látogató elé, s vennénk-olvasnánk a Margitszigetről szóló könyvecskét.

A japánkertben növényritkaságok tarkállanak, a román stílusú Mihály-templomban a legrégebbi magyarországi harang szól. A Palatinus strandján nyári vasárnapokon sok ezren találnak enyhülést. Este benépesül a kertmozi, a szabadterei színpad, a kis állatkert, a 25 ezer bokrot számláló rózsakert, s megtelnek a padok, a kerthelyiségek.

Kádár Márta

alapozást az egy-ság téren. Ekkor román értelmisé-al beadvány ment hoz. Eszerint „a zeres Magyar-alképezi, sérti a emzeti érzését”. nkélmű visszaál-radt. Később a eit az aradi vár-ították. A Sza-or egykori he-román katona ották fel.

r kormány több-enjárásának nem-tja, hogy a szob-r László műép-ek és Cristea Mi-sz mérnöki szá-felhasználásával-évek elején felál-román kormány-hogy vigyék el a-állítsák fel Ma-on. Ezt azonban-ág nem fogadta-emlékmű törté-a Arad.

n, valamint a múlt-eri és az idei ro-nények ismereté-l látni, hogy az-gykori városában-állítására nincs-ppen ezért min-kell tenni, hogy-adjja a szobrot-ágnak. A Sza-pornak hazai fel-ebrecen város a-ebb, a szabadság-öltött történelmi-sán.

részeinek feltalá-ig fel kell hasz-ea Milos műépí-atatú adatszolgá-ly tudja: a szobor-sáncba, a gránit-öntöttvas kerítés-kezelő vállalat-erült. A szobor-ettjét és a tizen-anú dombormú-megyei múzeum-találták meg és-ék le.

nos aradi műépí-és mindent el kell-ly a Szabadság-év október 6-ág-alamely megfellelmi Arad múltját-örnyezetben. Ó-nyval segítségé-Magyar Politikai-zovetségének az-rafelállításában-illeti meg Mózes-tót, aki „A vértá-szobra Aradon”-ben olyan értékes-zolgált a szobor-sorsáról s részei-rüléséről, melyek-voltak ismertek-emben járulnak-alkélmű részeinek-etéséhez. Értékes-tőle az is, hogy-és Darida János-átészek szeretnék-abor újrafelállítá-ezért nagyon va-egy segítségükre-níthat a Magyar-lykok Szövetsége-Debrecenbe ju-ón. (A cikket-zabadság. 1990.-48. évfolyam, 43-.)

Varga Júlia

JEGYZET

Sajtó, szabadság?

Dúl a küzdelem a sajtó függetlenségéért, önállóságáért, szabadságáért. A sajtó számára a legfontosabb téma egy ideje önmaga, s nemcsak az írásokban, publicisztikákban, hanem tanácskozásokon, szakmai vitafórumokon is. Hiába: hatalommal bír az, aki az információkat uralja. S most Magyarországon az új hatalomelosztás idejét éljük.

Nincs semmi különös tehát ebben a nagy tüsténkedésben, s azon sem igen lehet csodálkozni, hogy az egykori pártállamban nem éppen rakoncátlanokról ismert, mára függetlenné vált újságíró egyéniségek ma úgy minősítik a „nemzeti szellemű tájékoztatás” meg a „közszolgálat” fogalmakat felelevenítő kollégáikat, mintha valamiféle ragályos kór hordozói volnának. Ma mindent lehet, még azoknak is, akik két éve egy teljesen más kurzus vizein vitorlázta az érvényesülés révje felé. No igen: a demokrácia — egyebek mellett — abban különbözik a diktatúrától, hogy kizárja az önkényt, az erőszakosságot. Szabad a pálya, szabad a verseny, győzőn az, aki jobban bírja. S vajon ki bírja jobban, ha nem az, aki már azelőtt is a falakon belül lévén szert tehetett a kívánt jártasságra, ismeretre?

A sajtó ma független, fújol a politikára, megveti a pártokat, legfőképpen a kormányzó pártot. A sajtó ma a negyedik hatalom, s szép számmal vannak újságírók, akik képtelenek megállni, hogy ebben ne tobzódjanak. Kell-e mondani, mennyire veszélyes játszmákba bonyolódnak azok, akik közvetítő-orientáló szerepüket összetévesztik a hatalom tényleges gyakorlásával?

Hallgatom a rádió hallgatott politikai magazinját, a 168 órát. A vallatásokban a belügyminiszter, a téma a Carlos-ügy. A riportert, mint vadász a leszen: élesre töltött mikrofonnal várja, hogy az áldozat mikor lép a csapdába. A kérdézet úgy tesz, mintha nem venné észre, mi a vadászati tétje: egyenesen, közvetlen nyíltsággal válaszol a kérdésekre. Ó bírja tovább. A riportert, türelmét veszítve, nem állja meg, hogy végül fel ne tegye a kérdést: vajon nem az áremelések és a belpolitikai feszültségek elkendőzésére vette elő a kormányzat ezt a régi ügyet?

Faszerszámok faluja: Cserépfalu

A bükkaljai település arról volt nevezetes, hogy kap- és kaszanyéllal látta el az Alföldet. Mindenféle, fából való szerszámot szállítottak a parasztember számára. Ezek egy részét ma sem lehet nélkülözni, ráadásul ők az évszázadok óta bevált anyagból és formában készítik. A Tóth-família ma is ebből él. Ifj. Tóth Lajos már nem a vásárokon, hanem az Erdei Termék Vállalaton keresztül értékesíti a sok-sok szerszámot. Bár gépekkel felszerelt nagy műhelye van, a kaszanyél megalkotásához édesapja öreg műhelyét és farszűrését használja.

Felvételünkön: Készül a kapanyél (MTI-fotó: Kunkovác László)

Katt, a puszka elsült. A belügyminiszter, hangjában némi fojtottsággal, visszautasítja az asszociációt. Van lélekjelenléte. A riportert is: továbbmegy, mintha mi sem történt volna. Függetlenül, objektíven, a sajtószabadság jegyében.

Én azonban nem bírok továbbmenni, mert jól emlékszem a műsor felelős szerkesztőjének néhány hét előtti nyilatkozatára. Azt mondta: nem ígér lojalitást a kormányzat iránt, de ígér objektivitást, tárgyilagosságot. Mint szuverén rádiós műhelyvezető.

Kérdésem: van-e olyan újságíró széles hazában, aki ne tudná, hogy ezeket az áremeléseket még a Németh-kormányának kellett volna végrehajtania — ha nem testálta volna azt az új hatalom gyakorlóira? S ha van ilyen újságíró — merthogy újságíró sokféle akad —, van-e, létezhet-e olyan szerkesztő, felelős szerkesztő, akinek erről ne volna tudomása?

Nem veszem a bátorságot, hogy ilyen hírbe keverjem a rádió nagytiszteletű műsorának szerkesztőit.

Akkor viszont nincs más következtetés, minthogy az ominózus kérdés nem riporteri balfogásból, tájékoztatásból kerül be a műsorba.

Függetlenség? Objektivitás?

Ha jól emlékszem, a kárhözott kádári történetírás a Horthy-rendszerrel szokta volt emlegetni: Trianon revízióját és a nacionalizmust eszközként használta, hogy elterelje a figyelmet a belső bajokról.

Milyen véletlen módszertani hasonlóság.

Elég egy nem is rejtett utalás arra, hogy Carlos-ügy, meg elterelés... s mindjárt gyanakvás költözik a hallgató szívébe. Tényleg, bajok vannak...

Akkor, amikor még csak a hatalomváltás kezdődött meg Magyarországon, s a felelős állampolgárokat nagyon sok álmatlan éjszaka vár, mire elmondhatják: megtörtént a rendszerváltás.

Függetlenség? Objektivitás?

„Hatalommal bír az, aki az információkat uralja.”

Vajon hányszor 168 órának kell eltelnie ahhoz, hogy a hallgató, a néző, az olvasó is úgy érezze: ez már sajtószabadság!

Turi Gábor

Az elfelejtett rab

Bocsássa meg nekem Mikszáth szerkesztő úr, hogy kölcsönvettem novelláim egy mai igaz történethez. Mentségemül szolgáljon, hogy Jakab Mihály nyugalmazott téesz-elnökről nekem ez a fogalom jut az eszembe. Mert rab volt ő kétszer is, egyszer Kistarcsán és Recskén. Másodjára pedig egy kései koncepció perben, előzetes és „utózatós” letartóztatásban. Mindkét alkalommal valamiképpen utába állt a hatalomnak. Lehet, hogy most éppen azért húznák meg a fülét, mert annak idején segítette vikendházuk felépítésében a hatalom képviselőit? Persze akkoriban más idők jártak, nem volt divat az ellentmondás, sőt a törvények betartása, betartása is kihívhatta ez utóbbiak haragját.

A hatalom elnököt csinál

A hatvanas években született egy sokszor idézett rendelet, a 3004-es. Ennek alapján erősítették meg szakemberekkel a téeszeket, tanácsokat. Jakab Mihály — akinek kistarcsai éveiről egyszer már beszámoltunk lapunk hasábjain — élte az elégedett középvezetők útját, miután a nulláról újra indulva az üzemevezetőségig vitte. Ekkor, 1969-ben a Hajdúszoboszlói Városi Tanács könyvelője lett az említett rendelet értelmében. Három év múlva pedig ugyanilyen alapon ő lett a Bocskai Halásziati Termelőszövetkezet elnöke.

— Mit mondott a megyei elvtársnak, akik a tagság előtt szinte teljesen ismeretlen embert megválasztatták elnöknek a tagsággal? — Őszintén megmondtam, hogy én egyáltalán nem értek sem a mezőgazdasághoz, sem a halgazdasághoz. Nem tudom megkülönböztetni az árpat a búzától, a pontyot a harcsától. Erre azt válaszolták, hogy ez nem baj, majd megtanulod, fő, hogy beinduljon a verki. Tovább nem is tartott a beszélgetés, úgy volt, mint a katonaságnál, ha valaki parancsot kap, fesse be az eget, ne kérdezze, mivel és hogyan, hanem azt, hogy milyen színűre. Abban igazuk volt, hogy nem kellett egyelőre a szaktudás. Le kellett építeni az aránytalanul felduzzasztott adminisztrációt a felére, fel kellett számolni a párttitkár és a volt elnök klikkjét, a KISZ-vezetők és a főkönyvelő összefonódását. Ők azonnal elszaladtak a pártbizottságra, bepanaszolták. Fent meg is kérdezték tőlem, hogyan lehet így dolgozni. Azt feleltem, csak így lehet dolgozni. Hamar rendbejöttünk, kifizették a téesz korábban keletkezett adósságait, akkor szokatlan módon melléküzemágakat fejlesztettünk ki.

Adós téeszből kupec téesz

Nagy küzdelem volt, de kímáztunk a bajból. Még nagyon is sikerült, mert egyszerűen behatoltunk magához az akkori megyei első titkárra, Karakas László, és azt mondta, most már álljunk le az új dolgokkal, mert ez már egy kupec téesz. S különben

sem fizethetünk többet, mint a nádudvari Vörös Csillag, mert hogy is nézne az ki... A dorgálással nem törődtem, fizettem úgy, ahogyan telt. Ekkor már működött az építőbrigádunk, fröccsöntő üzemünk, cserépkályha-részlegünk, porcelánfestő és gépműhelyünk, asztalosüzemünk. Az országban több halászcserépet és halászküszletet működtetünk. Ekkor kezdődtek a bajok.

— Milyen bajok jöhettek ilyen fejlődés után? A pártbizottság további ejnye-bejnyei?

— Azok nem érdekeltek. Akkoriban sok telket osztottak ki Hajdúszoboszlón, főleg városi és megyei párt-és állami vezetők között. Az akkori megyei rendőrfőkapitány, a szoboszlói első titkár, magasrangú rendőrtisztok kaptak, de voltak közöttük országos szervek vezetői is. Mivel volt építőbrigádunk és jól ment a téesznek, egyre-másra jöttek a pártvezetés telefonjai, hogy segítsünk már ennek vagy annak az elvtársnak, hogy felépíthesse vikendházát.

— Törvényteleniséget kértek?

— Kezdetben nem. Anyagot a tulajdonosok szereztek, olcsón, bontásból. Aztán egyre több segítséget kellett adnunk, és nem is mi határoztuk meg, hogy kinek, hanem a felsőbb pártszervek. Amikor ez már elviselhetetlen mértékűnek tűnt, vizsgálatot kértem a tanácsától és a tsz-vezetőségtől. Hiányosságot nem állapítottak meg, csak hiányos számviteli munkát, rutinkönyvelést. S azok a számlák... Azok külön fejezetet érdemelnek. Egyszer például Karakas László első titkár a kíséretével a halászcserépet elfogyasztott 500 forintnyi ételt és italt. Az üzletvezető telefonált, hogy most mit tegyen. Mondtam neki, számlázza le, ahogyan kell. Másnap visszakaptam a számlát a pártbizottságtól, hogy lehet ilyen marhaságot csinálni, számlázassak kevesebbet. Mérgemben azt mondtam, jó, számlázatok 20 forintot. Mire másnap ugyancsak megkaptam a beosztásomat: mi van, gúnyolódok az első titkár elvtársal? Számlázassak le 110 forintot, akkor rendben van...

A hatalom visszavág

Ilyen előzmények után mondtam azt, hogy rangra és beosztásra tekintet nélkül minden munkát le kell számláztatni, amit a hétvégi házas tulajdonosainak végezünk. Erre tört ki a haddel-hadd. Behívtak az ügyészségre, és ott egy előre elkészített jegyzőkönyvet akartak aláírni velem, hogy a téeszvagyonot elsikkasztottam, hűtlenül kezeltem és hamis tanúzásra akartam rábírnai a kútúrú brigád vezetőjét. Ez a brigád a főkönyvelő utasítására kutat fúrt a megyei rendőrfőkapitány telkén, s a munka értékéül 10 ezer forint helyett csak 1500-at számláztak. Természetesen nem írtam alá a jegyzőkönyvet. Erre a már odarendelt börtönőr megbilincselte, és előzetes letartóztatásba helyeztek. Az emberséges börtönigazgató telefonált a fiamnak, hogy jöjjen be a slusszkulcsért, és vigye haza

az ügyészség épülete előtt álló kocsimat... Minden el volt döntve a kihallgatásom előtt...

— Milyen összegre rúgott a vád?

— Két millió forint hűtlen kezeléssel vádoltak, de ebből egy fillért sem tudtak bizonyítani, tucatnyi könyvszakértő segítségével sem. Végül hoztak egy tizenharmadikat, akinek feladatát adták, hogy legalább 4—500 ezer forintot ki kell hozni ellenem. Később bocsánatot kért tőlem, s elmesélte, hogyan csinálta. Az 1968-ban beépített anyagokat 1973-as árszintre hozták, holott az eltelt öt év alatt többször is volt áremelkedés. Furcsa, hogy az így kihozott összeget sohasem kellett megfizetniük azoknak, akiknek beépítették ezeket az anyagokat... Ötven napi tárgyalás után hat évre ítélték. Mint később megtudtam, azért éppen ennyire, nehogy belekerüljek az akkor már várt amnesztiába. Természetesen fellebbeztem a büntetés ellen, de előzetes letartóztatásban maradtam. Másodfokon 4 és fél évre büntetést, mert az emberséges bíró gondolt az amnesztiára... Későbbi vizsgálatok is azt bizonyították, hogy semmiféle hűtlen kezelés, sikkasztás nem történt. Végül közkegyelemmel szabadultam...

— Hogyan élte meg a bírósági tárgyalásokat? — Minden keserűségem ellenére azt mondom, hogy néha mulatságos jelenetek is lejátszódtak. Például a főkapitány telkén fúrt kút miatt arrébb tették a telekhatárt, a kerítést, hogy a beosztottja telkére kerüljön az olcsón fúrt kút. Egy másik fővelvítés meg azt mondta, nem volt tudomása arról, hogy valaki vikendházat épített volna a telkén. Egyszer csak kiment a telekre és ott volt a ház...

— Ügyének még ma sincs vége. Miért? — Természetesen nem nyugodtam bele, hogy kegyelem mentsen meg a börtöntől, holott én ártatlan voltam. 80—90 beadványt írtam különböző szervezeteknek, ezek nyomán a Legfelsőbb Bíróság elrendelte az újabb vizsgálatát, s új tárgyalásra utasította a bíróságot. Közben azonban a fülembe súgták, hagyjam az egész ügyet a fenébe, mert beadványaimban olyan emberek neve szerepel, akik sokat tudnak ártani még gyermekeimnek is. Bele is egyeztem volna az ügy felfüggesztésébe, de mivel az IM rendelte el a felülvizsgálatot, erre nem kerülhetett sor. Így az igazságtügyi orvosszakérthöz is elvittek, s az adott egy olyan szakvéleményt, ami szerint már az is kész csoda, hogy élek, nem vagyok alkalmas állapotban a bírósági tárgyalás elviselésére. Hála Istennek, jó egészségben vagyok azóta is, leszámítva az apróbb bajokat. Így az ügy azóta is szünetel, egyik fiam Borsodban, a másik Hevesben vb-titkár, jól vagyunk. Élem a nyugdíjasok életét, figyelem a változásokat, rémelem, sohasem jönnek vissza azok az idők, amikor ilyen pereket csináltak...

Gőz József

Jel
díjkezdve
30 Ft rakot
express J
vál
12 to
Debrecen
Miskolc
Előjeg
(46)
telefo
6-15

INGATLA

360 négyzetöl
térre eladó. Nyí
Hámán Kató út. Erd
Bodogán János, Ny
Debreceni út 87. *3

70 NÉGYZETMÉ
összesen 400 négyzet
200 négyzetöl telk
Déli sor 25. *38432

ÉPÍTÉSI telek e
zsa központjában,
zsa út 15. Fátal e
számlák. Erdéklő
gyár u. 4/a. 15
40170/2

ELADÓ kétszob
di ház a Hujdosó u
alatt, a Hornokker
deklódn: a hely
szobát, vasárnap
17-19 óráig a 11-9
lefonon. Vénkeri
szobás csere is
40353/1

SCRGŐSÉN elad
cen, Báthory utca 4
2 szintes család
40412/1

ELADÓ Hajdúsz
üdülővezetőben 27
szögöl telek házza
lehetőséggel. Erdé
esti órákban a (46)
telefonon. Darag
40421/1

ANGOL típusú l
rázzsal eladó. Soó
44. *40652/1*

KELETI-FŐCSA
Hajdúszoboszló Na
szakaszán lévő tele
joga átadó. Stég em
ve. Telefon: 61-186

TISZA-PARTI ü
bérieti jogát átadom
csogó” jellegére a
40731/1

MIKEPÉRCSE
négyzetöl kert.
eladó. Debrecen,
u. 2. V. 76. *40746

HAJDÚBŐSZÖL
13 Vétanú u. 39.
Ölakások sorház sz
sa, pinceszék állap
négyzetöl telk
Telefon: 25-441. *4

PÜSPÖKLÁDÁNY
za Gy. u. 101. sz.
ház, 1715 négyzet
lekl eladó. Erdé
Püspökládány, R
u. 2. Újlepel. *407

FELSŐ-JÓZSA
8. sz. alatti család
adó. Erdéklődn: K
vagy Szarom u. 1
40816/2

HAJDÚSZOB
fűrdővezetőben 2
bás, négyzetű, kü
zsoz üdülőnek a s
angol típusú család
adó. Hétközben:
Kiss László 06 1
Hétfőgén: Debrec
kos Lajos u. 30.
40827/1

ELCSERÉLJÜK
sámsoni kétszobá
szobás lakásunkat
lekl, mely józá
gazdálkodásra a
debreceni lakásra.
sárolható tanácsi e
jellegére a kiadóba.

ELADOM ké
komfortos család
vagy nyírádonyra
értékegyeztetéssel
lődn: Félégyházi T

HAJDÚHADHÁ
majdnem kész cs
eladó. „Tetőterez”
kiadóba. *40887/1

SZÉTKÖLTÖZŐ
fél szobás, összk
tanácsi lakást és H
házon majdnem ké
di házat debrecen
házza cseréllünk
megoldás lehet”
kiadóba. *40888/1

TANYA eladó. N
243. Jóságártá
négyzetméter terü
tekinthető minden

ELADÓ Martir
négyzetöl telken
pincézeti kőház, 70
kos állapotban.
550.000. Paci kise
gépkocsit beszám
deklódn: Debrec
bet u. 10. IV. 12. *

ELCSERÉLJÜK
adjuk Biharkereszt
újszerű azonnal be
ú 225 négyzetöl
es, komfortos ház
közéleben lévő sz
lakásra. OTP-t átv
Erdéklődn: Tóth
Biharkereszt, No
u. 42. Telefon: 46
közben 9-15 óráig

LÉTALI úti zárk
200 négyzetöltes
nm-es kőépülettel
lany van, építési te
relém. „Zárkett”
kiadóba. *40979/1

ab

pülete előtt Minden el hallgatásom

zegré rúgott

forint hűtlen ak, de ebből tudtak bizo-

könyvszak- l sem. Végül harmadikat, adták, hogy

ezzer forin- ellenem, tot kért tő-

8-ban beépí- 1973-as ára- t az eltelt év

zór is volt urcsa, hogy

tt összeget megfizetni-

eknek beépí- ket az en napi tár-

évre ítélték. megtudtam, vire, nehogy

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

el előzetes maradtam. és fél évre

akkor már ba. Termé- bezemben a

Jelentős díjkezdésmennyel 30 Ft rakott km-enként express fuvarozást vállalok

12 tonnában Debrecen térségéből Miskolc térségébe.

Előjegyezhető (46) 89-452 telefonszámom 6-15 óráig.

41180

VIDEOKAZETTA VÁSÁR

	TDK 180	TDK 195
1-9 db	449 Ft/db	499 Ft/db
10-19 db	439 Ft/db	489 Ft/db
20-29 db	429 Ft/db	479 Ft/db
30-	419 Ft/db	469 Ft/db

Műsoros AMERIKAI hangkazetták 130 Ft/db.

Viszonteladónak nagyker. ár

SPRINTER Debrecen, Sumen u. 12. Béke-Wesselényi ltkp.

41477

Alaptól a tetőig!

Házához minden anyagot egy helyről, a SZOLGKER-től vegyen!

4-6 m-es szarufák, tetőlecek, deszkák, hajópadlók, lambériák és minden egyéb építőanyag!

Igény szerint szállítást is vállalunk!

Debrecen, Acsádi u. 1-es km-kőnél balra.

40084

Mélyépítést, víz-, gáz- és csatornavezetékek építését, épületbontást rövid határidővel vállaljuk.

M É S Z O L G K F T.

Debrecen, Rózsahegy u. 4.

41204

INGATLAN

360 négyzetméter telek építéssre eladó. Nyíradony, Hamán Kató út. Érdeklődni: Bodógn János, Nyíradony, Debreceni út 87. *36184/2*

70 NÉGYZETMÉTERES, összkomfortos ház, garázs 200 négyzetméter telken eladó. Deli sor 25. *38432/2*

ÉPÍTÉSI tétel eladó Józsa közpályán, Felsőjózsa út 15. Ftal autót be- számítok. Érdeklődni: Házgyár u. 4/a. 15 óráig. *40170/2*

ELADÓ kétszobás család- ház a Bujdosó u. 21. sz. alatt, a Homokkerben. Érdeklődni: a helyszínen, szombati, vasnap, illetve 17-19 óráig a 11-924-es tele- fonon. Vénkert másfél szobás cseré is érdekel. *40353/1*

SÜRGŐSEN eladó Debrecen, Báthory utca 44. Debrecen 2 szintes családi ház. *40412/1*

ELADÓ Hajdúszoboszló, üdülőterületen 270 négy- zetméter telekkel, építési lehetőséggel. Érdeklődni: az esti órákban a (46) 18-748 telefonon. Daragó lakás. *40421/1*

ANGOL típusú lakás ga- ránzással eladó. Sós Rezső u. 44. *40652/1*

KELETI-FŐCSATORNA Hajdúszoboszló Nagyhégyes szakaszán lévő telek bérleti jogát átadom. *Tiszza- csevegő* jellegére a kiadóba. *40731/1*

MIKÉPÉRCSEN 224 négyzetm. kert, faházjal eladó. Debrecen, Kartács u. 2. V. 76. *40746/1*

HAJDÚBOSZÓRMÉNY, 13 Vértanú u. 39. sz. alatti olcsó, szobás, szűk lakás, 3 sz. sz. mekény állapotban 90 négyzetm. telkkel eladó. Telefon: 25-441. *40783/1*

PÜSPÖKLADÁNY Dó- zsa Gy. u. 101. szám alatti ház, 1715 négyzetm. telekkel eladó. Érdeklődni: Püspökudvar, Róssa. F. u. 2. Újtelep. *40792/1*

FELSŐJÓZSA Kúttó u. 8. sz. alatti családi ház el- adó. Érdeklődni: Kúttó u. 11. vagy Szirmos u. 15. alatt. *40816/2*

HAJDÚSZOBOSZLÓ fűrdővezetékben 2 fűrdőzo- bós, négyzetm. külön gara- zsos üdülőtelep is alkalmas angol típusú családi ház el- adó. Hétközben: Budapest Kiss László 06 1 157-5600. Hétfőn: Debrecen, Domo- kos Lajos u. 30. V. 22. *40873/1*

ELCSERÉLJÜK hajdú- sámsón kétszobás, fűrdő- szobás lakásunkat nagy to- lekekkel, mely jószagtartásra, gazdaságioldásra alkalmas, debreceni lakásra. *Megvá- srolható tanács: előnyben* jellegére a kiadóba. *40829/1*

ELADOM kétszobás, komfortos családi házamat egy nyíradonyra cserélem értékegyeztetéssel. Érdeklődni: Félégyházi T. u. 8.

HAJDÚHADHÁZON új majdnem kész családi ház eladó. *Telőeres* jellegére a kiadóba. *40887/1*

SZÉTKÖLTŐZŐK! Másfél szobás, összkomfortos, tanácsos lakást és Hajdúhad- házban majdnem kész család- házát debreceni keres házra cserélünk. *Több megoldás lehét* jellegére a kiadóba. *40888/1*

TANYA eladó. Nagycsere 243. Józsefátjárás 2700 négyzetm. terület. Meg- tekinthető mindnap.

ELADÓ Martinkán 330 négyzetm. telken lévő ál- pincézett kőház, 70 szazalé- kos állapotban. Irányár: 550.000. Paci kisház tel- képkocsit beszámítok. Ér- deklődni: Debrecen, Erzsé- bet u. 10. IV. 12. *40894/1*

ELCSERÉLJÜK vagy el- adjuk Biharkezesen lévő újszerű szonali beülőzho- zó 225 négyzetm. 30 nm- es, komfortos házas ingat- lanokat debreceni egyetem közelében lévő szövetkezeti lakásra. OTP-t állítalunk. Érdeklődni: Tóth Lászlóné, Biharkezes, November 7. u. 42. Telefon: 46 csak nap- közben 9-15 óráig. *40909/1*

LÉTÁI úti zárterületen lévő 200 négyzetm. telken 16 nm-es köépület, víz, vilá- ny van, építési teltre cse- rélném. *Zárterület* jellegére a kiadóba. *40979/1*

31 NÉGYZETMÉTERES

OTP-a garzonomat nagyobb tanácsura cserélem. *Legyen erkély* jellegére a kiadóba. *40895/1*

ELCSERÉLEM 2,5 szobás Kossuth utcai földszinti tanácsos lakásom garzonra vagy 1,5 szobásra. *Szin- hamal* jellegére a kiadóba. *40905/1*

ELADOM 44 nm-es szövet- kezeti lakásom az Újker- ten, kp + 140 ezer OTP-vel. *Egy + feles* jellegére a ki- adóba. *40952/1*

JERIKÓ utcán 1,5 szobás örökklás eladó. Érdeklő- ni: 21-764-es telefonon. *40959/1*

FŐLDSZINTI kétszobás libakeri lakás hitel nélkül eladó. *Aron alul* jellegére a kiadóba. *40968/1*

ELCSERÉLJÜK Bethlen utcai, belvárosban, központi helyen lévő 3 + 2 felez. X. emeleti, erkélyes tanácsos lakásunkat. Kérünk érte 1 db 1 + 2 felez. vagy 3 szobás és egy darab 1 szoba összkom- fortot. Ajánlatokat: *Azon- nál cseré* jellegére a kiadó- ba kérjük. *41019/1*

INGATLANKÖZVETÉ- TESI 1+2 fészbóás Domus mellett tanácsos lakást cse- rélnék másféle tanácsura. El- adó Hajdúszoboszló kela- kásos családi ház, Jerikó utcán 2 szoba étkezős lakás eladó vagy kertés házra cse- réljük. Kigyó utcán és Péter- fi utcán nagyméretű házre- szek eladó. Simonffy utcai lakást két kisebbre cserélünk. Keresünk új készintés ön- álló, családi házat. 3 sz. ÜMK. Péterfia u. 46. Tele- fon: 12-048. *41188/1*

SÜRGŐSEN eladó másfél szobás, 43 négyzetméteres szövetkezeti lakás. Hirtel- mentesre 950.000-ért. Debrecen, Mikszáth Kálmán u. 24. IV. Naponta 18-20 óráig. Hétfőn: egész nap. *41249/1*

EGYETEM közelében 44 nm-es szövetkezeti lakás eladó vagy kertés házra cse- rélnem ráfizetéssel. Érdeklő- ni 17 óráig, hétfőn egész nap Debrecen, Kartács u. 6. V. 41. *41295/1*

ELCSERÉLEM 2+1/2 szobás tanácsos lakásomat két kisebb tanácsura. *Sürgős 152244* jellegére a hirdetésbe. *41170/1*

GARZON lakás Angyal- föld terén kiadó. *Uresser* jellegére a kiadóba. *40798/1*

KÉT egybe nyíló bútoroz- tott szoba kiadó, konyha, fűrdőszoba-haszználattal. Je- rikó u. 14. I. 5. Egész nap. *40875/1*

VÁROS központjában másfél szobás, telefonos lakás. Érdeklődni: 16 óráig a 20-003-as telefonon szom- baton és vasnap. *40483/1*

MÁSFÉL szobás OTP- lakás hitelmentesen eladó. Debrecen, Vincellér u. 6. VI. 49. Érdeklődni: 19 óráig. *40620/2*

NEGYEDIK emeleti 61 négyzetméteres kétszobás étkezős lakás eladó. Irányár: 1.350.000. *Vargakerti* jel- legére a kiadóba. *40622/2*

HATVANI István utcán épülő társasházban 40 és 80 négyzetméteres lakások ko- kéthetők. Telefon: 13-670. *40719/2*

ELCSERÉLEM belvárosi 100 négyzetméteres 4 éve felújított I. emeleti tanácsos lakásomat 25 és 40 négyzet- méteres szobákkal étkezővel fele alapterületű saját tulaj- donú lakásra. *Aranyhika mögött* jellegére a kiadóba.

BOSZÓRMÉNYI úton kétszobás, összkomfortos, I. emeleti, tehermentes lakás eladó. Érdeklődni: 20-21 óra között a 06 46 41-272-es tele- fonon. *40767/2*

HONVÉD utcán 56 négy- zetméteres kétszobás, II. emeleti, telefonos lakás te- hermentesen eladó. Telefon: 25-441. *40726/1*

VÉNKERTI másfél szob- os, komfortos házas ingat- lanokat debreceni egyetem közelében lévő szövetkezeti lakásra. OTP-t állítalunk. Érdeklődni: Tóth Lászlóné, Biharkezes, November 7. u. 42. Telefon: 46 csak nap- közben 9-15 óráig. *40909/1*

LÉTÁI úti zárterületen lévő 200 négyzetm. telken 16 nm-es köépület, víz, vilá- ny van, építési teltre cse- rélném. *Zárterület* jellegére a kiadóba. *40979/1*

400.000 lakásmegoldást keresek. Lehetőleg Szabod- ságtelenen vagy annak kör- nyékén. *Csoda* jellegére a kiadóba. *40874/1*

MASZEK mellé fuvarozás, kőműves vagy egyéb segéd- munkák munkakörbe állást keresek. Telefon: 25-469. *40868/1*

APRÓHIRDETÉSEK

ÓVÓNÓ gyakorlattal el- helyezkedne. Debrecen és környéke* jellegére a kiadó- ba. *40922/1*

MEGBÍZHATÓ szobafestő alkalmaznék. Érdeklő- ni: Tanácsköztársaság u. 18. III. 7. *40986/1*

KÖZÉPKORÚ középisko- lási végzettségű intelligens nő kft-nél négy, hat órában munkát vállalna. Gyerek felügyelet vagy más is lehet. *Munkamorál* jellegére a kiadóba. *41143/1*

TELEKMEGOSZTÁST, telekhatár-kiűzést, épületek kiűzését, bemezést vállalom. Telefon: 21-249. *40434/1*

GEPIRNI tudó adminisz- trátor felvezeték. Lehet kezdő is. MÉSZOLG KFT. Debrecen, Rózsahegy u. 4. *41205/1*

KIVÁLÓ tanítói diploma- val állást keresek. *Dolgoz- ni szeretnék* jellegére a ki- adóba. *41259/1*

II. o. presszóba pultos állást felvezeték. Érdeklő- ni: csütörtökön 10-22-ig. Vörös Hadsereg útja. Videó presszó. *41261/1*

TÁTRA autódarura gépkocsivezetők darukezelő jogosítvánnyal keresek fel- vételeire magas kereseti lehetőséggel. Telefon: 35-555. *41317/1*

LUBLIN Éterem állandó délelőtti műszakba főzni tudó, képesítéses vagy képe- sítés nélküli nő dolgozót fel- vezet. Nyugdíjas és gyesten lévő is jelentkezhetnek. Kedvezményes munkabe- osztás, magas kereseti lehetőséggel. Telefon: 12-552. *41466/1*

1990-ES Lada 1500-es kiutalás és Skif sátras után- futó eladó. Érdeklődni: Sza- badság útja 52. L/3. *41004/1*

TU-S kis Poljski 1400-es kiutalás és Skif sátras után- futó eladó. Érdeklődni: Sza- badság útja 52. L/3. *41004/1*

MERCÉDES 220 Diesel motor hibásan, szétbontott állapotban eladó. Érdeklő- ni: Derecske, Tanácsköztár- ság útja 19. Telefon: 204. *41077/1*

12 ÉVES Lada 1200 friss műszakkival eladó. Telefon: 30-483. *41079/1*

ÚJ MOSZKVIČS vonóho- rroggal eladó. Debrecen, Zák u. 9/b. Telefon: 33-343.

3 ÉVES 2105 Lada friss műszakkival kiadó állapot- ban eladó. Halasi u. 30. *41179/1*

MAZDA 626 GLX típusú 5 éves 63 ezer km-t futott, garázsútközbe tartó gépkocsi eladó. *650.000 - Ft* jel- legére a hirdetésbe. *41184/1*

92-ES Skoda kiutalás cse- rélek 90-es kiadásra. Sziki Endre Biharaton, Kossuth u. 59. *41262/1*

OPEL kadett 1,3 S 5 ajtós 50000 km-rel ezüst és 1,3 S fekete 3 ajtós 3000 km-rel első kézből eladók. 4017 Wartburg 17. Pf. 50. *41375/1*

LADA 1300 és Wartburg 1990. évi utalvány 23-195 telefon 19 óra után.

TARKA cocker spaniel kölykök eladók. Lak tanya u. 46. III. 11. *40753/2*

21 DB vermes anyajuh és 13 db jerke eladó. Debrecen- Józsa, Alkotás u. 96. *40872/1*

BIOGILISZTÁT Ármeg- jelölés és címet kérek* jel- legére a kiadóba. *40892/1*

DALMÁN kölyök kutyák eladók. Bagamér, Szőlők- erci u. 1. *40986/1*

TÖRZSKÖNYVEZETT angol szetter 14 hónapos kan kutya eladó. Hosszúpályi, Táncsics u. 1. *40936/1*

KIVÁLÓ szőlőlők önöz- szchnauerzsemmel fedez- tetést vállalkozó bármily- len fajtaúval. Debrecen, Kút u. 49. sz. 16-20 óráig. *41012/1*

VIDEOPÉLVÉTELEKET esküvőre, névnapra, gyere- keknek a Pálkai vidéki. Telefon: 28-317. *30094/2*

BÚTOR

MINDENFÉLE szép bú- tor vétele, eladásra OTP rész- letre is. Garamvölgyiné, Arany János u. 13. Telefon: 20-019. *32086/4*

VICA bútorkereskedés adás-vétel cseré. Rákóczi u. 27. Telefon: 32-783. *38006/1*

MINDENFÉLE bútor véte- le, eladásra. Azonnali szállít- ás. Bajcsy-Zs. u. 23. Tele- fon: 30-747. *38129/5*

MODERN bútor vétele, eladásra. Azonnali szállít- ás. Arany János u. 24. *40081/6*

ANTIK és modern bútor készpénzes felvásárlása. Azonnali megvétel. 14-130. *40096/6*

SZEKRÉNYSOROK, ellá- gattatás vétele, eladásra. Külső Vásártér 12. Telefon: 24-800. *40514/5*

ELADÓ új, bordó plusz ülógarnitúra és motoró szű- nől plusz sarokgarnitúra. Széchenyi u. 97/A II/3, 18 óráig. *41000/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

ELADÓ igényesnek be- hűzőszék, vitrin, hűtőszék- kiel. Új állapotban lévő kö- nyvtartókhoz földgáz kon- vektor. Debrecen, Mo- nostoripályi út 12. *41068/1*

VIDEOPÉLVÉTELEK

VIDEOPÉLVÉTELEK készítése S-VHS-ben is. Bagdiótló fokó. Telefon: 22-826. *35053/8*

SZOBAFESTÉST, mázó- lást, tapétázást vállalok. Tele- fon: 32-765. *35397/3*

TISZTÁN szobafestést, mázó- lást, tapétázást vállalok. Szizrák Lajos, telefon: 23-679. *36338/7*

ÉPÍTŐANYAG szállítása megrendelhető a 12-809-es telefonon. *36665/4*

FESTÉSI munkákat, ki- sebbeket is készítek. Mo- noki, Jenkő u. 20. *37074/1*

EREDETI vöröszék, ipar- művészeti csatok, fülbevaló, karkötők, a Cókörökben. Debrecen, István út 27/B. *38397/3*

VÁLLALJUK társasházak számkóddal működő kate- lefon rendszerének szerel-ését, amelyek naponta ákö- sölhetők, kívülről, kulcs nélkül is és belülről egy- aránt nyithatók. PRAXIS Gyegyszeri Kisszöveket Debrecen, Széchenyi u. 8. Telefon: 15-955/14 mellék. *39112/2*

VÁLLALUNK számítógépünk szabad kapacitására bér munkát

TPA-1148 típusú berendezésünk
RSX-11M-Plusz operációs rendszerrel,
2 MB operatív tárral,
7x80 Mbyte-os winchesterrel,
CM 5303 mágnesszalag egységgel,
VT 27091 sornymatatókkal
és aszinkron terminálokkal üzemel.

PC - nagy gép közötti adatforgalom
megoldott.

Adatállományok feltöltéséhez
és egyéb adatbeviteli feladatokhoz
rögzítési kapacitással és gépi eszközzel
állunk rendelkezésre.

Ajánlatunk azoknak is szól,
akik információs rendszereik működtetését
osztott intelligenciájú, PC-TPA 1148 típusú
és nagyságrendű - eszközbázisra építetten
képzelik el.

Vállalunk továbbá számítógépes szervezői,
programozói munkát, valamint személyi
számítógépek hardver karbantartását,
javítását, felügyelet biztosítását.

Érdeklődni lehet:
TIGÁZ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI FŐOSZTÁLY
Telefon: 52/61-177/254., 134 vagy 287 mellékek.
Telefax: 52-61-149 Telex: 72-259.
Levél cím: 4201 Hajdúszoboszló, Pf.:7.

Női és bakfis-
szoknyákat,
blúzokat,
pólókat
és szabadidő-
ruhákat
ajánlunk

nagy
választékban.

Minden 50. vevőnk
részére vásárlási
utalványt
ajándékozunk!
Érdeemes felkeresni
szaküzletünket!

Címünk:
MODELLHÁZ,
Debrecen, Csapó u. 13. sz.
41383

Árleszállítás

Lakásfelújítók,
építkezők figyelem!

15%-os

árkedvezményvel kapható 1990. július 2-ától szeptember 28-áig

LAMBÉRIA és HAJÓPADLÓ

az ERDÉRT Vállalat alábbi telepein és szaküzleteiben

Budapest
II. ker., Vörös Hadsereg u. 136.
VIII. ker., Asztalos S. u. 7.
XX. ker., Haraszti út 46.
Budakeszi, Pátyi út

Adony
Debrecen, Köntös gát sor 25
Kétegyháza
Mátészalka, Sallai út
Tuzsér

EXPÓ EXPÓ EXPÓ

A Debreceni Kötöttárugyár klubhelyiségében
(Debrecen, Nyugati u. 5-7.)

és az Ibolya utcai Maradékoltjában
30%-70% engedménnyel

1990. július 5-20-ig.

Nyitva tartás:

hétfőtől-péntekig: 10-17 óráig; szombaton: 9-14 óráig.

Várjuk kedves vásárlóinkat!

EXPÓ EXPÓ EXPÓ

Marketing
tevékenységben jártas
munkatársat keresünk
vezető beosztásba.

Jelentkezni lehet:
Debrecen,
Hámán K. u. 27. sz.
Alugrafikai
és Filmnyomó Ipari
Kiszövetkezet.

A hajdúszoboszlói
Béke Gyógyszálló
raktárosokat
felvessz.

Jelentkezni lehet:
Hajdúszoboszló,
Lenin u. 10. alatt.
Telefon 61-411

A Debreceni Konzervgyár felvételre keres

lakatos szakmunkásokat,
elsőségi nyújtót
egészségügyi szakképesítéssel,
gyakorlattal rendelkező munkaügyi előadót.

Jelentkezés: a gyár munkaügyi osztályán.
(Debrecen, Monostorpályi u. 92. sz.)

A FAGÉPKER KFT.

18,5 t teherbírási
Goldhofer trélerrel
munkagépek,
tartályok,
berendezések
szállítását vállalja.
Debrecen, Kartács u. 25.
Telefon: 19-599.
Telex: 72808.

A MIKROTECHNIKA KFT.

kínálata:
ALBA 500
ASTRA-műholdvédező szet
120 cm O offset antennával 60
60 000 Ft!
Budapest VII., Száz ház u. 24.
Telefon: 122-4156,
Telex: 22-7044, 163-1024,
Telefax: 163-1024
Viszonteladók jelentkezését
is várjuk!

Felsőfokú
végzettséggel
rendelkező
FŐKÖNYVELŐT
keresünk.

A jelentkezéseket
„Számítógép 333333”
jellegűre a hirdetőbe kérjük leadni.

APEH engedélyes
PÉNZTÁRGÉPEK
teljes vételár-
visszatérítéssel a
LÉZER
műszaki boltból.

Debrecen,
Szabadság útja 2.
Telefon: 10-687

ÉPÍTKEZŐK BERUHÁZÓK!

Előnyös feltételekkel
vállaljuk
épületek külső, belső felújítását
családi és társas házak
építését.

DEBRECEN,
Monostorpályi u. 92.
Tel: 13-622/176., 332.
Telex: 072-279.

VÁLLALKOZÓK! BERUHÁZÓK!

Több éves gyakorlattal
vállalunk:

technológiai gépszerelést,
élelmiszeripari gépek felújítását,
szivattyújavítást,
szerkezeti
és épületlakatos munkát.

DEBRECEN,
Monostorpályi u. 92.
Tel: 13-622/176., 332.
Telex: 072-279

MAGÉV ajánlata

Kis- és nagyvállalkozóknak
raktárról azonnali szállítással:
550 mm-es csúcstávú eszterga,
750 mm-es csúcstávú eszterga,
1000x250-es egytetemes marógép,
750x300-as univerzális marógép,
800-400-as univerzális marógép,
250-es keretes fűrészgépek,
huzalos szikraforgácsoló-gép.
1-16 és 20 tonnás excenterprések.

KEDVEZMÉNYES
LEHETŐSÉG!

Új gép vásárlásakor
a régi gépeket beszámítjuk!

LÍZINGLEHETŐSÉG!

Excenterpréseknél árengedmény!

Debrecen, Iskola u. 3.
Telefon: 16-587

... ÖN TUDJA MÁR?

Szatmári Mgtsz Porcsalma
Szamosangyalosi kizsgálással
Ritzu János főigazgató, tel.: Porcsalma 4 tx.: 73624

Rákóczi Mgtsz,
Hevesi kizsgálással
Ügyintézés: AGROCHEMOL Rt.
Beikereskedelmi Osztály
Tel: 175-97-22., tx.: 202887
fax: 155-45-84

Agroker Veszprém,
veszprémi kizsgálással
Ügyintézés: AGROCHEMOL Rt.
Beikereskedelmi Osztály
tel: 175-97-22. tx.: 202887
fax: 155-45-84.

AGROCHEMOL Rt.
KÖZPONTI
NÖVÉNYVÉDŐ SZER RAKTÁRAI

1012 Budapest,
Kuny Domokos u. 13-15.
tel: 175-97-22
tx.: 202887
fax: 155-45-84.

SZÉLES VÁLASZTÉK · AZONNALI KISZOLGÁLÁS · KÖLTSÉGHÉLYES

AGROCHEMOL

gépi varró munkára felvételt hirdet

leendő kft.-ibe, azonnali belépéssel.
Elsősorban
szakmunkások jelentkezését várjuk.

Jelentkezni lehet személyesen
a vállalat központjában
(Hajdúböszörmény, Petőfi u. 1-13.)
az üzemgazdasági osztályon.
A hajdúnánási
(Hajdúnánás, Mártírok u. 12-16.)
és a debreceni
(Debrecen, Bölcs u. 5.)
üzemegységekben
az üzemegység-vezetőknél.

SKODA Favorit k
eladó. Atrvehető júliu
vagy később. Erdel
Berettyóújfalun. 195-6
fonon 17-20-ig. *412

KERESEK házat
aszfalt út mellett, e
máskül szobás lakás
emeleten, alatta gar
1.3 millió kp. Te
35-406. *41272/1*

2 ÉV 4 hónap Wa
Tourist vonóhoroggal
nős rádióval 45.000 k
terrel eladó. 160.000 k
lefon: 35-406. *41273/1*

TP RENDSZÁMÚ
és féltéves 1300-as
eladó. Menyhárt Józ
9. II. 22. Telefon: 3
41287/1

164 négyzetgöl tel
házzal, lakóval eladó
dogkert u. 30. Erdel
hétköznap 15-18
szombat vasárnap egé
41288/1

FORD Escort 1,6
sen felújított friss m
val eladó. Dízel cserél
zetek. Telefon: 30
41299/1

KÉTSZOBÁS, és
57 négyzetméteres
1.200.000-ért 91-es be
zettel eladó. Hámán
71/B. X. 43. *41306/1*

ELTARTÁSI szer
kötünk egyedül áll
méllyel. „Lakás”-j
a kiadóba. *41309/1*

ELADÓ TP Polár
126 és UN 1200 Lak
deklódni Nyulas u.
órától. *41310/1*

ZSALUGÁTER
150x150-es. Debrec
tond u. 12. *41312/1*

TÖRZSKÖNYVE
nyolchetes kan, magys
la eladó. Porozslay
II. 5. *41313/1*

0 KILOMÉTERES
burg 1,3 Speciál
„Tolató” jellegű a
bi vagy esztétik. pé
órától a 26-700-as tele
41314/1

TÖRZSKÖNYVE
ónás schnauzer kis
olcsón eladók. Deb
Budai N. A. u. 114. sz

PT-S kis Polári és
gép eladó. Telefon:
13-174 16 órától. *413

SKODA 120 L. es
sleges 7 hónapos 750
rel eladó. Telefon: 3
este 17 órától. *41318

ELADÓ egyszoba
komfortos kis telk
Bajnok u. 20. *41324

Német v

és

F I

kü

ér

Debrec
Vámosp
Nyíradó

hét

GÉPKÖCS

200

ép

HILT

EXPRESSZ

SKODA Favorit kiadás eladó. Átvehető július 6-án vagy később. Érdeklődni: Berettyóújfalú 195-ös telefonon 17-20-ig. *41253/1*

KERESEK házat kertel aszfalt út mellett, esetleg másfél szobás lakást az I. emeleten, alatta garázzsal. 1,3 millió kft. Telefon: 35-406. *41272/1*

2 ÉV 4 hónap Wartburg Tourist vonóhoroggal, magnó rádióval 45.000 kilométerrel eladó. 160.000 Ft. Telefon: 35-406. *41273/1*

TP RENDSZÁMÚ nyolc és fél éves 1300-as Dacia eladó. Menyhát József tér 9. II. 22. Telefon: 30-590. *41287/1*

164 négyzetméter telek kis házzal, lakóval eladó. Bol-dogkert u. 30. Érdeklődni: hétköznap 15-18 óráig, szombaton vasárnap egész nap. *41288/1*

FORD Escort 1,6 l teljes felújított friss műszaki eladó. Dúzl cseréje ráfűztek. Telefon: 30-378. *41289/1*

KÉTSZOBÁS, ékezős 57 négyzetméteres lakás 1.200.000-ért 91-es beköltözéssel eladó. Hámán kató u. 71/B. X. 43. *41306/1*

ELTARTÁSI szerződést kötnék egyedül álló személyvel. „Lakásért” jelígre a kiadóba. *41309/1*

ELADÓ TP Polski Fiat 126 és UN 1200 Lada. Érdeklődni Nyulás u. 18. 17 óráig. *41310/1*

ZSALUGÁTER eladó. 150x150-es. Debreceen, Botond u. 12. *41312/1*

TÖRZSKÖNYVEZETT nyolchetes kan, magyar vizsla eladó. Porozsly u. 60. II. 5. *41313/1*

0 KILOMÉTERES Wartburg 1,3 Speciál eladó. „Tolótető” jelígre a kiadóba vagy csütörtök, péntek 17 óráig a 26-700-as telefonon. *41314/1*

TÖRZSKÖNYVEZETT óriás schnauzer kiskutyák olcsón eladók. Debreceen, Budai N. A. u. 114. sz.

PT-S kis Polski és varrógép eladó. Telefon: (52) 13-174 16 óráig. *41318/1*

SKODA 120 L ösebes-séges 7 hónapos 7500 km-rel eladó. Telefon: 30-316 este 17 óráig. *41319/1*

ELADÓ egyszobás ösz-komfortos kis telkű ház. Bajnok u. 20. *41324/1*

ELCSERÉLEM 2 szobás, konyhakertes lakószobát és Kondoros 400 négyzetgöles rendezett kertemel lakható házzal, nagyobb kertes házra. Újkert u. 8. Boros, Érdeklődni: este 18 óráig. *41325/1*

BÜFÉKOCSI az utolsó kérésig felszerelve eladó. Új-rakézdési kölcsonból is megvehető. Érdeklődni: 18 óráig, telefon: 35-424. *41326/1*

ELADÓ 250 négyzetgöl zártkert kis házzal. Gépko-csit beszámítok. 28-010, 17 óráig. *41339/1*

ÉSZAKARA vagy dél-utánra munkát keresek. „Munka után” jelígre a ki-adóba. *41341/1*

CHICCO vaníliható olasz babakocsi, orgonál, igényes-nök eladó + mély használt osztrák. Érdeklődni: Sántha Kálmán u. 60, egész nap. Telefon: 34-488. *41342/1*

9 ÉVES Trabant személygépkocsi 2 év műszaki olcsón eladó. Karácsony Gy. u. 7. IV. 28. 18 óráig. *41345/1*

EE RENDSZÁMÚ, két-ütemű Wartburg eladó. Tele-phon: 06 (52) 86-051. *41350/1*

PM-ES Lada 1200-as, friss műszakkival eladó. Trombitás u. 10. III/10. *41352/1*

FÖBÉRLŐ nélküli albérlet üresen vagy bútorozva, hosszabb időre kiadó. Tele-phon 32-276. *41359/1*

SKODA 100 GK, friss műszakkival eladó. Micsurin u. 217. IV. 13. *41361/1*

ELADÓ 1 + 2 fül + éke-zős 62 nm-es lakás kevés OTP-vel. Jerikó u. 25. I. 4.

VÁSÁROZÓKNAK női rövid újj pulóver, készülő-nél kapható. „Olcsón” jel-ígre a kiadóba. *41370/1*

NAPOCSIBE Tetra-H kapható azonnal szállítható. Pesti u. 65. *41372/1*

FELSZOLGÁLÓT felve-szek hamadosztályú presz-zóba. Telefon: 19-339.

KÉT és fél éves Lada Niva eladó. Érdeklődni: 61-866. *41378/1*

TÖCÖSKERTI, Micsurin u. 114. sz. 1., 2 + 2 főszo-bás, 77 négyzetméteres la-kás 1.190.000 Ft készpénz plusz 280.000 Ft OTP átvál-lalással eladó. Megtekinthe-tő: csütörtökön és pénteken 18.30-20.00 óráig. Szombato-n és vasárnap 14-18 óráig

ELADÓ kétszobás hitel-mentes szövetkezeti lakás. Debreceen, Kishegyesi u. 61. B épület, III. lh. fszt. 3. Tele-phon: 33-839 vagy 31-127.

KERESEK Debreceen vas-zárközvetben keres családi házat bérbe, ami később megvásárolható. Ajánlato-kat: Szabó Dániel, 7300 Komló Hegyhát u. 5. fszt. 3. *41441/1*

INTERLOCK varrógép új állapotban eladó vagy bér-beadó. „Kilencvenezet” jel-ígre a kiadóba. *41371/1*

HÁROMSZOBÁS, nagy konyhás, földszini OTP la-kásokat cseréljük 2 lakásra vagy házra. Telefon: 35-152. Érdeklődni: Bocskáikert, Mo-nostori út 2. alatt. *41441/1*

CSALÁDI és társasházak ács- és kőművesmunkái, valamint épületfelújításokat vállalunk. „Anyagbeszerés-sel is” jelígre a kiadóba.

SZAMARA eladó. Érd: 17 óra után. Debreceen, Ke-resztési út 42. sz. *41448/1*

LADA 1200-as DM, 3 éves, friss műszakkival, meg-kímélt állapotban eladó. Nagyhegyes, Kossuth u. 14. Érdeklődni: 17 óráig.

ELADÓ kb. 350 cm szé-les harmónia lényválasztó. Gőrgy út 16. fszt. 6. *41464/1*

ELADÓ egy 3 hónapos, színes iv. és egy modern konyhabútor. Érdeklődni: Debreceen, Kánya u. 7. egész nap. *41463/1*

PU-S 1200-as Lada stír-gősen eladó. Érdeklődni: Sarkadi Imre u. 67. sz. 18.00 óra után. *41467/1*

GARÁZSBAN tartott 4 éves Trabant 601-es igé-nyesnek sürgősen eladó. Érdeklődni: Szabó Imre, Debreceen, Budai É. u. 2. sz.

ELCSERÉLEM 150 négy-zetgöles kertes házamat mellék helyiségekkel egy mingarzonra. „Az utcában gáz van” jelígre a kiadóba.

ELADÓ 2 + ékezős tele-phon, szövetkezeti lakás. Gőrgy u. 16. fszt. 6.

Bérbe adjuk 6 helyiségből álló, 82 négyzetméter alapterületű irodáinkat, 22 négyzetméteres raktárhelyiséggel, 110 négyzetméter fedett és 200 négyzetméter szabad tároló területtel.

Telefon és telex biztosított.

Szociális létesítmények és étkezési lehetőség igény szerint megoldható.

Érdeklődni: Debreceen, Vikár Béla u. 4-6.
Telefon: 19-455.

TELEFONOS, 76 négy-zetméteres, első emeleti szö-vekezeti lakás + utcaira néző garázzsal, kamrával Vasvári P. u. 5. alatt eladó. Ér-deklődni: Bocskáikert, Mo-nostori út 2. alatt. *41441/1*

BONTÁSRA eladó UO friss Wartburg, felújított motorral, jó karosszériával + motor. Derecske, Engels u. 25/a. *41452/1*

BERENDEZETT szoba dolgozó nének kiadó. Jerikó u. 20. III/20. sz. *41455/1*

1000 db 6 hetes liba el-adó. (Hitelezve is). Telefon: 62-531. *41456/1*

FÖLDESEN, Északi soron 400 négyzetgöl építési telek eladó. Víz, villany van. Ér-deklődni: 18.00 óráig, De-breceen, Barna út 12. II/1/1 (Állomás mellett). *41460/1*

MÁSÉFEL szobás, hitel-mentes, szövetkezeti lakás eladó 1.000.000 Ft/kp. Kis-sné Újházi Blikó Károcsy Gy. u. 1. VI/36. *41471/1*

Az ÉGSZI-TISZA Tisztántúli Információs és Szervező Leányvállalat mérlegképes könyvelői végzettséggel

számviteli csoportvezetőt keres.

Jelentkezés: ÉGSZI-TISZA Tisztántúli Információs és Szervező Leányvállalat

4025 Debreceen, Petőfi tér 10. Főkönyvelőség.

GYÁSZHÍREK

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk

GUTA SÁNDORNÉ
szül. Jámbor Mária

50 éves korában váratlanul elhunyt. Szeretett halottunk temetése: 1990. július 6-án, pénteken, 11.30 órakor lesz a Köztemető 1. sz. ravatalozó terméből polgári szertartás szerint. Lakás: Debreceen, Jerikó u. 10. A gyászoló család. *41583/1*

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, nagymamánk, dédikenk

GYÓKÓS LAJOSNÉ
Szoínoki Erzsébet

80 éves korában, súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése: 1990. július 6-án pénteken, 12 órakor lesz a Józsiai Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Debreceen-Józsa, Alsójózsiai út 6. sz. A gyászoló család. *41585/1*

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett fiam,

dr. KIRÁLYFALVY ÁRPÁD

1990. június 11-én, életének 46. évében meghalt. Temetése július 9-én háromnegyed 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló édes-anya és testvérei. *41981/1*

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk

OLÁH VICÉNÉ

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély-séges bánatunkban részvételrel oszto-tak. A gyászoló család. *41201/1*

Mezősas Községi Tanács V. B. Szakigazgatási Szerve PÁLYÁZATOT HIRDET

az 1990. augusztus 16-tól megüresedő általános

iskolai igazgatói
állásra.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:
tanárképző főiskolai szakképesítés,
öt év szakmai gyakorlat,
alaphér megegyezés szerint, plusz 1.200 Ft/hó vezetői pótlék,
szolgálati lakást (2 szoba öszkomfortos, új) igény esetén biztosítunk,
szaktanár házasársat alkalmazni tudunk.
A MEGBÍZÁS KEZDETE: a pályázati eljárás lezárását követően azonnal,
a pályázat benyújtásának határideje: a hirdetés megjelenésétől számított egy hónap.
A PÁLYÁZATOT a Községi Tanács V. B. titkárához kell benyújtani a következő címmel:
4134 Mezősas,
Felszabadulás u. 34. sz.

DOLGOZÓKAT ALKALMAZNAK

Faipari technikus művezetőnek felve-szünk. HAJDÚSZÖVKER Rt. nyra-fonydi faipari üzeme. Jelentkezni lehet: Nyiradony, Zalka Máté u. 5., az üzem-vezetőnél. *39484/2*

Dolgozókat alkalmazunk fűtés- és cső-szerelési munkálatok végzésére. Jelent-kezés: Tüzeléstechnikai és Villamosipari Kiszóvetkezet, Debreceen, Lehel u. 10. fszt. *40335/1*

Az Alterra Közmű- és Mélyépítő Vá-lalati 1. Sz. Területi Főmérnöksége felvé-telre keres lakatos és ács szakmunká-sokat. Jelentkezni a Debreceen, Rózsaha-gy u. 4. sz. alatti irodában lehet. *40528/1*

A Hajdú Megyei Állami Építőipari Vállalat felvesz kőműves, ács, vasbeton-szerelő, villanyszerelő, üveges szakmun-kásokat. Munkásszálló, étkezés biztosít-va. Jelentkezés a munkaerő-gazdálko-dáson; Debreceen, Kálvin tér 11. *40570/1*

A Hajdú-Bihar Megyei Temetkezési Vállalat felvesz: víz-gázszerezőt, valamint lakartólót. Jelentkezés: Köztemető, Toldi István csoportvezetőnél. *40665/1*

A Debreceeni Ruházati és Szolgáltató Kiszóvetkezet alkalmaz pénzügyi gya-korlattal rendelkező mérlegképes köny-velői főkönyvelő-helyettesi munkakörbe. Jelentkezés: Debreceen, Simonffy u. 13. sz. alatti irodahelyiségben. *40866/2*

HBM-i Temetkezési Vállalat kereske-delmi, vagy közgazdasági végzettséggel rendelkező férfi munkaerőt keres üzlet-vezetői munkakörbe. Jelentkezés helye: Debreceen, Köztemető 1. sz. Üzlet Papp Lajosné. *40904/1*

A DEBRECENI MEZŐGÉP Vállalat azonnali belépéssel, gyakorlattal rendel-kező szerzálmakatos szakmunkásokat alkalmaz. Jelentkezés: Debreceen, Szoboszló út 50. sz. Szerszámműzem, műve-zető. *40910/1*

A Debreceeni Új Élet Mg. Termelőző-vektezet felvesz hálózati villanyszerelőt. Jelentkezés: a műszaki vezetőnél, Haláp 292. sz. Telefon: 16-996. *40915/1*

Egyesített Szociális Intézmény felvesz négyórás lakartólót. Jelentkezni: Deb-receen, Pallagi u. 9. Intézetvezető főnö-vegnél. *40916/1*

A Hajdú Megyei Állami Építőipari Vállalat házigyára felvesz 12/24 óras szol-gálatra elektrikus szakmunkásokat. Je-lentkezés: a házigyárban az energiagaz-dálkodási osztályon, Debreceen, Balmaz-újvárosi u. 10. sz. *41088/1*

A Debreceeni Húsipari Vállalat Szállí-tási Üzeme 35 éven aluli erős fizikumú C kategóriás jogosítvánnyal rendelkező debreceeni lakosú munkaerőt keres felvé-telre árukirós-árusítádó munkakörbe. Orvosi alkalmassági és erőlcisi bizo-nyítvány szükséges. Jelentkezni lehet: a Szállítási Üzem vezetőjénél Debreceen, Vágóhid u. 9. sz. *41091/1*

A Debreceeni Tanítóképző Főiskola saját üzemeltetésű büféjébe kereskedelmi végzettségű és gyakorlattal rendelke-ző munkavállalót alkalmaz. Jelentkez-és: Péterfia u. 1-7. sz. a 144. sz. szobába. *41093/1*

Karbantartó villanyszerelőt felve-szünk. Érdeklődni: Aranybika Szálloda műszaki vezetőjénél. Telefon: 16-777/182. *41243/1*

KÖZLEMÉNYEK

Szakmát a TIT-tel! Már most biztosít-sa helyét! Egy esély az elhelyekedés-hez... Szakmunkásvizsgára felkészítő tanfolyam az alábbi szakmákban: elektroműszerész, erőáramúberende-zés-szerelő, villamosgép-szerelő, gép-la-katos, kovács, hőkezelő, kőműves, köz-pontifűtés- és csőhálózat-szerelő, víz-szigetelő, műkökésztő, kőtörő, vas-és fémszerkezeti lakatos, tetőfedő, fényző-mázoló, mezőgazdasági gépszerező, épü-letburkoló, épületvillamosossági szerelő, mechanikai műszerész, szerzálmaké-sztő, hegesztő, öntő, magasépítő-ipari ács-áll-ványozó, vízvezeték és készülőkszerelő, vasbetonkészítő, esztérgályos, marós, szobafestő- és mázó, nőruha-készítő, szőjyártó, gázkészülék-szerelő, kőbő, épületasztalos, bőrdíszműves, bútorasz-talos, műanyagfeldolgozó. A jelentkezés feltétele: 8 általános iskolai végzettség, betöltött 17 életév, 2 év szakmai gya-kor-lat. Jelentkezni lehet folyamatosan a TIT-ben. Telefon: 14-970. *41097/1*

Tarvisio (Olaszország) júl. 6-8, 1700 Ft. Bécs hétfőn és szerdán 960 Ft. Sza-badka kedd, csütörtök, szombat 630 Ft. Ungvár júl 12., 14 600 Ft. Európa BUSZ KFT. a Centrum Áruházban. Telefon: 16-066/39. *41229/1*

Elveszett július 2-án Tamás András termelő - 4032 Debreceen, Bőszyerményi út fszt. 3. - MNB 342-80018 bélyegzője, mely ettől a naptól érvénytelen. *41406/1*

Szuper bálabontás július 5-én 7 óra-kor: Csmete u. 32., Csapó u. 40. 9 óra-kor: Hajdú János u. 8., Csapó u. 106., Bethlen u. 31., Bathány u. 47. *40285/1*

Vizsoteladókna új és használt cipők eladók. Kishegyesi út 48. szám alatti cipőboltban. Nyitva: 10-18 óráig. *41046/1*

CENTRUM

Bevásárló csütörtöki ajánlatunk:
férfi rövid ujjú ingek
30 %
engedménnyel.

Német vagy angol nyelvtudással rendelkező munkatársakat keres a SWISSCAD Svájci-Magyar Kft.

gazdaság vezetői, külker. ügyintézői és általános ügyintézői munkakörök betöltésére.

JELENTKEZNI LEHET az Eötvös u. 22. sz. alatt vagy a 32-446 telefonon.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!

FENYŐGERENDA
4 m-es hosszúságú, különböző keresztmetszetű értékesítését megkezdjük.

A HAJDÚSZÖVKER RT.
telephelyein:

Debreceen, Sóllyom utcai építő fatelep
Vámospércs, Bagaméri úti fűrészüzem
Nyiradony, Zalka Máté úti fűrészüzem

MAGÁNVÁSÁRLÓKAT ÉS KÖZÜLETEKET IS KISZOLGÁLUNK
hétfőtől-péntekig 8-12 óráig,
a Sóllyom utcán 16 óráig

GÉPKÖCSÖNZÉS ÉS BARKÁCSKERESKEDÉS
Debreceen, Árpád tér 14. sz.
Telefon: (52) 26-157.
Nyitva: 8-tól 17-ig,
szombat: 13-ig.

Betonkeverő,
2000x1000 mm fa zsalutáblák,
építési felvonók, vakológép,
HILTl fűró, BR - 120 betonbontó.

NYERT! NEM NYERT!

ÚJRA HÚZHAT!

JÁTÉK A CENTRUM ÁRUHÁZBAN

Ha július 2. és 7. között az áruház méterosztályán vásárol, részt vesz a játékunkban.

Minden vásárló borítékot húzhat, melyben különböző ajándékokat rejtettünk el!

A szerencsés vásárlók vásárlási utalványokat, háztartási cikkeket nyerhetnek.

VEGYEN RÉSZT JÁTÉKUNKBAN, ÉRDEMES!

CENTRUM

Triatlon, belülről

Hála a különböző külföldi tévéadásoknak, ma már mindenki tudja, mi az a triatlon sport, amelynek féltávos magyar bajnokságát a hét végén rendezik Debrecenben. Az első Iron man (Vasember) viadalt Hawaii-ban tartották meg, ahol először tengeri úszásban, majd a vízből kimászva 180 kilométer kerékpározásban, végül maratoni futásban vetélkedtek a résztvevők. Innen terjedt a világon ez az összetett sport. A távok sorrendje is ez maradt, sokan esküsznek rá, hogy ez a helyes igénybevétel, mások rendeztek már fordítva is efféle versenyt, ahol az úszás a végére került. Ebben az volt az előnyös, hogy nem kellett utána külön zuhanyozni, ami ugye a futás végén elengedhetetlen. Hátrányai azonban nem tették elterjedté ezt a sorrendet. Ugyanis, ha valaki az utolsó szám, a futás közepette feladja, mert nem bírja tovább, ez magánügy. De ha ugyanezt úszás közben csinálja, maga az életveszély. Hál istennek, amikor egy ilyen versenyre 1986-ban Debrecenben sor került, akkor medencéből kellett csak kihúzni a görcsöt kapott embereket egy kis masszázssal.

A féltávos versenyeken a már említett hosszaknak a

felét kell teljesíteniük a résztvevőknek. Ez sem semmi, sőt, itt már érvényes az olimpiai jelszó, hogy a részvétel, a teljesítés a fontos, nem a sorrend. Persze az indulók legnagyobb része ezt túlteljesíti, számukra egyáltalán nem lényegtelen, milyen sorrendben érnek célba a húszkilométeres futás után.

Egyébként jól ki van találva ez a sport. Különösen azért, mert mindhárom ága a szabad természetben üzhető. Na már most a szabad természetnek a vizei az időjárásnak megfelelő hőmérsékletűek. Igen ám, de ami megfelelő egyik sportághoz, az nem jó a másikhoz. Itt van például az elmúlt hét kánikulai 35 fokos melege. Ez 24 fokra hozta fel természetes vizeink hőmérsékletét. Ez amilyen jó uszodavíz hőfok. De amilyen jó 24 fokos vízben úszni, olyan rossz 35 fokos melegben 80–90 kilométert kerékpározni. S ez a kettő együtt jár. Meg a harmadik is, a futás. Mindennek a tetejébe a verseny — ami jó esetben is eltart négy-öt óra hosszáig — reggel kezdik, hogy legyen idő befejezni. Így a reggeli hűsben lehet úszni, délelőtti, déli órákra marad a kerékpár, s a kora délutánra a futás.

Mindezek tudatában nem csoda, ha a triatlonista ver-

seny előtt átalakul meteorológussá, figyelni az időjárás változását, ha már megváltoztatni nem tudja. Igyekszik alkalmazkodni a legszélsőségesebb változatokhoz. Mostanában például déltájban kerekettek ki a Hortobágy árnyék nélküli fűtővonalán, a 33-ason, s ilyenkor taposták a Nagyerdő szárazsághoz illően szaharai homokkal borított ösvényeit. Mindez persze vasárnapig volt érvényben, azóta megjöttek a hűvösebb légtömegek, s lehet, hogy a hét végén semmi hasznát nem veszik a szaharai állapotoknak.

Hogy aztán a verseny mit hoz, az talány. Lehet, úgy kifagynak a vízből, hogy még a kerékpár és a futás sem melegíti fel őket igazán. Mert hogy vázoltam az ellentétes meteorológiai helyzetet is — az sem igazán leányálom, amikor a hideg vízből kiszálló delikvens a meleg pokróc és a törülköző élvezete helyett amúgy vízesen felforrósulnak a kerékpár nyergébe. A biciklizés úti szele jó öt fokot csökkent az ember hőérzetén. (Ugyanez fordítva is érvényes, ha valaki leszáll a kerékpárról, ennyivel érzi melegebbnek a levegőt a futás közben. Adjuk hozzá ezt az öt fokot a már említett 35-höz, s kijön a futó hőérzete!)
Gőz József

Nagy tömegből választanak a gimnasztikázók

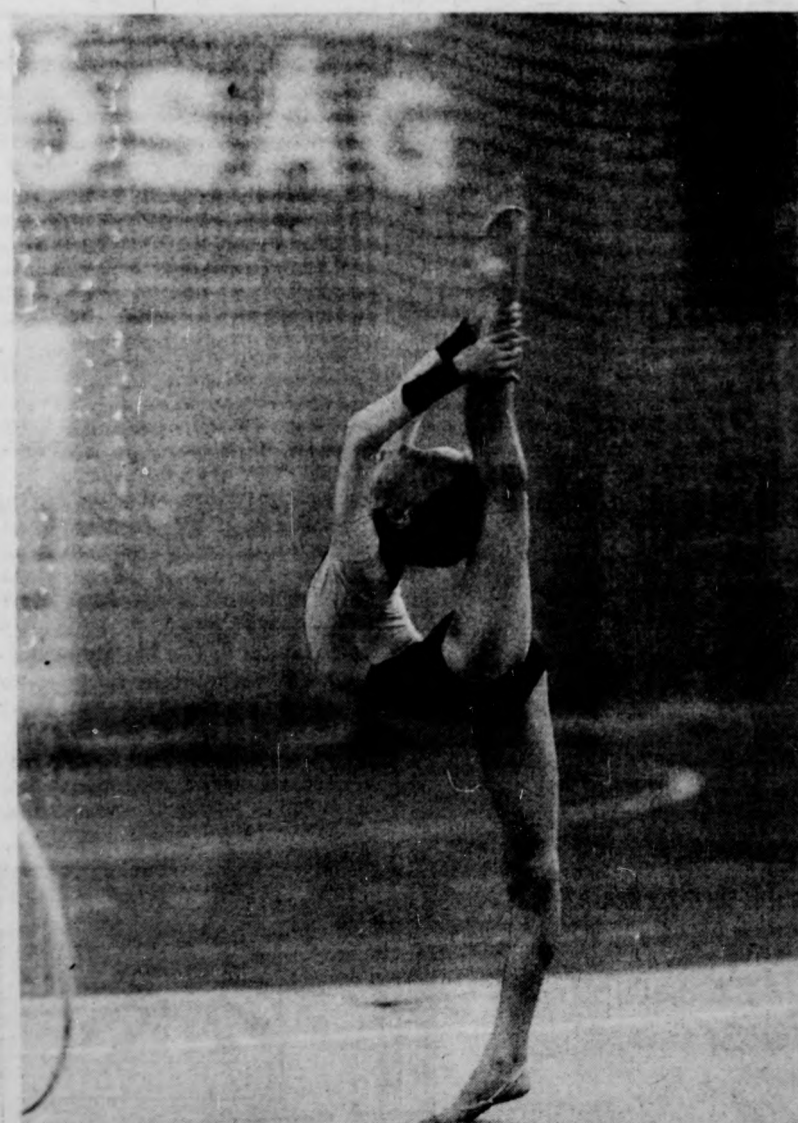
Sikeres fél évet tudhatnak maguk mögött a debreceni ritmikus sportgimnasztikázók, hiszen az idei vidékbajnokságon valamennyi korcsoportban induló csapatuk továbbjutott az országos bajnokságra. Volly Enikő vezető edző és balettmester tanítványai közül Nagy Brigitta, a Magyar Kupa gyermek korcsoportjában az első osztályú versenyzők között bronzérmert szerzett.

A ritmikus sportgimnasztikázók mindegyike magas szintű balettképzésben is részesül. Volly Enikő csoportja idén Csajkovszkij Csipkerózsika című négyfelvonásos gyermek mesebalettváltoztatával pályázatot is nyert!

A debreceni RSG-csoportnak jelenleg 60 igazolt versenyzője van, s emellett több száz kislány ismerkedik meg eme nőies sportág tudnivalóival. A nagytömegű tanfolyami bázisból utánpótlás-nevelés céljából idén is kiválasztottak harminc óvodás korú kislányt, de az edzők örülnek majd, ha

közülük hat-nyolc gyermek egy-két éven belül megfelel a versenykövetelményeknek. A közelmúltban sikerült stabilizálni az edzői létszámot

is, ugyanakkor a szakosztály, illetve a balettegység zenei világát továbbra is Duffek Mihály zongoraművész teremti meg.

A képen Nagy Brigitta első osztályú gyermek versenyző mutatja be gyakorlatát

Polgáréknak három lánya

— Itt igazán úgy fogadtak bennünket és törődtek velünk, ahogyan Magyarországon talán még sehol — mondja elragadtatással Polgár Lászlóné, a híres sakkozó lányok édesanyja. Aligha illetheti ennél nagyobb elismerés a vasárnap Debrecenben véget ért Barneval sakkfesztivál szervezőit és támogatóit. A hazai sakkélet idei legrangosabb versenyére sikerült jó néhány neves sakkozót meghívniuk, és külön érdemük az olimpiai bajnok Polgár lányok asztalhoz ültetése. S bár ezúttal ők nem szerepeltek kiemelkedően, jelenlétükkel mégis emelték a fesztivál színvonalát. A versenyprogramba iktatott szünetet kihasználva kerestem fel őket egy kis beszélgetésre.

— Először járnak Debrecenben? — érdeklődök Polgár Lászlónétól a már idézett mondatát követően.
— Így együtt igen, pedig kis híján az akkori DUSE sakkcsapatába jöttem versenyezni lányaim. A tavalyi választásukat végül is csak a klubhűség befolyásolta. Az MTK—VM-ben kezdtek sakkozni, érzelmileg kötődnek az egyesülethez.
— Hat éves koromban én már versenyeztem itt, persze nem sok mindenre emlékszem — egészíti ki édesanyját a középső lány, Zsófia.

— Kisebbségi szenzációt jelentett a lányok egyidejű indulása a debreceni versenyen.

— Valóban, ritkán fordul elő — főleg itthon —, hogy mindhárom részt vesznek egy saktornán. Nagyon sok külföldi meghívást kapnak, a kinti szervezők is legszívesebben együtt látják őket vendégül, ezért itthon alig versenyeznek. Debrecen-

be viszont nagy örömmel jöttünk.

Még hozzá nem is akarhonnán, hiszen a család Szingapurbán, a tizenhat éves aluli fiúk világbajnokságán szorított Zsófiáért, aki végeredményben a nyolcadik helyen végzett.

— Az utolsó mérkőzésen múltott minden — magyarázza édesanyja, aki ugyan saját bevallása szerint keveset ért a sakkozáshoz, viszont kilenc éve feladta nyelvtanári állását, hogy mindig lányai mellett lehessen. — Ha azt a játszmát Zsófi nyeri, akár bronzérmes is lehetett volna, egy döntetlennel pedig az ötödik helyet szerzi meg.

Édesanyját hallgatva, elmaradhatatlan mosolyával Zsófi sűrűn bólogat. Huga, a női világranglistát vezető Judit ugyancsak szótlannul ül. Talán már a rá váró nagy erőpróba gondol. E hónap végén a tizenegy éves aluli fiúk világbajnokságán (a Polgár-lányoknak saját nemük versenyei már nem jelentenek igazi erőpróbát) szeretné bizonyítani kivétel nélküli képességeit. A ranglistán huga után következő Zsuzsa viszont szívesen beszél az itteni versenyről.

— Életem egyik legnehezebb tornája ez a mostani. Nagyon erős ellenfelekkel kell megküzdenem, akiknek az élőpontszáma magasabb az enyémmé. Ráadásul Szingapurbán Judittal csak lazítottunk, s ez most meglátszik a játékomban.

Judit helyes: — Nagyon régen fordult már elő, hogy három hétig csak pihenjünk és ne gyakoroljunk. Ez a kimaradás az én teljesítményem is meglátszik.

— Ezek szerint rendes körülmények között nem múlik el nap sakkozás nélkül?

Mind a négyen élénken bólogtatnak, végül édesanyjuk foglalja össze napirendjüket.

— Ha versenyen vagyunk,

mint most is, a lányok délelőtt tíz, fél tizenegyre alsznak. Azután megreggeliznek, majd az előző napi játszmákat elemzik. Délután jön a verseny, azt követően megbeszélik a mérkőzéseiket, vagyis a sakk tölti ki napjaikat. Nagyon sokszor egymással játszanak, igaz, azok nem komoly meccsek. Otthon más a helyzet. Reggel hat órákor kelnek, azután úszni, majd karatézni mennek, de nagyon szeretnek pingpongozni is. Baráti körük főleg a sakkozók közül verbuválódnak, de amúgy teljesen átlagos az életvitelük. Szeretik a zenét, Zsuzsa hét, Judit és Zsófia három, illetve két nyelven beszél.

— Milyen gyerekek a Polgár lányok?

— Anyai elfoglaltság nélkül mondhatom, mindhárom nagyon rendesek és szófogadóak. Különösen Zsuzsa az, aki már felnőtt nőnek számít a maga 21 évével. Zsófi és Judit gyakrabban formál önálló véleményt, esetleg mond ellent nekünk. Életkorából adódóan Zsuzsa a legkomolyabb közöttük, de Judit is hasonlóan megfontolt, és bizonyos esetekben felnőtt. Zsófia a legvidámabb természetű, mindent könnyedén fog fel és öröklé jövedű.

A büszke édesanya még szívesen folytatná az elemzést, de lányai pillantásait el-elkapva megérti az üzenetet és befejezi tulajdonságaik kivésését. Ez egyúttal beszélgetésünk végét is jelentette, mert Polgár Lászlónéra aznap még fontos teendő várt. Autóval Budapestre utazott, hogy doktorra avatásán részt vegyen. Sosem találnák ki kedves olvasóim, miből írta doktori disszertációját. Polgár Lászlóné, azaz a menedzser édesanya tevékenységéről. S itt bezárul a kör. Egy család, akiknek az életét a sakk tölti ki. Egy nem mindennapi Polgár-család.
Égerházi Péter

Totótanácsadó

27. hét	Sportfog.	Népsport	Képes Újság	Napló
1. Siófok(7)—Lech Poznan(1)	1,2,x	x,1	1,2	1
2. Tatabánya(5)—Orebro(1)	x,1	1,x,2	1,x	1
3. Vasas(8)—Aarhus(3)	x,1	1	2,x	1
4. Norrköping(2)—MTK-VM(2)	x,1,2	x,2,1	1,x	x,1
5. Uerdingen(14)—FC Berlin(4)	1,x	1,x	1	1,1
6. Slavia Szófia(2)—St. Gallen(5)	1,x	1	2,x	x,1
7. Pirin(6)—Odense(14)	x,1	1,x	2	1
8. Karlsruhe(10)—Gais Göteborg(8)	1	1	1,2	1,x
9. Düsseldorf(9)—Sturm Graz(5)	1,x	x,1	1	1
10. Chemnitz(2)—Ploiesti(5)	1	1,x	1	1,2
11. Grasshoppers(11)—Ljubljana(8)	1,x	1	1,x	1,2
12. Admira Wacker(4)—Lyngby(13)	1	1,x	1,2	1
13. Bochum(16)—FC S Tirol(1)	1,2,x	x,2,1	1	1
14. Kaiserslautern(12)—Cottbus(7)	1,x	1,x	1	1

Kellemetlen...
totta el Buenos
argentin lakoss
örömet. Ember
neváli hangulat
az utcákra, hog
peljék válogat
jutását. Ezt az
gáta meg az a
rosban huligán
portja arra, hog
törtjenek be, a
zanak össze.
végül könnygá
gyúkkal vetett
cidensnek, amel
hírügynökség
magan rádióáll
lentése alapján
fiatal tartóztatt

Veszélkeser

Az olasz ren
nem 100 olasz s
olított el Torino
várától. Az olas
kiesése felett érz
désükben ugyan
az autóvárosba
szurkolókra vad
hatóságok attó
végzetes összecs
két tábor „találk

Kettőszomor

A szicíliai M
készeresen bos
tak a kedv esti O
Argentína talál
Nem elég, hogy
együttese drám
elbűcsúzott a d
től, ráadásul M
ahol egyébként
„gölvágója”, Sal
laci játszott sok
osztályú csapat
kimaradás miatt
nézni a mérkőz
ki hiba miatt eg
nélkül maradt
akik így csak a
resztül lehetnek
ország család

Walter Zenga, argentin Caniggia Argentína—Olasz Ruggeri, jobbra olasz csapatkap

Gyászos Itáliát

Nyomasztó
gyászhangulat
világbajnokságo
Olaszországra.
dák, akik szinte
ték csapatuk d
nehezen viselik
kudarcot. Ez né
tő is egy olyan
ahol a labdarúg
egyike a sportá
nem szívügy.

Mondi - morzsák

Üröm az örömben

Kellemetlen közjáték rontotta el Buenos Airesben az argentin lakosság eufórikus örömet. Emberek ezrei karneváli hangulatban tódultak az utcákra, hogy megünnepeljék válogatottjuk döntőbe jutását. Ezt az alkalmat ragadta meg az argentin fővárosban huligánok egy csoportja arra, hogy kirakatokat törjenek be, autókat zúzozzanak össze. A rendőrség végül könnygázzal és vízágyúkkal vetett véget az incidensnek, amelynek során a hírügynökség szerint 30, magán rádióállomások bejelentése alapján mintegy 200 fiatalt tartóztattak le.

Büntet a FIFA

A FIFA közzétette a negyeddöntő mérkőzéseken kiállított két játékos büntetését. Eszerint a jugoszláv Refik Szabanadzsovic és a csehszlovák Lubomir Moravcik az egy találkozóra szóló eltiltás mellett 20-20 ezer svájci frankos pénzbüntetést kapott. Ennek az összegnek a felét kell befizetnie a testület kasszájába a két sárga lapot kapott csehszlovák Frantisek Strakának, a kameruni Thomas Nkonónak és Roger Millának.

Az elnök nem bírta idegekkel...

Julio Grondona, az argentin szövetség elnöke nem bírta a feszültséget, amikor az olaszok elleni elődöntőben a 11-esek következtek, elhagyta a díszpályát. — Bementem az öltözőbe, és vártam — mesélte később. — Aztán a közönség csalódott morajából éreztem, hogy Goycochea háritotta a hazaiak próbálkozását. Ezen a találkozón eddigi legjobb formáját nyújtotta a csapat, s hasonló játékkal akár a döntőt is megnyerhetjük...

Kapusok rekordjai

Az olaszok hálóőre, Walter Zenga lett a vb-döntők csúcstartója, már ami a kapusok góltalansági sorozatát illeti. Az elődöntős csapat játékosai a háttérben segítségével 18 perccel javította meg az angol Peter Shilton régi rekordját. A lista élcsoportja:

1. Walter Zenga (olasz) 519 perc (1990)
2. Peter Shilton (angol) 501 perc (1982, 1986)
3. Sepp Maier (nyugatnémet) 475 perc (1974, 1978)
4. Leao (brazil) 457 perc (1978)
5. Gordon Banks (angol) 442 perc (1966)

Tabarez jól „totózott”

Oscar Washington Tabarez, Uruguay szövetségi kapitánya bizonyult a legjobb „jósoknak” a világbajnokságon. A dél-amerikai szakember ugyanis pontosan megtippelte, mely csapatok kerülnek a legjobb négy közé. De Tabarez is tévedett, amikor a gólkirályi cím első számú várományosaként az olasz Gianluca Viallit nevezte meg. Mint kiderült, a Sampdoria csatára ezúttal gyengélkedett, s a Mondialén reménye sem volt a gólszerzésre. Az uruguayi szakvezetőt azonban vigasztalhatja, hogy az olasz Salvatore Schillacit és a csehszlovák Tomas Skuhravyt egyetlen szakember sem várta a góllövőlista élére. Persze, még őket is behozhatják...

Kecsegtető ajánlat

A Nikkan Sports japán napilap szerint a P. J. M. tantergyártó cég szerződést ajánlott az argentinok sztárjának, Diego Maradonának. A vállalat labdarúgó-csapatának, a P. J. M. Futuresnek az ajánlata azért érdekes, mert az egy üres csekket kínál a csatárnak, Maradonára hagyva a kívánt összeg számszerű kitöltését. Az új-ság meglehetősen furcsa értesülését a cég egyik tisztviselője viszont cáfolta.

Versenyfutás Goycocheáért

A két 11-esekkel megnyert mérkőzés alaposan felvitte Sergio Goycochea argentin kapus árfolyamát. A portás menedzsere elmondta: több nyugat-európai klubbal tárgyalnak, s elképzelhető, hogy a kolumbiai Millonarios kapusa nem is utazik haza, hanem Olaszországban marad.

Balszerencsés görög Milánóban

Ezentúl alighanem megdondul, milyen nyelven szólal meg az a görög fiatalember, aki angolul szeretett volna csevegni barátjával. Bizonyára tökéletes kijetéssel formálhatta a szavakat, mivel a milánói fiatalok egy csoportja született angolnak nézte, s a balszerencsés görögöt alaposan helyben hagyták.

Veszélyes elkeseredés

Az olasz rendőrség csaknem 100 olasz szurkolót távolított el a Torinó főpályaudvarától. Az olasz válogatott kiesése felett érzett elkeseredésükben ugyanis a találkozó az autóvárosba érkező angol szurkolókra vadásztak, és a hatóságok attól tartottak, végzetes összecsapás lenne a két tábor „találkozásából”.

Kettős szomorúság

A szicíliai Messina lakói kétszeresen bosszankodhattak a keddi esti Olaszország—Argentína találkozó miatt. Nem elég, hogy a házigazdák együttese drámai csatában elbúcsúzott a döntős álmoktól, ráadásul Messinában — ahol egyébként az olaszok „gölvágója”, Salvatore Schillaci játszott sokáig — másodosztályú csapatban — áramkimaradás miatt nem tudták nézni a mérkőzést. A műszaki hiba miatt egész este áram nélkül maradtak a lakók, akik így csak az éteren keresztül lehettek tanúi Olaszország csalódásának.

Walter Zenga, az olasz válogatott kapusa a magasba ugró argentin Caniggia feje felett üti ki a labdát a július 3-i Argentína—Olaszország mérkőzésen. Középen Oscar Ruggeri, jobbra az olasz Aldo Serena. Háttérben balról az olasz csapatkapitány, Franco Baresi.

Gyászos csend Itáliában

Nyomasztó csend és gyászhangulat telepedett a világbajnokságot rendező Olaszországra. A házigazdák, akik szinte biztosra vették csapatuk döntőbe jutását, nehezen viselik el a váratlan kudarcot. Ez némileg érthető is egy olyan országban, ahol a labdarúgás nem csak egyike a sportágaknak, hanem szívügy.

Már most óvatosak a svédek

A svéd kormány komolyan fontolgatja azt a javaslatot, miszerint az 1992. évi Európa-bajnokság idején vízumkényszerrel lépjen életbe az angol szurkolókkal szemben. A svédek már két évvel az esemény előtt óvintézkedéseket terveznek a hírhedt szigetországiakkal szemben.

Fogadjunk, hogy...!

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

A Gambrinus-közi Gentl-butikba női táskák, bőr övek, színes mini farmer szoknyák és ruhák érkeztek! Nyári farmerek és ruhák 40 százalékos árengedménnyel kaphatók!

Közös tipp-pályázata a labdarúgó-vb-re

Ismét az NSZK lesz Argentína ellenfele!

Torinóban szerdán este vívták a labdarúgó-világbajnokság másik elődöntőjét. Ezen: NSZK—Anglia 1—1 (0—0, 1—1, 1—1). Torinó, 62 ezer néző, vezette: Wright (brazil). Gólszerző: Brehme, az 59., Lineker a 80. percben. A 11-es rúgásokban az NSZK bizonyult jobbnak 4—3-ra!

Így megismétlődik az 1986-os világbajnoki döntő Argentína és az NSZK között, melyre július 8-án, vasárnap este kerül sor. A harmadik helyért szombaton este Olaszország—Anglia csatát vívunk.

Olvasóink a sportoldalon három napig mindkét párosítást láthatják, tehát mindkét mérkőzésre tippelhetnek!

Napi kommentátorunk

Molnár Mihály

Molnár Mihály tősgyökeres debreceni lakos, aki mint kőműves nehéz fizikai munkával keresi a kenyerét. A 49 éves családos férfi születésnapját éppen kedden, annak az Argentína—Olaszország mérkőzésnek a napján ünnepelte, amelynek eredményét telibe találta! Kellemes meglepetés — mint említette —, ajándék volt számára, hogy a tegnapi esti NSZK—Anglia mérkőzést kommentálhatta.

A meccs közbeni megjegyzéseiből érezni lehetett, hogy valamikor ő is futballozott. Mint kiderült, elég sokáig, összesen 17 évig játszott. A Göcs Vasas Ifi és tartalék csapatában 1957-től 64-ig, aztán a Mezőgépgyár és a Postás mezében kergette a labdát mint jobboldali csatár, de legszívesebben a DIK Ingalankezéző néven ismert kispályás együttesével öt éven át elért városi sikerekre emlékezik. A tegnapi világbajnoki elődöntőre pedig eképpen:

— Az első negyedórát az angolok mezőnyfölénye jellemezte úgy, hogy ráadásul a védelmük is jól zárt a máskor veszélyes német csatárok előtt, akikről legtöbbször „lerítt”, hogy mit akarnak csinálni. A féltűz közepén a német csapat kiegyenlítettette a küzdelmet, meri levetkőzte elfogódottságát. Ugyanakkor nem éretem, hogy tagjai miért erőltették a bevelé-

seket, amikor a britek a levegőben jobbak. Völler kényyszerű lecserelésével nagy veszteség érte a németeket.

— Szünet után feljavult a mérkőzés irama és színvonala, amely immár méltó volt a tét-hez. A németek jobbak lettek, és egy szerencsés góllal is bizonyították ezt, amelyben a kinn álló Shilton is ludas volt. De ugyanígy a szemfüles Lineker góljánál a német védelem. Az egyenlítés után elkeseredett küzdelmet vívott a két csapat és a végére mindent beleadott.

— A hosszabbítás előtt már az angoloknak adtam nagyobb esélyt a nyeresésre, mert fizikailag jobbnak tartom őket még a németeknél is. Ellenben a hosszabbítás első negyedórája mégis Klinsmannék fölényét hozta, a második negyedóra pedig az angoloké. A 11-es rúgásokban végül a német játékosok bírták jobban idegekkel.

— Annak ellenére, hogy három sérült játékos is van az NSZK-nak, a döntőben mégis német győzelmet várok.

Csurbák Zoltán

A döntőt hajdúböszörményi tippelő kommentálja

A labdarúgó-világbajnokság szerda esti NSZK—Anglia elődöntőjére szerkesztőségünkbe összesen 1105 tippszelvény érkezett, melyek közül csak három volt érvénytelen. Összesen 40 olvasó ért el telitalálatot.

Debrecenből: Suták Ferenc (Hajó u. 14.), Galgácsi András (Tegez u. 92.), Sipos Lajos (Balassi B. u. 5.), Ifj. Szabó Jenő (Kengyelzug 6.), id. Kecskés Lászlóné (Darabos u. 14.), Véghe István (Micsurin u. 68.), Korény János (Hámán Kató u. 67/a), Adám József (Csapó u. 84.), Hegedűs Árpád (Sinai u. 5.), Curzó Lajos (Csapó u. 104.), Kiss Tibor (Mályva u. 3.), Szalkai Gyuláné (Micsurin u. 88.), Pless Áttila (Burgundia u. 3/b.), Nagy Zoltán (Hajdu J.u.7.), dr. Törös Béla (Vár u. 2.), Tar Sándorné (Géza u. 11.), Bakos Zoltánné (Csapó u. 78.), Hunyadi Anikó

(Görgey u. 10.), Náricza István (Bethlen u. 56.), Boros István (Tanácsköztársaság u. 35.), Nagy László (Illyés Gyula u. 118.), Hevesi Imréné és Hevesi Beáta (Vendég u. 14.), Csordás István (Hajdu J. u. 15.), Kormos Gábor (Góhér u. 18.), Szilágyi Andrea (Monti e. u.1.), Ifj. Szabó István (Csapó u. 19.), Szabó Csilla (Sárvári P. u.7.), Veréb Sándor (Szivárvány u. 10.), Pinter Andrásné (Gyöngyösi u. 10.), Szobonya Attila (Csapó u. 37.), Berettyóújfaluból: Lazányi Lajosné (?), Bagoly Zsolt (Bocskai u. 49.). Hajdúböszörményből: Bagosi Zoltán (Bajcsy-Zs.u.80.), Hencidárol: Thurzó Sándor (Lenin tér 7.).

Mai kommentátorunk, Molnár Mihály sorsolt, és ezek szerint Nagy Gyula (Db., Micsurin u. 122. VI/18.) a KIRI-GIRI Vendéglátó Bt. 1000 forint értékű vacsorameghívását nyerte, Gáti Csaba (Hajdúböszörmény, Lenin u. 96.) jutalma a debreceni Kölcsey Művelődési Központban található Fanny ételbar 1000 forint értékű meghívása, míg Szabó Béla (Db., Vincellér u. 2. VII/56.) a Napló felvétele elfoizetését és a MALEV ajándékát kapja.

A sorsolás szerint a szombati Olaszország—Anglia mérkőzést a harmadik helyért Munkácsi Illés (Db., Mata János u. 1. IV/13.) fogja kommentálni.

A július 8-ai, vasárnapi Argentína—NSZK világbajnoki döntő kommentátora pedig Istók Ede (Hajdúböszörmény, Mester u. 12/e) olvasónk lesz, akinek a többi nyerteshez hasonlóan gratulálunk.

Tipp-pályázatunk utolsó két kommentátorával pénteken délutánig felvesszük a kapcsolatot.

TIPPSZELVÉNY

Név: _____
 Lakcím: _____
 Telefon: _____
 Kommentálna-e?
 A csapatok párosítása:
Argentína—NSZK
 Végeredmény: _____ Félidő: _____

TIPPSZELVÉNY

Név: _____
 Lakcím: _____
 Telefon: _____
 Kommentálna-e?
 A csapatok párosítása:
Olaszország— Anglia
 Végeredmény: _____ Félidő: _____

PÁRTHÍREK

A Kereszténydemokrata Néppárt Hajdú-Bihar Megyei Szervezete július 8-án, vasárnap 9 óra taggyűlésre várja a közéleti és a környékbeli tagjait és szimpatizánsait a nyírcsádi művelődési házban...

Komor Sándor országgyűlési képviselő július 6-án, pénteken 13 órától a nyírcsádi művelődési házban fogadja a választókerület polgárait.

Komor Sándor országgyűlési képviselő július 6-án, pénteken 15 órától a nyírcsádi falvi tanácskaszán fogadja a választókerület polgárait.

A Kereszténydemokrata Néppárt Debrecen Városi Elnöksége kéri a szakcsoporthoz vezetőket, hogy július 5-én, csütörtökön megbeszélésre jelenjenek meg a szervezett Arany János utca 2. szám alatti székében.

Az SZDSZ ebresi csoportja értesíti tagjait és szimpatizánsait, hogy minden héten csütörtökön 18 és 20 óra között fogadóórát tart a művelődési házban.

Az SZDSZ debreceni szervezetének művelődési csoportja július 5-én, csütörtökön 18 órától kulturális fórumot rendez a Monti ezredes utca 3. szám alatt. A fórum témája: megújulás a debreceni művelődésben.

A Munkáspárt Központi Bizottságának kezdeményezésére megemlékezés lesz Kádár János halálának első évfordulóján július 6-án, pénteken 18 órakor a Mező Imre Uti Teraszban. Az MSZMP Hajdú-Bihar Megyei Koordinációs Bizottságának elnöksége kéri Kádár János tiszteletét, hogy vegyenek részt a megemlékezésen.

Juhász Pál, az SZDSZ gazdasági szakértője, országgyűlési képviselő július 6-án, pénteken 17 órától előadást tart az SZDSZ földprogramjáról és a parlamenti munkáról. A rendezvényre az SZDSZ debreceni irodájában, a Monti ezredes utca 3. szám alatt kerül sor.

Juhász Pál, az SZDSZ gazdasági szakértője, országgyűlési képviselő július 5-én, csütörtökön 18 órától Püspökladányban tart előadást az SZDSZ földprogramjáról és a parlamenti munkáról. A rendezvény a püspökladányi ifjúsági házban lesz.

Az MSZMP debreceni Bem téri alapszervezetének vezetősége értesíti tagjait és az érdeklődő párttagjait, hogy minden héten csütörtökön 14-től 18 óráig ügyeleti szolgálatot tart a Tanács utca 13-15. szám alatti párházban.

Az MSZMP téziseinek vitaanyagát vitatják meg a július 5-én, csütörtökön 16.30 órakor kezdődő taggyűlésen Debrecenben, a Tanács utca 13-15. szám alatti párházban.

Közlemények

A TIT mérlegképes könyvelői tanfolyamot indít, ipari, mezőgazdasági, belkereskedelmi ágazaton. Időtartama: 3 év. Díja: első évfolyam: 16.500,-, a második és harmadik évfolyamra: 22.700 és 15.000 Ft. Jelentkezni lehet: Debrecen, Vörösmarty utca 45-47. Telefon: 32-240, 12-283. *40977/1*

Sikerének titka a megbízható információ: Magyar Gazdasági Cégműtató. Kérje felvételét! P.M.S. Kft., Bp. 1519. Pf.: 248. *41222/1*

Aramszűnet lesz 1990. július 13-án 5-19 óráig a Varga utcán az 1-9., illetve 2-18. számokig, valamint a Béke útja 13. szám alatt. *41407/1*

41619

Ez aztán a TEMPÓ! A TEMPÓ taxi a város egész területén DÍJTALAN KIÁLLÁSSAL dolgozik. Személy, teher, busz és autóműtató szolgálat éjjel-nappal a lakosság rendelkezésére áll. Telefon: 11-313.

A Szocialista Párt debreceni városi szervezete július 27-én egy napos kirándulást szervez a Tokaj-Sátoraljujhely útvonalon. Elsősorban a párt nyugdíjas tagjait és hozzátartozóikat várják. Részletes felvilágosítást a Perényi utca 1. szám alatt vagy a 15-635-ös telefonon kaphatnak az érdeklődők.

Még két napig tart a cipóvásár az MSZP székházában (Debrecen, Perényi utca 1. szám). Csütörtökön és pénteken 10-től 17 óráig kedvezményes áron vásárolhatnak az érdeklődők gyermek, női és férficipőket, valamint szandálokat.

VÉRADÁS. A Magyar Vöröskereszt Hajdú-Bihar Megyei Szervezete július 5-én, csütörtökön Hajdúsámonban és Magyarhomorogon tart kiszállásos véradó napot.

MOZI

Asztalos földönkívüli és a földi élet viszonyai. Marslakó a mostohám (amerikai filmvígjáték). Kim Basinger és Dan Aykroyd ismét együtt Hungária: hn. 10. hn. 12. hn. 2. Apolló: 4, 6, 8. Meteor: 3, 5.

És az Isten megteremté a Nőt (színes, erotikus amerikai film 16). Rendezte: Roger Vadim, a nők bálványá. Hungáriai: hn. 4, hn. 6, hn. 8. Apolló: hn. 10, hn. 12, hn. 2. Meteor: 7.

Higgy neki, hisz zsaru (amerikai film). Emmanuelle és a szabad szerelem! Goodbye Emmanuelle (színes, francia erotikus film 18). Főszereplő: Sylvia Kristel. Meteor Kertmózi: 9. (Kössz idő esetén a teremben!) Aranyláz (amerikai film). Rendezte: Charlie Chaplin. Művész: f. 6. Életben maradni (amerikai). Petőfi Kertmózi: 9.

A fal (Pink Floyd) (angol). Művész: f. 8. Ikrék (amerikai). Földmózi: 1, 3. James Bond, a magányos úgynök (angol). Petőfi Kertmózi: hn. 11. Macskafogó (magyar). Meteor Kamara: n. 4. Rendőrsztori (hongkongi). Meteor Kamara: n. 6, n. 8.

Debreceni Videomózi műsora: Híradó: n. 10, 11, 1, 3, f. 5, f. 7, 8. Superman IV. (színes, szinkronizált amerikai film).

BUDAPEST 1: 8.58 Műsorismertetés. 9.00 Képzőművészet. 9.05 Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10 Dagi (amerikai kisfilm). 9.35 Sza, Mami - Kismama magazinja. 10.05 Enyém a vár (zenés mesejáték). 11.35 Mozgó. 11.45 Képzőművészet. 16.35 Pannon. 16.33 Műsorismertetés. 16.35 Pannon krónika - A pécsi körzeti stúdió híradóműsora. 16.45 Vajda - Hírek szerbhorvát nyelven. 16.50 Műsorajánlat. 16.55 Itália '90 - Ut a döntőig. 17.55 A világ nagy városai - Róma (francia dokumentumfilm-sorozat). 18.50 Reklám. 18.55 Műsorajánlat. 19.00 „Engedjétek hozzám...” - Gyermekhitván. 19.05 Esti mese - Vízipók-csodapók. 19.15 Lottósorolás. 19.20 Reklám. 19.30

TELEVÍZIO BUDAPEST 1: 8.58 Műsorismertetés. 9.00 Képzőművészet. 9.05 Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10 Dagi (amerikai kisfilm). 9.35 Sza, Mami - Kismama magazinja. 10.05 Enyém a vár (zenés mesejáték). 11.35 Mozgó. 11.45 Képzőművészet. 16.35 Pannon. 16.33 Műsorismertetés. 16.35 Pannon krónika - A pécsi körzeti stúdió híradóműsora. 16.45 Vajda - Hírek szerbhorvát nyelven. 16.50 Műsorajánlat. 16.55 Itália '90 - Ut a döntőig. 17.55 A világ nagy városai - Róma (francia dokumentumfilm-sorozat). 18.50 Reklám. 18.55 Műsorajánlat. 19.00 „Engedjétek hozzám...” - Gyermekhitván. 19.05 Esti mese - Vízipók-csodapók. 19.15 Lottósorolás. 19.20 Reklám. 19.30

Marslakó a mostohám. Rendezte: RICHARD BENJAMIN. Forgatókönyv: DAN AYKROYD, KIM BASINGER.

ÚJ FILMEK

Az erotikus filmeké a hét. És az Isten megteremté a nőt című rendezője Roger Vadim. Hősnője gálástan, gyönyörű teremtés, aki két férfit is használ eszközként. A nagyszerű Emmanuelle-sorozat új része a Goodbye Emmanuelle. A nyitott házasságban élő szép főszereplő ezúttal szerelembe esik. Erotikus vonzerejéről ismert a Marslakó a mostohám című amerikai filmvígjáték színésznője, Kim Basinger is. Ezúttal egy rádiócsillag színe csavarja el. A pikáns történeteket mátlól láthatjuk a debreceni mozikban.

NYÁRI NYITVA TARTÁS. A Megyei Könyvtár július 1. és szeptember 1. között hétfőn 8-tól 13.30-ig, kedden 10-től 18-ig, szerdától péntekig 8-tól 16-ig, szombaton pedig 9-től 13 óráig tart nyitva.

MŰSORAJÁNLAT

Híradó. 20.00 Reklám. 20.05 Magyar évszázadok - A király nélküli király. 20.25 Holnap bejön? - Haccsek és Sajó a tévetelemben. 22.10 Reklám. 22.15 Hazai tükör. 23.35 Híradó 3.

TV 2 Sugár Ágnessel és Déri Jánossal. 17.00 Képzőművészet. 17.15 TV 2: Bence: Reklám, riportok, időjárás, zene. 17.45 Mozik - Telefonos játékok. 18.00 Teleshop. 18.25 Gyerekeknek: Az elszülyedt világok. 18.53 TV 2. 19.00 Hangok az erdőben (angol dokumentumfilm). 19.46 Di-lip Mehta, a fotóriporter (angol dokumentumfilm). 20.28 TV 2. 21.00 Híradó 2. 21.20 TV 2. Bence: Nézz meg az ember! 21.30 Összefoglaló az angolai nemzetközi teniszbajnokságról. 22.30 TV 2. Napzárta.

A VTV adása: 18.30 Hírek, információk. 18.40 Az Izraeli Állami Népi Együttműködés. 19.40 A Debreceni Televízió hétfői sugárzott adásának ismétlése. POZSONY 1: 9.00 Mese (ism.). 10.00 Három lakodalmom (tévéközpont). 10.50 Koncert (ism.). 15.05 Autósok, motorosok magazinja. 15.45 Angol tévésorozat (ism.). 16.15 Twist Olivér (angol tévésorozat). 16.45 Rockkoncert Moszkvában. 17.25 Fantomas haragszik (francia-olasz film). 19.00 Esti mese. 19.10 Vallási műsor. 19.30 Tévénapló. 19.50 Tájékoztató a szövetségi gyűlés. 20.50 Joan Baez énekel. 21.50 Publicisztikai magazin. 22.30 A 14. számú minta (dokumentumfilm).

POZSONY 2: 15.00 Wimbledon (tenisz). A szünetben: nemzetközi kerékpáros-verseny. 20.30 Ma este én játszom - Martin Huba. 21.45 Találkozás kívánságra. MOSZKVA 1: 4.30 120 perc. 6.30 Labdarúgó-vb. 8.45 Délifáb. 9.55 Dokumentumfilm. 10.15 A Bargyina a héthúros gitáron játszik. 10.25 Reklám. 10.30 Híradó. 10.30 Híradó. 10.30 Híradó. 13.45 Nemo kapitány. 14.55 Dokumentumfilm. 15.25 Tudomány szemle. 16.30 Híradó. 17.00 Tizenhat éven innen és túl. 17.45 A költészet percei. 17.50 Délifáb. 19.00 Híradó. 20.00 Reklám. 20.05 A IX. Nemzetközi Csajkovszkij-verseny. 20.25 Irodalmi műsor. 22.25 Aktuális interjú. 22.40 Hírszolgálat. 23.05 Az ifjú Oroszország. 0.09 Ábrahám Pál: Bál a Savoyban. 1.30 Szórakoztató műsor.

BUKAREST: 10.00 Hírek. 10.10 Iskolatelevízió. 11.15 Út a ködben (ism.). 12.40 Népezené. 13.00 Hírek. 15.00 Brahms-művek. 15.30 A világ körül: Lisszabon. 15.50 Gazdasági körkép: termelés, anyag nélkül? 16.15 Mai tudomány. 16.45 Olasz nyelvlecke (ism.). 17.10 Büszke román tiszhely - Műsoros est. 17.50 Venezuaiai útképek. 18.05 Irodalmi adás. 19.05 Reklám. 19.10 Rajzfilmek. 19.30 Híradó. 20.15 A hét vendége. 21.15 A Guldenberg-család története. 22.00 Operarészletek. 23.10 Híradó. 23.25 Tele-top slágerlista.

MŰHOLDAS PROGRAMOKBÓL SKY-EUROSPORT: 6.00 Üzleti világhíradó. 6.30 Európai üzleti hírek. 7.00 DJ Kat Show. 8.00 Mókagyár. 9.30 Tour de France kerékpárverseny. 10.30 Vidám sportegyveleg.

Ideiglenes forgalomkorlátozás Debrecenben

A Kölcsey Művelődési Központ által rendezett Bartók Béla XIV. Nemzetközi Kórusverseny zavartalan lebonyolítása érdekében az alábbi helyeken és időpontokban ideiglenes forgalomkorlátozásra kerül sor. Július 7-én reggel 6 órától július 15-én 16 óráig a Kölcsey Ferenc Művelődési Központ parkolójában minden jármű forgalma tilos és várakozni tilos, kivéve külön engedéllyel.

Július 9-én 16.30 órától előreláthatóan 18.15-ig minden jármű forgalma tilos a Petőfi téren az Erzsébet utcától a Holló János utcáig, a Vörös Hadsereg útján a Petőfi tértől a Kossuth térig, a Kossuth téren a Csapó utcától a Kálvin téri parkoló bejáratáig, valamint a Hatvan utcán a Kossuth tértől a Bethlen utcáig. A Vörös Hadsereg útján a kerésztrányú forgalom a felvonulók elhaladása után engedélyezett.

Az Aranybika Szálló előtti szervizút július 14-én reggel 6 órától előreláthatóan 24 óráig minden jármű forgalma tilos és várakozni tilos. Ugyanaz vonatkozású a városi sportcsarnok mögötti parkolóra is.

A tiltott időben és helyeken szabálytalanul várakozó járműveket az üzemben tartók felelősségére és költségére a rendőrség elszállíttatja.

PROGRAMOK

DEBRECEN 16 óra: A Vasutas Képzőművészeti Műhely kiállításának megnyitása a Vasutas Művelődési Ház kamaratermében (Petőfi tér 6. szám). 17 óra: Vényomasmérés, étkezési és diétás tanácsadás a Vénkert ABC-ben. PÉTFŐ: 4.30-6.00 Reggeli zenés műsor. 6.03 Reggeli csúc. 7.35 Sportreggel. 7.57 Műsorismertetés. 8.00 Hírek. 8.05 Észak Dél ellen. 8.47 Hátizsak. 9.00-13.45 Nyári Zene-Szó. 9.00 órától minden második órában: Hírek, időjárás. 9.15 Nap-sütés vagy felhők? 9.20 Rivaldafényben. 9.35 A humor pódiumán. 9.45 Rivaldafényben. 10.00 Lehetne szobor? 10.03 Moldvai és Balaton vidéki népdalokat énekel és citerázik Györfi Katalin. 10.15 Kérem a következőt! 10.30 Peres, poros iratok. 10.40 Dalok a tengerről. 11.05 A mi korunkban. 11.10 Hallhatnám meg egyszerű? 11.20 Vendégünk van... 11.25 5x5 perc a Soproni Állami Gazdaságnál. 11.30 Hogy tetszik lenni Budán, az Atilla úton? 11.40 A Muck-Ifj. Rátóczy dzsesszegyüttes játszik. 11.50 Óthon és a kertben. 12.00 Elfeleltet magyarok. 12.05 Hallgatónóták. 12.40 Lélekmelegítő. 12.50 „Sok szeretettel küldöm e dalt...” 13.07 Életképek. 13.05 Kálmán operettadatok énekel. 13.32 Fűvöskeringők. 13.43 Műsorismertetés. 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00 Szalmakalapban... 16.30 Hogy tetszik lenni? 16.55 Reklám. 16.58 Műsorismertetés. 17.00-21.00 Rádió-magazin: 17.30 Garázs. 18.00 Tárcsázz! 18.25 Zöld jelzés. 19.13 Költőiskola. 19.30 Pop-regisztr. 20.20 A Poptarisznya dalaiból. 21.03 Derű is derű. 21.30 A hanglemezbolt könnyűzenei újdonságai. 21.50 A Magyar Rádió Karinthy Színház - Vissza az egész? 23.03 Sporthíradó. 23.10 Folyóvált mosolyog. 0.15-4.20 Éjféli után.

BARTÓK: 6.00 Muzsikáló reggel. 9.00 Műsorismertetés. 9.05 Mai programok. 9.10 Alessandro Scarlatti: Amor kertje. 10.12 A szatír bőre. 10.41 Dvorák-művek fűvészenakarok tolmácsolásában. 11.00 Zenekari muzsika. 12.00 Hírek. 12.03 Műsorismertetés. 12.05 Észak szerzők műveiből. 13.00 Hallgassuk újra! 14.00 A Frankfurter Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 15.23 Rossini operából. 16.00 Hírek. 16.03 Műsorismertetés. 16.05 Marosfalvi Imre hegedű. 16.20 Új kompaktlemezeinkből. 17.19 Évszázadok kamarazenéje. 18.03 Boris Christoff operafelvételeiből. 18.30 In limba materna. 19.00 Hírek. 19.03 Műsorismertetés. 19.05 Zene korabeli hangszeren. 20.05 Az MRT szimfonikus zenekarának nyári hangversenye. 21.15 Pengetős muzsika. 21.37 Fejezetek Pécs repülőterétől. 21.52 Archivumok mélyéről. 23.09 Napjaink zenéje. 24.00 Hírek. 0.10 Szózat.

DEBRECEN: 5.55-8.00 Reggeli zenés műsor. 5.55 Hírek. 6.12 Műsorajánlat. 6.15 A nap eseményei. 6.30 Hírek, lapszemle. 6.45 A szerkesztő vendége. 6.55 Az ügyelet jelenti. 7.25 Körzeti időjárás. 7.30 Hajdúsági Hírmondó. 7.55 Napi összefoglaló. 16.30-18.30 Kereskedelmi és szolgáltató műsor. Szerkesztő: Kazinczi Károly. A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-65-ös telefonszámon hívhatják.

TERJESZTI A Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkiadó postahivataloknál és kézbesítőknél. Előfizetési díj: egy hónapra: 105 Ft, negyedévre: 315 Ft, fél évre: 630 Ft, egy évre: 1260 Ft. Index: 25 627 ISSN 0133-1051

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

XLVII. ÉVF. 157. ÁRA: 4,30 Ft 1990. VII. 6. PÉNTEK

és vé... Szóvivői ta... Antall József... nők vezetésével... ülést tartott a... miniszterek tan... 10 órakor több... cat napirendi p... gyalásához fog... előterjesztések... kormány idei, egyensúlyt javít... véhez kapcsoló... délutáni órákba... lázs kormányss... koztatta az MT... végzett munká... hogy a minisz... kosza minden... késő esti, éjsz... nyúlik. A 17 órakor... tig megvitattá... kiskereskedele... látó- és a fogy... tatóipar vagyon... zálásról szóló... zetet, s több, a... kító programb... témakört. Így s... alatrányítás... és a versenyp... szefüggéseiről, sorbanállás oka... szüntetéseinek... ról. Ugyancsak... körben kerülte... gazdálkodó sze... gazdasági társa... kulásáról szö... módosításával... elképzelések,

Programok Debrecen 16 óra: A Vasutas Képzőművészeti Műhely kiállításának megnyitása a Vasutas Művelődési Ház kamaratermében (Petőfi tér 6. szám). 17 óra: Vényomasmérés, étkezési és diétás tanácsadás a Vénkert ABC-ben.

Pesti Hírlap EZT OLVASHATJA A MA REGGELI PESTI HÍRLAPBAN: Munkatársunk helyszíni tudósítása az olaszországi labdarúgó világbajnokságról. A kormány fenyegetése. A 29 éves Illés Zoltán környezetvédelmi helyettes államtitkár a természetvédelmi mozgalomból került a minisztériumba. Horváth Balázs belügyminiszter az állam-polgári szerveződésű önvédelmi csoportokról (2. oldal). Tudósítások a parlament tegnapi üléséről, valamint a bizottsági megbeszélésekről (3. oldal). Az ügyész politikai tangoja. Lothar de Maiziere keletnémet kormányfő helyzete az egységes német választások után gyökeresen megváltozik. Észak, dél mellett. A koreai félszigetet változatlanul lázban tartja Ro Te Vu és Gorbacsov történelmi kézfogása. (5. oldal). Tözsde. Gazdasági hírek. Triumph bemutató. (9., 10. és 11. oldal)

Hajdú-Bihari Napló

Főszerkesztő: Bakó Endre Főszerkesztő-helyettesek: Gulyás Imre Nagy Zsuzsa Szerkesztőség: 4024 Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Telefon: 12-144, sportrovat: 17-152. Kiadja a Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Postacím: Debrecen, Postafiók 72.4001. Telefon: 12-144. Telefax: 17-985. Felelős kiadó: Szabó Imréné Fényeszedés: Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Nyomás: Alföldi Nyomda, Debrecen. Felelős vezető: Szabó Viktor vezérigazgató. Megrendelés száma: 0123. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkiadó postahivataloknál és kézbesítőknél. Előfizetési díj: egy hónapra: 105 Ft, negyedévre: 315 Ft, fél évre: 630 Ft, egy évre: 1260 Ft. Index: 25 627 ISSN 0133-1051